

NACRT

STRATEGIJA RAZVOJA
KULTURE GRADA VARAŽDINA
DO 2030. GODINE

VARAŽDIN

SADRŽAJ

PRISTUP IZRADI STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE GRADA VARAŽDINA	2
USKLAĐIVANJE LOKALNE STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE S AKTUALNIM STRATEŠKIM OKVIRIMA	3
POVIJESNI RAZVOJ KULTURE GRADA VARAŽDINA	7
KULTURNI TURIZAM GRADA VARAŽDINA	9
UPRAVLJANJE KULTUROM U GRADU VARAŽDINU	16
ANALIZA STANJA	20
KULTURNO UMJETNIČKI AMATERIZAM	31
STRATEŠKI OKVIR	37
STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	39
STRATEŠKI PROJEKTI	52
PROVEDBA I EVALUACIJA STRATEGIJE	89

UVOD

Grad Varaždin je, po mnogo čimbenika, kulturno i turističko središte sjeverozapadne Hrvatske. Raznolikost kulturnog života i brojni događaji lokalne zajednice doprinose njegovoj posebnosti, dok grad uživa i priznanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Kao destinacija od velikog značaja za srednju Europu, Varaždin privlači pažnju svojom bogatom povijesnom, kulturnom i turističkom ponudom.

Varaždin, prepoznat po svojoj bogatoj kulturnoj baštini i tradiciji, suočava se s izazovima i prilikama koje oblikuju njegov kulturni pejzaž. Ova Strategija razvoja kulture do 2030. godine osmišljena je kao sveobuhvatan vodič za očuvanje, promicanje i razvoj kulturnih vrijednosti koje čine srž gradskog identiteta.

U svijetu koji se brzo mijenja, ključno je osigurati sinergiju svih dionika - građana, umjetnika, kulturnih institucija, obrazovnih ustanova i poslovnog sektora. Strategija stavlja naglasak na važnost suradnje i zajedničkog djelovanja, jer samo kroz umrežavanje moguće je učinkovito odgovoriti na izazove i iskoristiti prilike koje se javljaju u kulturnom sektoru.

Cilj je izgraditi kulturu koja ne samo da odražava gradsku prošlost, već oblikuje i njegovu budućnost. Kroz aktivno uključivanje svih dionika, stvorit će se dinamično kulturno okruženje koje potiče kreativnost, zajedništvo i raznolikost.

Ova strategija temelji se na analizi postojećih kulturnih resursa, identifikaciji ključnih izazova te formuliranju konkretnih ciljeva i mjera. Jasno su definirane smjernice za razvoj kulturnih programa, potporu umjetnicima i jačanje kulturne infrastrukture, s posebnim naglaskom na održivost i uključivost. Sinergija među dionicima bit će ključna za ostvarivanje ovih ciljeva i stvaranje trajnih promjena u kulturnom životu grada.

Vjerujemo da će implementacija ove strategije omogućiti Gradu Varaždinu da očuva svoj kulturni identitet i istovremeno postane inspirativan primjer suradnje i inovacija u kulturi.

PRISTUP IZRADI STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE GRADA VARAŽDINA

Izrada Strategije razvoja kulture Grada Varaždina do 2030. godine temelji se na sveobuhvatnom, participativnom i analitičkom pristupu. Naš cilj je osigurati da strategija bude relevantna, održiva i usklađena s potrebama lokalne zajednice. Ova metodologija uključuje nekoliko ključnih koraka:

Analiza postojećeg stanja

Prvi korak uključuje detaljnu analizu trenutnog kulturnog pejzaža Grada Varaždina. Ovo uključuje prikupljanje podataka o postojećim kulturnim resursima, institucijama, događanjima, programima i inicijativama. Kroz analizu statističkih podataka, istraživanja i intervju sa stručnjacima, identificirat ćemo snage i slabosti trenutnog sustava.

Identifikacija dionika

Uključivanje svih relevantnih dionika ključno je za razvoj strategije. Tijekom ovog koraka, uspostaviti ćemo kontakte s umjetnicima, kulturnim radnicima, civilnim društvom, obrazovnim institucijama, poslovnim sektorom i građanima. Organizirat ćemo radionice, fokusne grupe i javne rasprave, a sve kako bismo prikupili različite perspektive i ideje.

Definiranje vizije i ciljeva

Na temelju prikupljenih podataka i povratnih informacija, razvijat ćemo zajedničku viziju za kulturni razvoj grada. Ova vizija će voditi daljnje korake i pomoći u postavljanju konkretnih, mjerljivih ciljeva. Ciljevi će biti usmjereni na jačanje kulturne ponude, podršku umjetnicima, poticanje sudjelovanja građana i promicanje kulturne baštine.

Razvoj strategije i akcijskog plana

U ovom koraku formulirat ćemo konkretne mjere i aktivnosti koje će se provoditi tijekom razdoblja do 2030. godine. Svaka mjera bit će detaljno opisana, uključujući resurse potrebne

za njezinu implementaciju, odgovorne dionike, vremenski okvir i očekivane rezultate. Ovaj akcijski plan osigurava jasnu putanju za ostvarenje definiranih ciljeva.

Implementacija i monitoring

Nakon usvajanja strategije, ključno je osigurati njezinu provedbu i redovito praćenje napretka. Uspostavit ćemo mehanizme za praćenje i evaluaciju, koji će uključivati redovite izvještaje o ostvarenim ciljevima, kao i prilagodbe strategije prema potrebama zajednice i promjenama u kulturnom okruženju.

Kontinuirano uključivanje dionika

Sinergija među svim dionicima bit će ključna tijekom cijelog procesa. Organizirat ćemo redovite sastanke i radionice kako bismo poticali suradnju, dijeljenje informacija i inovativna rješenja. Kontinuirano uključivanje zajednice osigurat će da strategija ostane relevantna i da odgovara na promjenjive potrebe građana.

USKLAĐIVANJE LOKALNE STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE S AKTUALNIM STRATEŠKIM OKVIRIMA

Usklađivanje strateškog dokumenta grada s nacionalnim i EU strateškim okvirima izuzetno je važno iz nekoliko razloga:

Sukladnost s politikama i zakonodavstvom

Usklađivanje s nacionalnim i EU okvirima osigurava da strategija grada bude u skladu s postojećim zakonodavnim okvirom i politikama. To omogućuje da se lokalni ciljevi i aktivnosti usmjere prema većim smjernicama koje propisuju države ili Europska unija, čime se olakšava njihova provedba i smanjuje rizik od sukoba s višim razinama vlasti.

Pristup financijskim sredstvima

Mnoge nacionalne i EU inicijative nude financijsku podršku za projekte koji su u skladu s njihovim ciljevima. Ako je strateški dokument grada usklađen s ovim okvirima, postoji veća vjerojatnost da će grad dobiti potrebna sredstva za implementaciju svojih kulturnih programa i inicijativa.

Poticanje suradnje i umreženosti

Usklađivanje s nacionalnim i EU okvirima potiče suradnju između različitih razina vlasti i među gradovima. To može dovesti do razmjene dobrih praksi, zajedničkih projekata i stvaranja sinergija koje će ojačati kulturni sektor na lokalnoj razini.

Jačanje konkurentnosti i održivosti

Uključivanje u šire strateške okvire pomaže gradu da bude konkurentan na nacionalnoj i europskoj razini. Ovo može uključivati sudjelovanje u međunarodnim projektima, kulturnim mrežama i inicijativama koje mogu unaprijediti kulturnu ponudu grada i potaknuti razvoj održivih praksi.

Oснаživanje identiteta i reputacije

Usklađenost s nacionalnim i EU okvirima može pomoći gradu da ojača svoj identitet i reputaciju kao kulturnog središta. Sudjelovanje u europskim kulturnim programima može povećati vidljivost i privući posjetitelje, investitore i umjetnike.

Kvaliteta i standardi

Nacionalni i EU okviri često definiraju visoke standarde kvalitete za kulturne projekte i aktivnosti. Usklađivanje s ovim standardima pomaže u osiguravanju da lokalni projekti budu kvalitetni, inovativni i relevantni za zajednicu.

Strategija razvoja kulture Grada Varaždina, kao temeljni strateški dokument u sektoru kulture za JLS, cilja biti usklađena sa svim relevantnim strateškim okvirima više razine, a oni su:

1. Nacionalna strategija kulturnog razvoja Republike Hrvatske

Ova strategija definira dugoročne ciljeve razvoja kulture na nacionalnoj razini, s posebnim naglaskom na jačanje kulturnih institucija, očuvanje kulturne baštine, decentralizaciju kulture i povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja.

Lokalna strategija Grada Varaždina treba biti usklađena s glavnim ciljevima nacionalne strategije, osobito u pogledu jačanja lokalnih kulturnih institucija i infrastrukture.

2. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Usklađivanje strategije razvoja kulture grada Varaždina s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030) zahtijeva lokalni pristup koji uvažava specifičnosti grada, dok istovremeno odgovara na nacionalne prioritete. Varaždin ima bogatu kulturnu baštinu i aktivnu umjetničku scenu, što može poslužiti kao snažna osnova za prilagodbu NRS 2030.

3. Strategija razvoja urbanog područja Varaždin za razdoblje od 2021. do 2027. godine (SRUP)

SRUP je strateški dokument ključan za povlačenje sredstava iz ITU mehanizma, a Varaždin je definiran kao središte Urbanog područja Varaždin, koje je integrirana teritorijalna cjelina formirana sa svrhom učinkovitijega planiranja i provedbe urbane politike, rješavanja identificiranih izazova i ostvarivanja razvojnih potencijala koji nadilaze administrativne granice gradova i općina. SRUP služi kao multisektorski strateški okvir za korištenje mehanizma integriranoga teritorijalnog ulaganja (dalje: ITU), a čija je provedba poduprta EU fondovima. Jedan od sektora obuhvaćenih dokumentom je i kultura i to kroz dva strateška projekta: Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ i Unaprjeđenje kulturno-povijesne baštine za razvoj cjelogodišnje turističke ponude UPVŽ. Oba projekta biti će obuhvaćena i ovim strateškim dokumentom.

4. Strategija kulturnih i kreativnih industrija (SKKI)

Ova strategija potiče razvoj kulturnih i kreativnih industrija, čineći ih jednim od ključnih sektora gospodarskog razvoja. Usklađivanje lokalne strategije s ovom nacionalnom strategijom može omogućiti Gradu Varaždinu daljnji razvoj kreativnih industrija poput dizajna, medija, filmske industrije i digitalnih inovacija.

5. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije

Uspostavlja poveznice između obrazovanja, inovacija i kulture, naglašavajući važnost integracije kulturnih sadržaja u obrazovne procese, kao i razvoja stručnog kadra u kulturnom sektoru.

Strategija Varaždina može promovirati edukativne programe u kulturnim institucijama, razvoj stručnog osoblja u kulturnom sektoru i suradnju s obrazovnim ustanovama.

6. Europska kulturna agenda (European Agenda for Culture)

Ova strategija postavlja kulturnu politiku u širi europski kontekst, s ciljem jačanja uloge kulture u održivom razvoju, socijalnoj inkluziji i kulturnoj raznolikosti.

Strategija Varaždina može se uklopiti u ovaj okvir putem razvoja projekata koji promiču europske vrijednosti, mobilnost umjetnika i kulturnu razmjenu te korištenje fondova EU za razvoj kulturne infrastrukture i programa.

7. UNESCO-vi ciljevi održivog razvoja (Agenda 2030)

Kultura je sve više prepoznata kao ključna komponenta održivog razvoja, posebno u ciljevima vezanim uz inkluzivno obrazovanje, zaštitu kulturne i prirodne baštine, i smanjenje nejednakosti.

Usklađivanje lokalne strategije s ciljevima održivog razvoja može uključivati programe koji promiču održivost, kulturnu raznolikost i socijalnu koheziju.

8. Nacionalni plan oporavka i otpornosti

Obuhvaća ulaganja u digitalizaciju, inovacije i održivost, što je relevantno za kulturni sektor. Grad Varaždin može iskoristiti ovu priliku za projekte digitalizacije kulturne baštine ili razvoj novih kulturnih formata kroz inovativne pristupe.

9. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine

Ovim dokumentom je naglašen razvoj kulturnog turizma, a koji je jedan od temeljnih smjernica razvoja grada Varaždina, bazirano na njegovoj bogatoj kulturnoj baštini i kulturnoj infrastrukturi.

10. Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Ovaj dokument sadrži Posebni cilj 3: Razvoj i povećanje dostupnosti kulture i kulturno-umjetničkih sadržaja, što je svakako usklađeno sa ciljevima ove strategije na svim razinama s obzirom da se dostupnost kulture i kulturnih sadržaja prožima kroz sve prioritete i ciljeve koje propisuje.

Ovi strateški okviri postavljaju smjernice na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini, a lokalna strategija bi trebala integrirati relevantne elemente kako bi bila usklađena s njima i otvorila mogućnosti za financiranje i suradnju.

POVIJESNI RAZVOJ KULTURE GRADA VARAŽDINA

U ovom dijelu dati će se kratki pregled povijesnog razvitka kulture grada Varaždina sa fokusom na ključne kulturno - društvene žarišne točke kroz stoljeća.

Identitet i bogato povijesno nasljeđe Varaždina oblikovani su kroz stoljeća, a grad je, zahvaljujući svojoj lokaciji na križanju važnih putova, oduvijek bio dodirna točka različitih kulturnih utjecaja. Prvi pisani spomen Varaždina, tada poznatog kao „Guarestin“, dolazi iz 1181. godine u povelji kralja Bele III. Samo tri desetljeća kasnije, 1209. godine, Varaždin je proglašen prvim slobodnim kraljevskim gradom u Hrvatskoj, čime je stekao poseban politički i gospodarski status.

Varaždin se tijekom povijesti razvijao kao političko, trgovačko i kulturno središte. Njegovi su stanovnici bili ponosni na svoj grad, dok su se posjetitelji divili njegovoj ljepoti i živahnom društvenom životu. Najveći simbol tog nasljeđa je Stari grad, tvrđava iz 14. stoljeća koja je stoljećima bila sjedište moćnih plemićkih obitelji, uključujući grofove Celjske, barune Ungnad i obitelj Erdödy. Zanimljivo je da tek 1925. godine Stari grad postaje vlasništvo Grada

Varaždina i tada se u njemu otvara Gradski muzej u čast milenijske obljetnice hrvatskog kraljevstva.

Isusovačka gimnazija, osnovana u 17. stoljeću, postala je središte intelektualnog i kulturnog života Varaždina, obrazovavši mnoge poznate ličnosti poput Ljudevita Gaja i Vatroslava Jagića. Važno je spomenuti da su se u crkvenim školama tada podučavali glazba i crkveno pjevanje, a grad je potkraj 17. stoljeća financirao stalnog orguljaša kako bi građane podučavao glazbi, što se smatra početkom organiziranog glazbenog obrazovanja u Varaždinu.

Razdoblje najvećeg političkog i kulturnog procvata grad doživljava u 18. stoljeću kada kraljica Marija Terezija osniva Kraljevsko namjesničko vijeće, čime Varaždin postaje glavno središte Banske Hrvatske. Tijekom tog vremena, grad dobiva barokni sjaj s raskošnim palačama, poput palača Patačić i Keglević, te postaje poznat po svom društvenom životu. Plesovi, zabave i koncerti bili su dio svakodnevice, a glazbeni život cvjetao je uz ugošćivanje uglednih umjetnika iz cijele Europe.

Veliki požar iz 1776. godine privremeno je zaustavio taj uzlet, kada je Vijeće preseljeno u Zagreb, ali Varaždin nije izgubio svoj kulturni sjaj. Glazbena škola, osnovana 1828. godine, odigrala je ključnu ulogu u glazbenom obrazovanju i formiranju niza umjetnika koji su svojim radom ostavili trag na međunarodnoj sceni. Pjevačka društva poput Varaždinskog pjevačkog društva i Hrvatskog pjevačkog društva "Vila" pridonijela su očuvanju i razvoju glazbene tradicije.

Ulaskom u 20. stoljeće, Varaždin se prilagodio modernim izazovima. Grad se urbanizirao, a kulturna scena razvijala. Narodno kazalište postalo je središte kulturnog života, gdje su se uz dramske predstave redovito izvodili koncerti i operete. Ujedno, razvoj komunalne infrastrukture i školskog sustava omogućio je otvaranje novih obrazovnih ustanova, a povijesna jezgra grada zaštićena je kao kulturni spomenik.

Iako su povijesni događaji oblikovali Varaždin, mnogo toga još uvijek čeka na dublja istraživanja i popularizaciju. Povijest ovog grada ne služi samo kao podsjetnik na prošlost, već i kao temelj za daljnji razvoj kulturnog turizma i identiteta grada. Inicijative usmjerene na očuvanje i interpretaciju varaždinske kulturne baštine ključne su za njegovo razumijevanje i održivost.

Danas je Grad Varaždin središte je kulturnog i društvenog života sjeverozapadnog dijela Hrvatske. Grad se ponosi svojom kulturnom baštinom - od institucionaliziranih oblika kulture čiji su nositelji ustanove poput Gradskog muzeja Varaždin u sklopu kojeg je dostupna Galerija umjetnina, Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu, Državnog arhiva u Varaždinu, Gradske knjižnice i čitaonice „Metel Ožegović“ i Koncertnog ureda Varaždin do arhitekture i

ambijenta samog gradskog pejzaža i stare jezgre, nezavisne kulture i osjećaja lokalnog identiteta područja.

U gradu Varaždinu postoje brojna besplatna događanja dostupna svim građanima poput Dana performansa, Srijeda u muzeju, Noć muzeja i otvorena vrata u povodu Dana muzeja, adventski program, edukativni program „Muzej i škola“ Gradskog muzeja, dio koncertnog repertoara Koncertnog ureda Varaždin, ulični performansi u sklopu Špancirfesta, Festival varaždinskih dvorišta, Festival animiranog filma djece i mladih (VAFI), Imput MOP festival, Trash film festival, dio programa Kliker festivala i Varaždinskih baroknih večeri, Ljeto na Stančiću, KVART festival te brojni kulturno-edukativni sadržaji koji se nude tijekom godine.

KULTURNI TURIZAM GRADA VARAŽDINA

Kulturni turizam igra ključnu ulogu u razvoju manjih urbanih sredina koje su bogate kulturnom baštinom, kao što je Varaždin. Njegova važnost proizlazi iz sposobnosti da poveća lokalni ekonomski rast, jača identitet zajednice i očuva kulturnu baštinu. Slijedi detaljnija analiza važnosti kulturnog turizma u takvim sredinama:

1. Ekonomski razvoj i diverzifikacija lokalne ekonomije

Kulturni turizam značajno doprinosi lokalnom gospodarstvu kroz:

Povećanje prihoda od turizma: Posjetitelji dolaze privučeni kulturnim znamenitostima i događajima, a troše novac na smještaj, hranu, suvenire i kulturne događaje, što direktno potiče gospodarski rast.

Podrška lokalnim poduzetnicima: Manji obrti, zanatlije, ugostitelji i smještajni kapaciteti ostvaruju izravne koristi od dolaska turista. Kulturni turizam potiče razvoj malih i srednjih poduzeća, što može pomoći u diverzifikaciji lokalne ekonomije.

Otvaranje novih radnih mjesta: Kulturni turizam stvara nova radna mjesta, ne samo u turizmu, već i u povezanim sektorima, poput trgovine, ugostiteljstva i organizacije događanja.

2. Očuvanje i valorizacija kulturne baštine

Kulturni turizam može igrati ključnu ulogu u očuvanju i obnovi kulturne baštine:

Financiranje restauracije i održavanja: Povećana posjećenost kulturnim lokalitetima može generirati sredstva potrebna za obnovu i očuvanje kulturnih spomenika, muzeja i drugih kulturnih objekata. Prihodi od ulaznica, donacije ili partnerstva s privatnim sektorom mogu pomoći očuvanju baštine.

Podizanje svijesti o važnosti baštine: Kada posjetitelji dolaze zbog povijesnih znamenitosti, lokalno stanovništvo postaje svjesnije važnosti očuvanja tih resursa. Kulturni turizam pomaže jačanju lokalnog ponosa i identiteta te potiče dugoročno očuvanje.

3. Jačanje lokalnog identiteta i kulturne svijesti

Kulturni turizam pomaže u promociji i očuvanju lokalnog identiteta:

Promocija lokalne kulture i običaja: Posjetiteljima se kroz kulturni turizam prezentiraju lokalne tradicije, običaji, zanati i vještine. To pomaže u održavanju tih praksi koje bi inače mogle nestati.

Poticanje kreativnosti i kulturnog izražavanja: Razvoj kulturnog turizma može potaknuti kreativne industrije i lokalne umjetnike da aktivno sudjeluju u kreiranju sadržaja koji će privući turiste. To doprinosi jačanju kulturne scene u gradu.

Uspostava lokalnog ponosa: Kada lokalna zajednica vidi da njihova baština privlači posjetitelje iz drugih dijelova zemlje i svijeta, to stvara osjećaj ponosa i povezanosti s vlastitom kulturom.

4. Razvoj infrastrukture i usluga

Kulturni turizam može potaknuti razvoj i poboljšanje lokalne infrastrukture:

Unapređenje infrastrukture: Kako raste broj turista, javlja se potreba za boljim cestama, parkingom, javnim prijevozom i infrastrukturom koja podržava turizam. Također, investicije u kulturne objekte (npr. muzeje, galerije) mogu unaprijediti cjelokupnu infrastrukturu grada.

Bolje javne usluge: Veći priljev turista može potaknuti lokalne vlasti da unaprijede usluge poput sigurnosti, informativnih točaka, vodičkih službi ili pak javnih sanitarnih čvorova, što poboljšava životni standard i lokalnog stanovništva.

5. Produženje turističke sezone

Za razliku od sezonskog turizma koji je vezan uz prirodne atrakcije (npr. plaže, skijanje), kulturni turizam omogućava produženje turističke sezone tijekom cijele godine:

Događaji i festivali izvan glavne turističke sezone: Kulturne manifestacije kao što su festivali, koncerti i izložbe mogu privući posjetitelje u mjesecima kada inače ima manje turista. To omogućava stabilniji i ravnomjerniji priljev turista tijekom cijele godine.

Korištenje zatvorenih prostora: Kulturne atrakcije poput kazališta, muzeja, galerija i dvoraca dostupne su i tijekom hladnijih mjeseci, što čini kulturni turizam otpornijim na sezonske oscilacije.

6. Interakcija lokalnog stanovništva i turista

Kulturni turizam stvara prilike za izravnu interakciju lokalnog stanovništva i turista, što ima brojne prednosti:

Povećanje međukulturalne razmjene: Posjetitelji dolaze iz različitih zemalja i kultura, što omogućava lokalnom stanovništvu da dijeli svoje tradicije, ali i da uči od drugih. To jača međukulturalnu komunikaciju i toleranciju.

Poticaaj za učenje stranih jezika: U manjim sredinama, gdje turizam nije dominantan oblik gospodarstva, kulturni turizam može potaknuti ljude na učenje stranih jezika kako bi se bolje povezali s turistima i poboljšali svoju konkurentnost na tržištu rada.

7. Kulturni turizam kao alat za održivi razvoj

Kulturni turizam, ako se pravilno razvija, može biti alat za održivi razvoj manjih urbanih sredina:

Održiva valorizacija resursa: Korištenje kulturnih i povijesnih resursa u turističke svrhe mora biti pažljivo planirano kako bi se spriječilo prekomjerno iskorištavanje. Kulturni turizam može osigurati dugoročno očuvanje resursa uz odgovorno upravljanje.

Ravnoteža između ekonomskog rasta i očuvanja: Planiranje razvoja kulturnog turizma treba osigurati da se ekonomske koristi ne ostvaruju nauštrb kulturne baštine ili kvalitete života lokalnog stanovništva.

Za manju urbanu sredinu bogate kulturne baštine, poput Varaždina, kulturni turizam može biti snažan alat za očuvanje identiteta, ekonomski rast i unapređenje kvalitete života.

Razvijanje turističkih potencijala u skladu s očuvanjem kulturnih resursa omogućava dugoročnu održivost i otvara nove prilike za rast lokalne zajednice. Povezivanjem lokalnih resursa s međunarodnim turističkim tokovima, kulturni turizam može postati ključan faktor u transformaciji grada, istovremeno očuvajući njegovu autentičnost i naslijeđe.

Da bi kulturni, kao i svi drugi oblici turizma, mogao nastaviti razvoj i napredak ključno je poticati razvoj infrastrukture, odnosno smještajnih kapaciteta hotelskog tipa kao preduvjet razvoja kulturnog turizma. Varaždin je posljednjih godina razvio čitavu mrežu kulturno - turističkih događaja koji privlače posjetitelje iz čitave Hrvatske i Europe, ali smještajni kapaciteti još nisu na razini kvalitete kulturno - turističke ponude.

Kulturni turizam u Gradu Varaždinu ima značajan potencijal, temeljen na bogatoj povijesnoj baštini, arhitekturi, tradiciji i raznolikim kulturnim događanjima. Također, kao i u svakoj manjoj urbanoj sredini postoje izazovi i prilike koje mogu dovesti do dodatnog poboljšanja stanja u kulturnom turizmu.

Segmenti kulturnog turizma u Gradu Varaždinu:

1. Kulturna baština i povijest

Varaždin, kao grad s bogatom poviješću koja seže u srednji vijek, ima brojne znamenitosti koje privlače posjetitelje:

Stari grad: Varaždinska tvrđava jedna je od najvažnijih povijesnih znamenitosti, koja simbolizira povijesnu i vojnu važnost grada.

Barokna arhitektura: Varaždin je poznat kao "barokni grad" zbog brojnih baroknih palača, crkava i samostana, što čini jedinstven kulturni pečat grada.

Gotičke i renesansne građevine: Osim baroka, Varaždin ima i primjerke arhitekture iz ranijih razdoblja, što dodatno obogaćuje turističku ponudu.

Zagreb u malom: Varaždin nudi manju, ali bogatiju povijesnu i kulturnu jezgru u odnosu na Zagreb, što privlači turiste koji traže intimniji ugođaj.

2. Kulturne manifestacije

Varaždin organizira brojne kulturne manifestacije koje su temelj za razvoj kulturnog turizma:

Špancirfest: Jedan od najpoznatijih festivala u Hrvatskoj, Špancirfest privlači desetke tisuća posjetitelja. Festival nudi kombinaciju ulične umjetnosti, glazbe, kazališta, zanatskih radova i gastronomske ponude.

Varaždinske barokne večeri: Ovaj međunarodni glazbeni festival, posvećen baroknoj glazbi, privlači ljubitelje glazbe i stručnjake iz cijelog svijeta.

Advent u Varaždinu: jedna od najbrže rastućih manifestacija kontinentalne Hrvatske, Advent u Varaždinu je već izgradio prepoznatljivost kao jedan od najljepših u Hrvatskoj i srednjoj Europi, te privlači sve više posjetitelja svake godine.

Festival varaždinskih dvorišta: varaždinska dvorišta, privatni i javnosti često nedostupni prostori, otvore svoja vrata i ugošćuju koncerte, radionice, modne revije, predstave, buvljake i štošta drugog.

Ljeto u Varaždinu: još jedna prepoznatljiva ljetna manifestacija koja obuhvaća čitav niz različitih (koncerti, predstave, radionice, izložbe...) sadržaja tijekom ljeta namijenjenih obogaćivanju kalendara događanja u gradu Varaždinu.

3. Kulturne institucije

Unatoč tome što ima manje od 50 tisuća stanovnika, Varaždin se ističe bogatstvom kulturnih institucija koje značajno doprinose njegovom kulturnom životu. Grad je dom nekoliko važnih ustanova koje pokrivaju širok spektar kulturnih i obrazovnih aktivnosti.

Jedna od ključnih institucija je Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu, poznato po svojoj dugoj tradiciji i raznovrsnim kazališnim programima, uključujući dramu, operu i balet. Pored kazališta, Gradski muzej Varaždin pruža uvid u povijest i umjetnost kroz brojne zbirke, smještene u nekoliko povijesnih građevina, uključujući i znameniti Stari grad.

Ljubitelji književnosti imaju pristup Gradskoj knjižnici i čitaonici „Metel Ožegović“, koja nudi bogat knjižni fond i razne programe za čitatelje svih generacija. Koncertni ured Varaždin aktivno organizira glazbene događaje, a posebno je poznat po Varaždinskom baroknom festivalu, međunarodno priznatom događaju koji privlači ljubitelje barokne glazbe.

Glazbena škola Varaždin ima dugu tradiciju i osnovana je 1828. godine, što znači da djeluje već gotovo 200 godina, čime se svrstava među najstarije glazbene obrazovne institucije u

Hrvatskoj, pruža vrhunsko glazbeno obrazovanje te aktivno doprinosi razvoju glazbene kulture u gradu i okolici.

Za obrazovne i kulturne aktivnosti zaslužno je i Pučko otvoreno učilište Varaždin, dok Hrvatski zavod za znanstveni rad promovira znanstvena istraživanja i projekte u regiji. Povijesna građa i arhivski materijali grada i okolice čuvaju se u Državnom arhivu Varaždin, važnoj ustanovi za istraživanje lokalne povijesti.

Ove institucije zajedno čine Varaždin središtem kulturnih zbivanja, pružajući raznolike sadržaje i programe koji obogaćuju život grada i privlače posjetitelje iz šire regije.

Prednost grada je što se nalazi u blizini važnih prometnih koridora, što doprinosi njegovoj pristupačnosti. Blizina Zagreba (oko sat vremena vožnje) čini Varaždin dostupnim za jednodnevne izlete, dok povezanost s međunarodnim prometnim tokovima otvara mogućnosti za strane turiste.

Jedan od izazova za buduće razdoblje predstavljaju smještajni kapaciteti. Iako je kulturna ponuda iznimno bogata, smještajni kapaciteti u Varaždinu su još uvijek u razvoju. Postoji nekoliko hotela i manjih smještajnih jedinica, no za rastući kulturni turizam postoji potreba za dodatnim smještajnim kapacitetima, osobito tijekom većih manifestacija. Gastronomska ponuda nudi doživljaj lokalnih specijaliteta, ali i moderne međunarodne kuhinje, što dodatno obogaćuje turističku ponudu.

Ciljana publika i tržište

Kulturni turizam u Varaždinu privlači različite skupine posjetitelja, zahvaljujući bogatoj povijesti, arhitekturi, glazbenim događanjima i specifičnim manifestacijama.

Prije svega, grad je omiljeno odredište za ljubitelje povijesti i arhitekture. Njegova prepoznatljiva barokna arhitektura i povijesne građevine privlače turiste zainteresirane za istraživanje kulturno-povijesnih znamenitosti.

Također, Varaždin je destinacija koja neizostavno privlači glazbene entuzijaste. Posebno su značajne Varaždinske barokne večeri, međunarodno priznati festival barokne glazbe, dok je grad ponosan i na titulu UNESCO-ovog grada glazbe, što dodatno povećava njegovu reputaciju među ljubiteljima klasične glazbe, ali i ostalih različitih glazbenih žanrova.

Posebno vrijedni naglasiti da je Varaždin 31. listopada 2023., na Svjetski dan gradova proglašen UNESCO kreativnim gradom glazbe. Ova prestižna titula koju Varaždin nosi kao prvi grad u Hrvatskoj, otvorila je vrata brojnim prilikama i omogućila nove suradnje i umrežavanja s ciljem jačanja prepoznatljivosti grada i očuvanja njegovog bogatog glazbenog nasljeđa te razvijanja i osnaživanja domaće glazbene scene.

U proteklih godinu dana, Varaždin je ostvario suradnje s glazbenim institucijama, organizacijama i umjetnicima iz gradova kao što su Brno, Hannover, Mannheim, Sarajevo, Veszprem, Bydgoszcz i Daegu u Južnoj Koreji. Ove suradnje rezultirale su organizacijom koncerata klasične glazbe koji su obogatili kulturni život grada, a varaždinski glazbenici dobili su priliku predstavljati se na međunarodnoj sceni i sudjelovati u edukacijama (masterclass) . Predstavnici grada prezentirali su bogato glazbeno nasljeđe grada i turističku ponudu na međunarodnim konferencijama i drugim važnim okupljanjima dionika u kulturi u Hrvatskoj i svijetu.

UNESCO mreža kreativnih gradova obuhvaća 350 gradova širom svijeta, podijeljenih u sedam kreativnih područja, među kojima je 75 gradova glazbe. Varaždin, kao prvi hrvatski grad s titulom UNESCO kreativnog grada glazbe, želio bi postati regionalni hub za gradove iz susjedstva koji također pripadaju ovoj mreži. Ova pozicija može značajno doprinijeti jačanju kulturne suradnje, razmjeni ideja i resursa, te razvoju glazbene scene u cijelom području međusobnim povezivanjem.

Kao hub, Varaždin bi poticao međusobne suradnje među gradovima u UNESCO mreži, omogućavajući razmjenu umjetničkih praksi i organizaciju zajedničkih događanja. Ova uloga doprinijela bi jačanju identiteta kroz zajedničke projekte, festivale i edukativne programe, promovirajući bogatu kulturnu baštinu svih uključenih gradova.

Varaždin može ponuditi i mentorstvo za mlade glazbenike iz drugih gradova, čime se potiče razvoj novih talenata. Kroz raznolike kulturne i glazbene manifestacije te organizaciju konferencija, Varaždin može ojačati svoju prepoznatljivost kao središta za ljubitelje glazbe i kulture te privući posjetitelje iz cijelog svijeta.

Uloga Varaždina kao kreativnog hub-a može značajno unaprijediti kulturne veze i suradnju među gradovima UNESCO mreže, stvarajući tako snažniju i povezaniju regionalnu scenu. Ovakvo kreativno okruženje, inspirirano postignućima gradova u mreži, dodatno će ojačati inovativna rješenja, ojačati glazbenu scenu mladih (2024. godina je u UNESCO mreži kreativnih gradova bila posvećena mladima) i privući mlade ljude za život i rad u Varaždinu.

Ovakva inicijativa može služiti i kao podloga za prijavu novih projekata iz nacionalnih i EU fondova.

Nadalje, Varaždin se s ponosom može nazvati gradom festivala, poznatim po svojom raznovrsnošću koji obuhvaćaju glazbene, filmske, tradicijske, ulične i dječje programe.

Sve veću popularnost Varaždin stječe i među inozemnim turistima, osobito iz susjednih zemalja poput Austrije, Slovenije i Mađarske, ali i šire. Zahvaljujući svojoj blizini granici i bogatoj kulturnoj ponudi, grad postaje atraktivno odredište za strane goste.

Kako bi se dodatno unaprijedio kulturni turizam, Varaždin se suočava s nekoliko ključnih izazova. Bolja promocija na međunarodnim platformama, osobito putem digitalnog marketinga, mogla bi povećati prepoznatljivost grada i privući više stranih posjetitelja.

Također, postoji veliki potencijal za integraciju kulturnog turizma s drugim oblicima turizma, poput eno-gastro turizma, kreativnog ili pak sportskog turizma. Time bi posjetiteljima bilo omogućeno bogatije i raznovrsnije iskustvo tijekom boravka u gradu.

Još jedan važan izazov, iako već prethodno spomenut, je povećanje smještajnih kapaciteta, s obzirom na porast broja turista, osobito tijekom festivala. Dodatne smještajne jedinice omogućile bi lakše upravljanje sve većim priljevom posjetitelja.

Ova analiza pruža uvid u trenutnu situaciju kulture u Varaždinu te predlaže ključne korake koji bi mogli osigurati i potaknuti njegov daljnji razvoj i unapređenje.

UPRAVLJANJE KULTUROM U GRADU VARAŽDINU

Za resor kulture u gradskoj upravi Grada Varaždina zadužen je Upravni odjel za društvene djelatnosti koji obavlja i poslove kojima se osiguravaju lokalne potrebe stanovnika na području kulture, što obuhvaća praćenje stanja u području kulture, osiguravanje financijskih i materijalnih uvjeta za rad ustanova kojima je Grad osnivač, predlaganje programa javnih potreba Grada u kulturi, raspodjelu sredstava proračuna Grada odobrenih za programe iz područja muzejske, galerijske, likovne, knjižnične i nakladničke, glazbene, scenske,

filmske, multimedijalne djelatnosti i kulturnih manifestacija te zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. Odjel je zadužen i za provođenje aktivnosti na projektima i programima u kulturi od interesa za Grad, za obavljanje stručnih poslova u vezi s kulturnim manifestacijama i programima od interesa za Grad i razvojem kreativnih industrija, za praćenje namjenskog korištenja sredstava proračuna Grada te izradu strateških dokumenata kulturne politike Grada.

Uz nadležni odjel, važna je i suradnja sa svim ustanovama u kulturi, kao i obrazovnim institucijama koje djeluju na području Grada Varaždina. Model upravljanja kulturom u Gradu Varaždinu temelji se na sinergiji između javnog, privatnog i civilnog sektora, uz jasan strateški okvir za očuvanje baštine, razvoj kreativnih industrija i promociju kulturnog turizma. Kroz dobro definiranu institucionalnu strukturu, kvalitetne kulturne programe te suradnju s međunarodnim partnerima, Varaždin uspješno balansira očuvanje kulturnih resursa s razvojem kulturnog sektora.

Institucionalni okvir i organizacijska struktura

Varaždin se može pohvaliti nizom ključnih kulturnih ustanova koje igraju važnu ulogu u upravljanju kulturnom baštinom i organizaciji različitih kulturnih aktivnosti. Ove institucije ne samo da čuvaju povijesne i umjetničke vrijednosti, već također pridonose razvoju zajednice kroz obrazovanje i promicanje kulture.

Grad Varaždin ima Kulturno vijeće, koje se sastoji od stručnjaka iz različitih područja kulture. Uloga vijeća je savjetovanje izvršne vlasti u vezi s kulturnim politikama i kulturnim programima, a nadležno je za područje glazbe i glazbeno-scenske umjetnosti, dramsku i plesnu umjetnost te izvedbene umjetnosti, knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost, vizualne umjetnosti, kulturno-umjetnički amaterizam, inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodnu kulturnu suradnju.

Slijedeći razvoj suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, mogu se prema potrebi osnivati i druga vijeća odlukom gradonačelnika

Financiranje i proračun za kulturu

Financiranje kulturnih aktivnosti u Varaždinu dolazi iz nekoliko izvora:

Proračun Grada Varaždina: Gradska uprava izdvaja sredstva za financiranje gradskih kulturnih ustanova, kulturnih manifestacija i projekata od interesa za grad Varaždin i lokalnu zajednicu. Sredstva se raspodjeljuju putem javnih poziva, osim za ustanove kojima je Grad osnivač i koje su u sustavu gradske riznice, a u procesu vrednovanja prijavljenih programa i projekata posebna pozornost se posvećuje ispunjavanju osnovnih prioriteta i ciljeva kulturnog razvitka. Ti prioriteti uključuju jačanje suvremenog umjetničkog stvaralaštva i produkcije te njezino pozicioniranje u odnosu na državni i europski kontekst, poticanje mobilnosti i međukulturnog dijaloga, razvijanje dugoročnih partnerskih suradnji, stručna utemeljenost i visoka razina kvalitete, uključenost lokalne zajednice, osiguranje temeljne kulturne infrastrukture, zaštita, očuvanje kulturne baštine, ekonomičnost te kontinuitet u djelovanju predlagatelja programa i projekata.

Državna sredstva i EU fondovi: Varaždin koristi mogućnosti financiranja putem Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te redovno aplicira i na europske fondove za projekte koji doprinose razvoju kulturne infrastrukture, digitalizaciji kulturnih resursa i međunarodnoj suradnji u kulturi.

Privatni sektor i sponzorstva: Partnerstva s privatnim sektorom i sponzorski ugovori sve su važniji u sufinanciranju velikih manifestacija poput Špancirfesta, Adventa ili pak Varaždinskih baroknih večeri.

Partnerstva i suradnja

Kulturni sektor u Varaždinu usmjeren je na suradnju s različitim partnerima:

Međunarodna suradnja: Varaždin njeguje kulturnu suradnju s prijateljskim gradovima i institucijama diljem Europe, ali i kroz projekte europskih fondova. To uključuje sudjelovanje u europskim mrežama kulturnih gradova i festivala, što pomaže jačanju kulturnog turizma.

Suradnja s civilnim sektorom: Grad surađuje s udrugama, umjetničkim organizacijama i ostalim neformalnim skupinama i nezavisnim umjetnicima, omogućujući im pristup gradskim prostorima, gradskoj infrastrukturi i javnim površinama Grada Varaždina za održavanje kulturnih manifestacija i programa.

Akadska suradnja: Varaždin aktivno razvija akadsku suradnju s raznim obrazovnim institucijama, uključujući fakultete i umjetničke škole. Ova suradnja ima za cilj poticanje razvoja mladih umjetnika te pružanje podrške u njihovom kulturnom obrazovanju. Kroz takva partnerstva grad omogućava mladim talentima priliku za usavršavanje i stjecanje novih znanja, dok istovremeno doprinosi bogatstvu lokalne kulturne scene.

Grad Varaždin aktivno potiče uključivanje lokalne zajednice u kulturni život kroz razne inicijative i događanja ili kvartovske festivale. Projekti kulturne participacije osmišljeni su kako bi lokalnim stanovnicima omogućili sudjelovanje u kulturnim programima i radionicama, s ciljem jačanja njihove povezanosti s lokalnom baštinom i kulturom.

Osim toga, grad organizira razne kulturne manifestacije koje su prilagođene svim dobnim skupinama, čime se potiče široko sudjelovanje zajednice u kulturnim događajima. Ove aktivnosti pridonose većoj uključenosti građana i stvaranju dinamičnijeg kulturnog okruženja.

ANALIZA STANJA

Za potrebe izrade Strategije razvoja kulture Grada Varaždina osnovana je radna skupina koju čine relevantni dionici u kulturi grada te čelnici pojedinih kulturnih subjekata koji raspolažu detaljnim znanjima i uvidima u stanje kulture u Gradu Varaždinu. U analizi stanja kulture iznijeti će se pregled po pojedinim subjektima, koji predstavljaju specifične grane kulturnog života u gradu. U nastavku slijedi pregled glavnih djelatnosti subjekata u kulturi te predstavljanje njihovih glavnih aktivnosti i pogleda na kulturu u Gradu Varaždinu.

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu

Hrvatsko narodno kazalište (HNK) u Varaždinu, jedno od pet nacionalnih kazališta u Hrvatskoj, predstavlja ključno kulturno središte sjeverozapadne Hrvatske. Njegova bogata povijest seže u 17. stoljeće, kada su u Varaždinu počele prve kazališne predstave. Sama zgrada kazališta, izgrađena 1873. godine, svjedoči o vremenu kada je Varaždin bio jedan od glavnih kulturnih i društvenih centara u zemlji.

Arhitektura zgrade odiše povijesnim šarmom i elegancijom, a ona je ujedno i zaštićeni spomenik kulture. Unutrašnjost kazališta predstavlja spoj baroknih i klasičnih stilskih elemenata, stvarajući poseban ambijent za izvedbe dramskih i glazbenih predstava. HNK Varaždin tako spaja bogatu povijest i kulturnu baštinu s umjetničkom izvrsnošću.

HNK Varaždin nudi bogat i raznolik repertoar koji uključuje dramske predstave, balet, operu, operete, koncerte i plesne izvedbe. Program je osmišljen tako da zadovolji različite interese publike, uključujući suvremene i klasične dramske komade, glazbene produkcije te izvedbe usmjerene prema djeci i mladima. Kazalište ima i dugogodišnju tradiciju u izvođenju hrvatskih autora te posebnu pažnju posvećuje očuvanju nacionalne i regionalne kulturne baštine.

Osim vlastitih produkcija, HNK Varaždin redovito ugosti kazališne kuće iz cijele Hrvatske, kao i međunarodne ansamble, čime dodatno obogaćuje kulturnu ponudu grada. Posebno mjesto zauzima međunarodna suradnja, što se očituje kroz razmjenu programa i koprodukcije s kazalištima iz drugih europskih zemalja.

Jedna od ključnih uloga HNK Varaždin je i edukacija i promocija mladih talenata. Kazalište je domaćin brojnim radionicama, seminarima i edukativnim programima namijenjenima studentima, mladim umjetnicima i amaterima, pružajući im priliku za usavršavanje i javno

djelovanje. HNK također organizira i različite kulturne projekte u suradnji s lokalnim školama i obrazovnim institucijama, čime doprinosi umjetničkom odgoju mladih i njihovom uključivanju u kulturni život zajednice.

Gradski muzej Varaždin

Gradski muzej Varaždin utemeljen je na poticaj Varaždinskoga muzealnog društva i svečano otvoren za posjetitelje 16. studenoga 1925. godine, u prostoru utvrde Stari grad. Jezgru tadašnjega, prvotnog postava sačinjavali su predmeti prispjeli u novootvoreni Muzej ponajviše kao donacije poznatih varaždinskih obitelji.

Tijekom godina obogaćivale su se, kako brojem tako i raznorodnošću, muzejske zbirke, zahvaljujući kojima je Muzej prerastao u ustanovu kompleksnoga tipa, sastavljenu od šest specijaliziranih odjela: Arheološkog, Povijesnog, Kulturno-povijesnog, Etnografskog, Prirodoslovnog te Galerije umjetnina. Pored njih, u Muzeju je ustrojen i Odjel zajedničkih službi (Uprava GMV-a), kao i Konzervatorsko-restauratorski i Dokumentacijski odjel.

Odjeli su smješteni u nekoliko građevina spomeničke vrijednosti, u samoj povijesnoj jezgri grada: gotičko-renesansnoj utvrdi Stari grad, baroknoj palači Sermage, klasicističkoj palači Herzer te Kuli stražarnici. Muzeju je na korištenje dodijeljena i srednjovjekovna zgrada tzv. Žitnica, u kompleksu Staroga grada, kojoj tek predstoji opsežna obnova za buduću prezentaciju dosad neizložene građe kao palača Patačić na Franjevačkom trgu u kojoj će se tek urediti postav.

Trenutačno su za razgled uređena četiri stalna postava, od kojih su Stalni postav Kulturno-povijesnog odjela u Starome gradu i Prirodoslovnog odjela „Svijet kukaca“ u palači Herzer kontinuirano otvoreni za javnost. U sklopu Galerije umjetnina majstora nalazi se Stalni postav starih majstora te stalni postav Hrvatski majstori 20. i 21. stoljeća, koji se izmjenjuju na katu palače Sermage, ali se i povremeno zatvaraju zbog održavanja dijela izložbene djelatnosti Muzeja u tome prostoru.

Osim predstavljanja vlastitoga fundusa, Muzej kontinuirano surađuje s brojnim institucijama na zajedničkim (izložbenim) projektima ugošćujući ih u Varaždinu, ali i prezentirajući hrvatsku baštinu u drugim sredinama u domovini i inozemstvu.

Osobitu pozornost Muzej usmjerava i prema svojoj publici, u koju pripadaju osobe različite dobi, naobrazbe, interesa i svega onoga što određuje profil posjetitelja. Za djecu vrtićke dobi, osnovnoškolce i srednjoškolce pripremaju se edukacijski sadržaji u okviru programa

MIŠ - Muzej i škola, a za sve zainteresirane program Srijeda u Muzeju, iznimno posjećeno tjedno događanje s različitim predavanjima, otvorenjima izložbi, predstavljanjem književnih i stručnih izdanja, a od 2017. godine Muzej objavljuje „Varaždinski muzealac“, glasilo koje izlazi godišnje u devet brojeva.

Muzej 2025. godine obilježava 100. obljetnicu osnutka koja će se obilježiti nizom događanja, izložbi i brojnim aktivnosti.

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin

Knjižnična djelatnost jedna je od najstarijih kulturno-obrazovnih i informacijskih djelatnosti. Knjižničarstvo je dio ukupne kulture društva te kao takvo ima utjecaj na opće društvene tijekove, na položaj i razvoj kulturnog života zajednice. U gradu Varaždinu djeluje Gradska knjižnica i čitaonica Metel Ožegović, koja baštini 188 godina dugu povijest organiziranog knjižničarstva na području Varaždina. Kao središnja narodna knjižnica Varaždinske županije, ona ima i zakonsku ulogu matične županijske knjižnice. Mreža knjižnica na području županijske matičnosti sastoji se od 42 osnovnoškolske, 11 srednjoškolskih te 5 narodnih knjižnica (Varaždin, Ludbreg, Novi Marof, Lepoglava i Ivanec). U Varaždinu također djeluju i brojne specijalne knjižnice: Knjižnica Opće bolnice u Varaždinu, Knjižnica Državnog arhiva u Varaždinu te Knjižnice Franjevačkog, Uršulinskog i Kapucinskog samostana i Biskupijska knjižnica, koje su zatvorenog tipa i uglavnom drže građu s područja religije, religijskih znanosti, filozofije, medicine, povijesti, arhivistike, povijesti umjetnosti i graničnih područja, ali i brojne inkunabule i rijetke spise i knjige od iznimne važnosti za gradsku kulturu.

Gradska knjižnica i čitaonica Metel Ožegović Varaždin djeluje na trima lokacijama, ukupne površine 3.280 m² u kojima je smješteno više od 320000 jedinica knjižne građe na različitim medijima, što upućuje na to da su standardi višestruko nadmašeni ako se u obzir uzima propisani kriterij od 1 knjige na stanovnika Županije (160264).

Osim postojeće građe, knjižnica raspolaže i vrijednim zbirkama poznatih zavičajnih pjesnika Zvonka Milkovića i Gustava Krkleca, zatim zavičajnom zbirkom Warasdiniensia, Ilirskom zbirkom, zbirkom Marijana Zuberera, varaždinskog glazbenog pedagoga, te zbirkom odvjetnika Brune Županića. Knjižnica je svoje usluge i nove prostore na Franjevačkom trgu prilagodila osobama s posebnim potrebama i korisnicima starije životne dobi. Statistički pokazatelji koji najbolje predočuju rad Gradske knjižnice su: godišnja nabava knjiga i elektroničke građe, broj posudbi, ukupno stanje fonda na kraju svake godine, broj korisnika, broj programa i

broj posjetitelja tih programa na Odjelu za odrasle i Odjelu za djecu te ukupan broj zaposlenih djelatnika. Svi prethodno navedeni pokazatelji su svake godine sve bolji i preseljenjem u veće prostore na Franjevačkom trgu, koji su uređeni i opremljeni prema novim Standardima za rad narodnih knjižnica, Gradska knjižnica u razdoblju 2024. - 2030. godine naglašava da nema prepoznate potrebe za kapitalnim infrastrukturnim projektima.

Koncertni ured Varaždin

Koncertni ured Varaždin obavlja organizaciju festivala „Varaždinske barokne večeri“, organizaciju koncertne i glazbene djelatnosti te glazbeno-scenske djelatnosti Grada Varaždina i od interesa za Grad Varaždin. Osniva i pomaže djelatnost profesionalnih i amaterskih ansambala, orkestara i glazbenika, posebice varaždinskih, s ciljem unapređivanja glazbene djelatnosti i umjetnosti, poticanja i širenja glazbene umjetnosti te promidžbe hrvatske glazbene umjetnosti u zemlji i svijetu.

Glazbeni život Varaždina, onaj u kulturnom segmentu (izuzima se estrada i komercijalni masovni koncerti), razvija se i raste zbog kontinuiranog djelovanja institucija i brojnih udruga i pojedinaca, kao i umjetničkih organizacija. Varaždin je zasigurno najaktivniji grad u Hrvatskoj po koncertnim aktivnostima tijekom godine te brojnosti programa.

Kvaliteta glazbenog života-je na zavidnom nivou, te se može govoriti o kontinuiranoj brizi za publiku i njeno pomlađivanje. Također je pozitivan pomak u broju javnih površina koje dobivaju kulturnu namjenu. Novi trgovi u funkciji kulture, npr., pokazatelj su interesa lokalne zajednice za podizanjem kulturne ponude u Varaždinu. Također je u zamecima i interpelacija kulturnih događanja u turističke *street festivale*, što je neizmjerljivo važno u održavanju i daljnjem kreiranju imidža grada Varaždina kao srednjeeuropskog grada kulture.

Od izazova u glazbenom segmentu ističu se dva koja su prepoznata kao najvažnija - nedostatak kulturne infrastrukture, odnosno multifunkcionalne koncertne dvorane s najmanje 800 mjesta, koja bi omogućila organizaciju i komercijalnih kulturnih događanja, poput gostovanja većih zvijezda, ali i rasteretila manju, 150 godina staru postojeću koncertnu dvoranu. Također je važan segment kulturne infrastrukture je i rekonstrukcija te obnova sinagoge i stavljanje iste u funkciju kulture. Takav pomak obogatio bi urbanu sredinu, kulturnu scenu te potaknuo još više mladih na bavljenje glazbom i ostalom umjetnosti.

Iskorak koji bi zaokružio koncertni i glazbeni život u Varaždinu je ponovna uspostava profesionalnog ansambla unutar HNK, naprasito ukinutog početkom 1960-tih budući da je

glazbena škola u Varaždinu zaista "rasadnik" iznimnih glazbenih talenata i taj bi korak uvelike pridonio i ostanku mladih glazbenika u Varaždinu.

Pučko otvoreno učilište Varaždin

Kino Gaj se nalazi u samom centru Varaždina te kao ustanova u kulturi predstavlja bitnu sastavnicu kulturnog i gospodarskog života grada Varaždina. Međutim, činjenica je da je od pandemije korona virusa zamjetan značajan trend opadanja kino publike, ali i samog filmskog sadržaja koji sada već ubrzano prelazi na online platforme. Taj problem nije prisutan samo u Varaždinu već se radi o sveopćem trendu u industriji diljem svijeta, a najveći razlozi su sljedeći:

- sve veća popularnost on-line platformi za prikazivanje filmova (Netflix, Amazon, Disney+, You Tube, TIK TOK i dr.)
- rastući trend novih generacija (generacija Z i generacija Alfa)
- nedostatak filmskog sadržaja u kinima - sve je veća ponuda filmova na on-line platformama, velik broj filmova se niti ne prikazuje na velikom platnu.

Iako filmska publika u Varaždinu postoji, jedan od glavnih problema jest zastarjela infrastruktura kina. U kino Gaj nije se u skorije vrijeme ulagalo zbog neriješenih imovinskih odnosa i povrata zgrade nasljednicima, što dodatno otežava njegovu modernizaciju.

Svake godine Pučko otvoreno učilište Varaždin organizira Ljetno kino Gaj na nekom od gradskih trgova ili u dvorištima, a uspjeh ove aktivnosti potvrđuje interes publike i potrebu za njezinim nastavkom. Kako bi se privuklo još više gledatelja, predlaže se unaprjeđenje ne u smislu programa, već kroz dodavanje novih elemenata ili kombiniranje s drugim sadržajima. Primjerice, Ljetno kino moglo bi se povezati s koncertima, gastro i eno ponudom, ili omogućiti drugačiji način sjedenja, poput ležaljki na zelenim površinama, u parku, podno bedema Starog grada ili uz rijeku Dravu.

Zbog svega prethodno navedenog važno je u gradu Varaždinu osigurati kontinuitet kino-prikazivačke djelatnosti, a to će vrlo vjerojatno biti moguće uređenjem prostora bivšeg kina DOM u Kukuljevićevoj ulici kojim bi ova građevina trebala biti uređena i prenamijenjena u Centar kreativnih i kulturnih industrija, a kojim bi upravljalo POU Varaždin. Realizacijom ovog projekta riješili bi se brojni infrastrukturni problemi koji ovu ustanovu muče već godinama, a uključuju primarno zastarjeli i neodgovarajući poslovni prostor učilišta te imovinsko-pravnu problematiku također zastarjelog kina Gaj.

U pogledu Varaždinskog filmskog ureda potrebno je ojačati kadrovske kapacitete POU Varaždin te raditi kontinuirano na većoj vidljivosti grada Varaždina kao lokacije za snimanje filmova, serija, spotova, reklama i sl.

Naposljetku, iako u Varaždinu postoje brojne kulturne aktivnosti za različitu publiku iste je potrebno dodatno oplemeniti događanjima iz područja kreativnih i kulturnih industrija kojima je moguće razviti i neke nove turističke sadržaje. POU Varaždin će takve programe razvijati u sklopu Centra kreativnih i kulturnih industrija.

Glazbena škola u Varaždinu

Škola je redovito uključena u kulturni život Grada i Varaždinske županije organizacijom koncerata, seminara, predavanja, međunarodnih natjecanja i međunarodne suradnje, iako joj osnovna djelatnost nije organizacija kulturnih događanja. U posljednjih deset godina škola bilježi porast događanja unutar same institucije, ali i kroz suradnju sa drugim institucijama u Gradu i Županiji (Koncertni ured Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, Turistička zajednica Varaždinske županije, HNK u Varaždinu).

Škola sa svojom dugogodišnjom tradicijom djelovanja od 1828. promiče glazbeno obrazovanje te značajno obogaćuje kulturni život Varaždina. Uloga škole u glazbenom životu Varaždina i Varaždinske županije iznimno je velika. Osim priređivanjem koncerata vlastitih učenika i profesora te udjelom svojih programa na svečanostima povodom raznih proslava u gradu i županiji, škola dodatno doprinosi glazbenom životu grada participiranjem u programu Varaždinskih baroknih večeri te već tradicionalnim koncertom najboljih solista uz Varaždinski komorni orkestar, kao i organiziranjem međunarodnih natjecanja. Međunarodna natjecanja Glazbene škole u Varaždinu predana su razvoju umjetničkog djelovanja mladih nadarenih glazbenika i razmjeni iskustava, te turističkoj promociji Varaždina, Varaždinske županije i sjeverozapadne Hrvatske. Svake godine, Škola bilježi sve veći broj zainteresiranih sudionika na natjecanjima kojima je između ostalog i cilj promicati međunarodnu kulturnu suradnju.

Nužnost intenziviranja suradnje između kulturnih institucija Grada i Županije nameće se kao logičan slijed događanja u razvoju Varaždinske županije. Sve bi kulturne institucije na području Varaždina trebale surađivati u stvaranju zajedničke strategije kojom će svaka institucija pridonijeti ostvarivanju zahtjevnih kulturnih projekata. Ovakvim pristupom niti jedna od buduće involviranih institucija ne gubi svoj tzv. suverenitet, upravo suprotno, ona proširuje svoje mogućnosti. Perspektive suradnje vidljive su na više područja, sinergija između institucija preduvjet je u postizanju dugoročnih ciljeva koji će u budućnosti otvaranjem novih projekata omogućiti ostvarivanje kreativnog potencijala mladih. Varaždin

kao grad glazbe ima iznimno veliki potencijal, kako profesionalni, tako i amaterski. Stoga je veoma bitna sinergija između kulturnih institucija na području Grada u organizaciji koncerata i glazbeno-scenskih priredbi za potrebe Grada, glazbenih udruga s područja Grada i Županije, glazbenih umjetnika Grada, Županije, ali i Hrvatske. Također, neophodna je suradnja i sinkronizirano djelovanje gradskih ustanova u kulturi s Turističkom zajednicom kako bi kultura bila sastavni dio turističke ponude Grada i Županije tijekom cijele godine.

Također, predstavnici škole i dionici u glazbi Grada Varaždina napominju da u strategiji razvojne politike grada i županije, svakako treba voditi računa i o kontinuitetu glazbenih događanja. Za ozbiljan i kontinuiran rad glazbene, glazbeno-scenske djelatnosti kao i za potrebe nezavisne, alternativne umjetničke scene, gradu Varaždinu nužno je potrebna moderna dvorana koja bi zadovoljila kriterije za obavljanje navedenih djelatnosti. Danas su koncerti na otvorenom, u sportskim dvoranama (što je ponekad efektivno, ali ne i adekvatno) ili u sakralnim prostorima jedini u kojima se spomenuta glazbena / glazbeno - scenska djelatnost može održavati. Ne treba ni naglašavati da je produkcijska cijena takvih projekata izuzetno skupa i kompleksna, pa ne čudi činjenica da do danas u Varaždinu nisu nikad izvedena brojna velebna glazbena djela.

Državni arhiv u Varaždinu

Arhiv vodi evidenciju i dokumentaciju o javnom dokumentarnom i arhivskom gradivu tijela javne vlasti koja su pod njegovom nadležnošću. Također, pruža podršku tim tijelima u postupcima čuvanja, zaštite, obrade, vrednovanja, odabira i izlučivanja javnih dokumenata i arhivskog gradiva. Uz to, arhiv vrši stručni nadzor nad gradivom koje posjeduju tijela javne vlasti te osigurava njegovu pravilnu obradu i čuvanje. Skrbi o arhivskom materijalu koji se nalazi u zbirci te se trudi učiniti ga dostupnim javnosti.

Osim redovitih aktivnosti, arhiv organizira izložbe, predavanja te objavljuje izvorno arhivsko gradivo i stručno-znanstvene radove o regionalnoj povijesti. Također, provodi programe osposobljavanja i stručnog usavršavanja u području arhivistike, čime doprinosi jačanju stručnih kompetencija u ovom području.

Zbog nedostatka slobodnih spremišnih kapaciteta u proteklom 10-godišnjem razdoblju, kao i uostalom tijekom posljednjih 40-tak godina, Arhiv je bio ograničen u mogućnosti preuzimanja arhivskog gradiva od stvaratelja, odnosno imatelja, radi čega je Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine dodijelilo Arhivu na korištenje kompleks bivše Vojne pekare u Ulici Mihovila Pavleka Miškine u Varaždinu. Za adaptaciju i dogradnju ovog prostora za potrebe spremišta, radnih i prostora namijenjenih javnosti

osigurana su sredstva iz NPOO-a, radovi su započeli početkom listopada 2023. godine i trebali bi biti dovršeni u roku od dvije godine. Na taj će način Državni arhiv u Varaždinu početkom 2026. g. osigurati kvalitetne uvjete za čuvanje već preuzetog gradiva, kao i dodatne slobodne spremišne kapacitete za dosada nepreuzeto arhivsko gradivo. Za prvu polovicu 2026. godine planira se preseljenje gradiva, onog privremeno smještenog u prostorima VIŠa kao i gradiva iz Franjevačkog samostana u novouređene spremišne prostore, čime se otvara mogućnost povrata nacionaliziranih samostanskih prostora. U novom arhivu će se osim kvalitetnih spremišnih prostora, osigurati i odgovarajući radni prostori, prostor za prijem stranaka, čitaonica za istraživače, kao i višenamjenski prostor pogodan za održavanje izložbi, predstavljanje knjiga i predavanja i sl.

Na taj način stvorit će se pretpostavke za intenzivniju vidljivost i sudjelovanje Arhiva u kulturnim događanjima u gradu Varaždinu.

Kompleks bivše Vojne pekare u Ulici Mihovila Pavleka Miškine ukupne je površine oko 24 000 m² i tek je dio ovog kompleksa potreban Državnom arhivu u Varaždinu. S obzirom na činjenicu, da i neke druge ustanove u kulturi imaju problem s nedostatkom prostora, možda bi se moglo razmisliti o korištenju cijelog ovog kompleksa za rješavanje tog problema, čime bi on postao prepoznatljiv kao „mjesto kulture“.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu

Zavod se kontinuirano bavi znanstveno-istraživačkim radom što je njegova osnovna djelatnost te je jedina takva ustanova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u sjevernoj Hrvatskoj. Rad Zavoda obuhvaća interdisciplinarna istraživanja poput arheologije, glazbe, gospodarstva, informatike, jezika, književnosti, povijesti, tehnike, umjetnosti i drugih znanstvenih područja kao i iniciranje te organiziranje znanstveno-stručnih skupova, okruglih stolova i predavanja te tiska znanstveno-stručnih monografija.

U proteklih pet godina Zavod je povećao broj organiziranih predavanja i znanstveno-stručnih skupova koje organizira u gradu Varaždinu ili Varaždinskoj županiji. Isto tako, Zavod nastoji godišnje tiskati tri do pet znanstvenih monografija koje se tematski odnose na grad Varaždin ili Varaždinsku županiju. Časopis *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin* jedini je kategoriziran najvišom znanstvenom ocjenom A1 za humanističke znanosti u sjevernoj Hrvatskoj, a u njemu se objavljuju samo lokalne teme.

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu ima u planu provođenje novih programa, planiranog naziva "Baštinski programi Varaždina" koji se sastoje od tri djela. Prvi je "Glazbena baština Varaždina". Ideja je istražiti glazbene zbirke Kapucinskog, Franjevačkog i Uršulinskog samostana u Varaždinu kao i zbirke Varaždinske biskupije te Državnog arhiva i Gradskog muzeja u Varaždinu. Istraživanje obuhvaća prepoznavanje notnih zapisa, njihovu digitalizaciju, objavu u formi znanstvenog članka ili monografije te eventualno izvođenje i snimanje. Isto tako, istraživao bi se život i rad glazbenika koji su stvarali u Varaždinu kao i graditelja glazbenih instrumenata. Sljedeći program je "Kajkavska baština Varaždina". Ideja je odabrati neobjavljene kajkavske rukopise nastale na širem varaždinskom području te ih znanstveno obraditi i tiskati. Također, na osnovu starijih spisa poput oporuka, pisama ili javnih dokumenata treba odabrati one pisane na kajkavskom narječju, a nastale u Varaždinu od 16. do početka 20. stoljeća, te ih interpretirati - npr. glumci/ glumice ih čitaju na kajkavštini. Njihove interpretacije bi se snimile kao zvučni prikaz varaždinskog govora u prošlosti te znanstveno obradili. Posljednji program je "Gurmanska baština Varaždina". Ideja je na osnovu najstarijih varaždinskih sačuvanih kuharica s početka 19. stoljeća (ili ranijih!) predstaviti prehranu varaždinskih građana u prošlosti. Rezultati znanstvenoga rada sva tri baštinska programa mogu se predstavljati kao obrazovna, turistička i općenito baštinska ponuda grada Varaždina.

Tehnološki park Varaždin

Tehnološki park Varaždin utemeljen je 2007.g. , a o osnivači su mu Grad Varaždin, Sveučilište Sjever i Fakultet organizacije i informatike. Techpark je društvo za inkubaciju inovativnih tehnologijskih poduzeća, u kojem inkubirani poduzetnici dobivaju od Techpark-a sustavno praćenje njihovog poslovanja, pomoć u rješavanju zahtjevnih poslovnih situacija, savjetovanje, infrastrukturu, radionice te povezivanje sa tržištem kako domaćim tako i stranim kroz sustavno provođenje projekta Enterprise Europe Network (EEN). Tehnološki park Varaždin jedan je od osnivača udruge Makerspace Varaždin, koja djeluje u prostorima i laboratorijima Techparka. Udruga je osnovana u cilju promicanja i razvoja tehničkih vještina, tehnologije, znanosti i unapređenja kvalitete života svih građana. Makerspace Varaždin je zajednički radionički prostor gdje pojedinci i tvrtke mogu koristiti napredne tehnologije poput 3D printanja, CNC obrade, laserskog rezanja i mnogih drugih. Glavni cilj udruge je pružiti pristup resursima, alatima i znanju potrebnima za stvaranje i inovacije, potičući kreativnost i zajednički rad u zajednici. Trenutno stanje tehničke kulture u Gradu Varaždinu počiva na individualnim organizacijama koje provode sporadične aktivnosti u okviru budžeta koji su im na raspolaganju. Ideja je da Tehnološki park okupi institucije koje

se bave tehničkom kulturom (npr. Zajednica tehničke kulture Grada Varaždina ili županijska organizacija) i zajednički organiziranim aktivnostima potiče razvoj znanja i kulturu dijeljenja, sa posebnim fokusom na STEM i IT. Tehnološki parkovi igraju ključnu ulogu u razvoju tehničke kulture grada na nekoliko načina: obrazovanje i mentorstvo, istraživanje i razvoj, poduzetništvo, povezivanje i umrežavanje i promocija tehničke kulture.

Varaždinska građanska garda

U svrhu očuvanja povijesnih simbola i njegovanja tradicija grada Varaždina, promidžbe njegove kulturne povijesti te obogaćivanja turističkih znamenitosti, grad Varaždin ima svoju Varaždinsku građansku gardu kao počasnu postrojbu varaždinskih građana. Nadzapovjednik Varaždinske građanske garde jest gradonačelnik Grada Varaždina. Garda je članica Saveza povijesnih postrojbi hrvatske vojske (SPPHV) od samog osnivanja Saveza. Savez povijesnih postrojbi hrvatske vojske osnovan je 2000. godine, a njegov je cilj zaštita i promocija povijesne, kulturne i vojničke ostavštine Republike Hrvatske, očuvanje i njegovanje sjećanja na postojanje hrvatskih povijesnih postrojbi te na značaj i ulogu koje su imale u stvaranju i obrani hrvatskih krajeva. Uz to, Garda je 2014. godine postala članicom Europskog saveza vojnih povijesnih postrojbi (UEWHG), kao i članicom Vojne kancelarije u Beču. Osnivanje, ustrojstvo i djelovanje Varaždinske građanske garde uređuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća, a sa zastavom i grbom, Varaždinska građanska garda zaštitni je simbol grada Varaždina.

Varaždinska građanska garda - Purgari, kroz svoje djelovanje kako u prošlosti tako i danas, aktivno prenosi umijeće i tradicijske vrijednosti građanskog života Varaždina. Iako je vjerojatno postojala i ranije u povijesnim dokumentima spominje se prvi put 1750. godine u Statutu grada Varaždina. Svi se pravilnici ili propisnici pozivaju na povlasticu Marije Terezije od 12. kolovoza 1750. godine. Danas Purgari djeluju na temelju pravilnika koji su na tragu onih povijesnih, ali prilagođeni današnjem načinu života, sa zadržavanjem izvornih oblika zapovijedanja i odora. Garda se sastoji od punopravnih članova koje čine pripadnici aktivnog sastava, zatim od pridruženih članova koji ne nose službene odore te od počasnih članova.

U travnju 2017. godine Rješenjem Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Varaždinska građanska garda dobila je svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra. Slijedom navedenog, Grad je dužan provoditi mjere zaštite Varaždinske građanske garde radi njenog očuvanja, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svim propisima koji se odnose na kulturna dobra, pridržavajući se njene povijesno-tradicijske matrice i pojavnosti.

Zadnjih desetak godina u sklopu Varaždinske građanske garde osmišljena je i sekcija Dama u povijesnim haljinama. Riječ je o članicama koje ponosno nose i promoviraju likove i djela poznatih Varaždinki iz razdoblja od 1830. do 1930. godine, razdoblja u kojem se bilježi najveća aktivnost Varaždinske gradske garde. Sekcija je 2024. godine prerasla u samostalnu udruhu, a ideja Dama u povijesnim haljinama počiva na želji i potrebi da se očuva i promovira povijest varaždinskih Purgara i svih aspekata njihovih života. U tim su životima važnu ulogu igrale ženske osobe, odnosno njihove supruge, majke, kćeri. Njihov rad se temelji na edukativnim i humanitarnim aktivnostima usmjerenim prema cijeloj društvenoj zajednici, osobito prema ranjivim skupinama našeg društva.

Sveučilište Sjever

Sveučilište Sjever, sa sjedištima u Varaždinu i Koprivnici, poznato je kao jedno od najmlađih i najinovativnijih sveučilišta u Hrvatskoj. Iako je primarno usmjereno na tehničke, medijske i društvene znanosti, Sveučilište aktivno doprinosi razvoju kulture u regiji kroz raznovrsne aktivnosti i projekte. Sveučilište Sjever, osobito u dijelu koji se bave medijima i dizajnom, često surađuju s lokalnim kulturnim organizacijama i kreativnim sektorom na projektima poput razvoja vizualnih identiteta, multimedijalnih sadržaja i marketinških strategija. Studenti i profesori aktivno sudjeluju u stvaranju inovativnih rješenja za kulturne institucije, festivale i manifestacije. Kroz kolegije vezane za medije, umjetnost, dizajn i komunikaciju, Sveučilište potiče znanstveno-istraživački rad u kulturnom sektoru. Studenti često obrađuju teme vezane za očuvanje kulturne baštine, digitalizaciju kulture i promociju kulturne raznolikosti. Sveučilište se uključuje kao partner u projektima kulturne revitalizacije, uključujući projekte financirane iz EU fondova, koji su usmjereni na očuvanje lokalne kulturne baštine i stvaranje novih kulturnih sadržaja. Suradnja s gradovima Varaždinom i Koprivnicom, kao i drugim institucijama, omogućava provedbu inicijativa koje imaju značajan društveni i kulturni utjecaj. Sveučilište Sjever pokazuje kako akademska institucija može biti aktivan sudionik u oblikovanju kulturne scene, povezujući znanost, umjetnost i lokalnu zajednicu na inovativne načine.

U sljedećem razdoblju, Sveučilište se namjerava aktivirati u provođenju nekoliko projekata koji su vezani uz kulturu, poput 'Ciklus UNinESCO - Muzika na Sjeveru'. Sveučilište Sjever, kroz program potpore znanstvenim i umjetničkim istraživanjima za 2024. godinu, podržalo je projekt Odsjeka za glazbu i medije Sveučilišnog centra Varaždin nazvan UNinESCO - Muzika na Sjeveru s ciljem uključivanja sveučilišne zajednice u razvoj koncertne djelatnosti u gradu Varaždinu. Na koncertima se istražuje interakcija publike u susretu s raznovrsnim

interpretacijama kroz mrežu koncertnih gostovanja Ulazak Varaždina u mrežu kreativnih gradova glazbe UNESCO, kao prvog hrvatskog grada koji nosi tu titulu, obvezuje na angažman u organizaciji koncerata kao najsnažnijeg oblika umjetničkog projekta na području glazbene umjetnosti. Još jedna ideja o provedbi projekta u kulturi jest multimedijalni festival „Varaždin kroz objektiv mladih“ koji predstavlja multimedijalne radove mladih umjetnika uključujući digitalne instalacije, video uratke, fotografije i performanse, Ne manje važno, Festival stvara platformu za umrežavanje sa starijim kolegama, iskusnim mentorima i etabliranim umjetnicima.

KULTURNO UMJETNIČKI AMATERIZAM

Kulturno umjetnički amaterizam u Gradu Varaždinu ima bogatu tradiciju i važan je dio kulturnog života grada. Amaterska kulturna scena u Varaždinu uključuje širok spektar aktivnosti, od glazbe i folklora do dramskog i likovnog stvaralaštva. Amaterizam u kulturi ne samo da doprinosi očuvanju lokalnih običaja i tradicija, već omogućuje građanima različite dobne skupine aktivno sudjelovanje u kulturnim programima.

Glazbeni amaterizam

Varaždin ima dugu tradiciju glazbenog amaterizma, koji obuhvaća nekoliko aktivnih zborova, orkestara i glazbenih društava:

Pjevački zborovi: Grad ima više pjevačkih zborova, uključujući crkvene i građanske zborove, koji redovito nastupaju na raznim lokalnim i nacionalnim događanjima. Oni njeguju raznovrstan repertoar, od sakralne glazbe do tradicionalnih i suvremenih skladbi.

Amaterski orkestri: Varaždin ima tradiciju orkestralne glazbe kroz djelovanje puhačkih orkestara i tamburaških sastava. Ovi ansambli često sudjeluju u svečanostima i lokalnim manifestacijama.

Glazbene udruge: Grad podržava brojne glazbene udruge, koje organiziraju nastupe, radionice i koncerte za svoje članove, često u suradnji s Koncertnim uredom Varaždin i drugim lokalnim institucijama.

Folklorna društva

Folklorna scena u Varaždinu vrlo je razvijena, s nekoliko aktivnih društava koja se bave očuvanjem tradicijskih plesova, pjesama i nošnji:

Kulturno-umjetnička društva (KUD-ovi): KUD-ovi okupljaju članove različitih dobnih skupina, od djece do odraslih, i redovito sudjeluju na lokalnim i nacionalnim folklornim smotrama. Ova društva važna su za očuvanje lokalne kulturne baštine, posebno sjeverozapadne Hrvatske.

Suradnja s manifestacijama: Folklorna društva često nastupaju tijekom lokalnih kulturnih manifestacija, kao što su Špancirfest i različiti gradski događaji, promovirajući narodne plesove i pjesme.

Dramski amaterizam

Dramski amaterizam u Varaždinu također ima dugu povijest i važnu ulogu u kulturnom životu grada:

Amaterska kazališta i dramske grupe: Postoji nekoliko amaterskih kazališnih grupa koje izvode dramske predstave. Ove grupe često surađuju s Hrvatskim narodnim kazalištem u Varaždinu i sudjeluju na festivalima amaterskog kazališta u Hrvatskoj.

Dječje i školske dramske skupine: Dramske radionice i kazališne skupine u osnovnim i srednjim školama važan su dio amaterizma, potičući mlade da se uključuju u kazališne aktivnosti. Ove grupe omogućuju mladim amaterima da razvijaju svoje glumačke vještine te sudjeluju u lokalnim i regionalnim natjecanjima.

Likovni amaterizam

Likovna umjetnost ima svoje mjesto u amaterskom stvaralaštvu kroz različite likovne udruge i samostalne umjetnike:

Likovne udruge: Varaždin ima nekoliko aktivnih likovnih udruga koje okupljaju slikare, kipare i druge vizualne umjetnike amaterskog statusa. Ove udruge organiziraju izložbe, radionice i natječaje, te aktivno sudjeluju u gradskim kulturnim manifestacijama.

Izložbe i galerije: Amaterski likovni umjetnici često imaju priliku izlagati svoja djela u lokalnim galerijama, poput HDLUa, Galerije Zlati Ajngel ili izložbenog prostora u centru za mlade P4 te sudjelovati u gradskim kulturnim događanjima.

Književni amaterizam

Književni amaterizam u Varaždinu uključuje rad književnih udruga i pjesničkih večeri:

Književne udruge: U Varaždinu djeluju književne udruge i pojedinci koji se bave pisanjem poezije, proze i drugih književnih formi. Oni organiziraju književne večeri, predstavljanja knjiga i natječaje, gdje amaterski pisci mogu predstaviti svoje radove.

Suradnja s knjižnicama: Varaždinska knjižnica „Metel Ožegović“ često organizira događanja povezana s književnošću, uključujući radionice pisanja i književne večeri, koje okupljaju lokalne autore.

Podrška kulturno - umjetničkom amaterizmu od strane Grada

Grad Varaždin prepoznaje važnost kulturno - umjetničkog amaterizma i pruža institucionalnu i financijsku podršku kroz:

Financiranje i subvencije: Grad redovito izdvaja sredstva za potporu u kulturi, umjetničkim organizacijama, samostalnim umjetnicima i ostalim fizičkim i pravnim osobama koje djeluju na području kulture osiguravajući sredstva za plaće, autorske i umjetničke honorare, sredstva za naknade za rad, sredstva za nabavu građe, sredstva za programe i projekte, materijalne izdatke, mobilnost i međunarodnu suradnju, usavršavanje djelatnika i suradnika, sredstva za investicije i investicijsko održavanje i druga sredstva

Pristup prostorima: gradski prostori daju se na korištenje putem javnih natječaja fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za potrebe kulturnog i umjetničkog stvaralaštva koje je od posebnog interesa za kulturni razvitak grada Varaždina

Suradnja s institucijama: udruge, umjetničke organizacije i samostalni umjetnici surađuju s kulturnim institucijama, kao što su HNK Varaždin, Gradski muzej i sl., čime dobivaju priliku usavršavati se i nastupati u kvalitetnim produkcijama.

Kulturno umjetnički amaterizam u Varaždinu predstavlja vitalan dio kulturne ponude grada, omogućujući sudjelovanje građana u kreativnim aktivnostima i očuvanju lokalne baštine. Grad potiče razvoj amaterizma pružanjem podrške u obliku financiranja, infrastrukture i suradnje s profesionalnim institucijama. Time se stvara bogata i raznolika kulturna scena koja uključuje širok spektar aktivnosti od glazbe, folkloru i dramskog stvaralaštva do likovnih i književnih umjetnosti.

Kerekesh teatar

Kerekesh Teatar je popularno kazalište osnovano 2014. godine. Teatar je osnovan s ciljem promocije kazališnog stvaralaštva u Varaždinu i šire te usmjeravanja na komedije koje su pristupačne širokoj publici, s naglaskom na lokalnu tematiku i humor. Poznat je po izvođenju komedija i satira koje se bave svakodnevnim temama, često s prepoznatljivim varaždinskim duhom i narječjem.

Aktivnosti i doprinos Kerekesh Teatra:

- **Komedija fest:** Kerekesh Teatar je organizator Tjedna smijeha, kojil se održava svake godine u Varaždinu i okolnim mjestima te privlači brojne gledatelje. Na festivalu se izvode različite komedije, s posebnim fokusom na hrvatsku kazališnu scenu, ali i gostovanja iz inozemstva.
- **Regionalna prepoznatljivost:** Kerekesh Teatar ne djeluje samo u Varaždinu, već svoje predstave izvode diljem Hrvatske i inozemstva, promovirajući varaždinski humor i kulturni identitet.
- **Dostupnost širokoj publici:** Jedna od misija teatra je učiniti kazalište dostupnim što širem krugu ljudi. Kerekesh Teatar se posebno ističe po tome što često gostuju u manjim sredinama i prilagođavaju cijene ulaznica kako bi bile pristupačne svim gledateljima.

Obzirom da je kroz godine djelovanja uočeno da postoji nedostatak izvedbenih prostora i prostorija za probe za kulturna društva, udruge, glazbenike, izvođače i kazališta Kerekesh Teatar započinje s izgradnjom kulturnog centra u Varaždinu koji bi svoja vrata trebao otvoriti u narednom razdoblju.

Kerameikon

Područje djelovanja i svrha udruge Kerameikon HKU je promocija keramike kao specifične vrste umjetnosti.

Udruga cijelu godinu izlaže u Galeriji K10 u Kukuljevićevoj ulici u Varaždinu, a uz očuvanje Kerameikonove Zbirke suvremene svjetske keramike i redovne izlagačke aktivnosti cjelogodišnjih programa „Ceramica multiplex“ udruga jača suradnju s Turističkom zajednicom Grada - uključivši se u Festival varaždinskih dvorišta te u manifestaciju „Ljeto u Varaždinu“ organizirajući tako za građanstvo zanimljive besplatne radionice „Moje ljeto s glinom“. U sklopu Vafi-Rafi festivala, internacionalnog festivala animiranog filma, organizirane su višednevne radionice oblikovanja i animacije gline, koje su rezultirale s 2 kratka animirana filma „Gradili smo grad“ i „Što usta zборе, to ruke stvore“. Također, posljednjih desetak godina postignuta je uspješna suradnja s Varaždinskim baroknim večerima i programom Total baroque kada se već tradicionalno održava žirirana međunarodna izložba keramike na temu baroka.

Zahvaljujući upravo aktivnostima Kerameikona, Varaždin sve više jača poziciju, uz **VANIMA** Zagreb i Rijeku, kao jedan od tri najjača keramičarska centra u Hrvatskoj

Filmsko-kreativni studio VANIMA neprofitna je udruga koja djeluje kontinuirano od 1986. godine na području grada Varaždina na polju vizualne i audiovizualne umjetnosti kao primarnih djelatnosti. U fokusu udruge je rad s djecom i mladima tijekom cijele godine. Uz redovitu godišnju produkciju koju udruga provodi održava tijekom cijele školske godine, zadnjih dvadeset godina organizira Ljetne filmske radionice kroz ljetne praznike gdje je nastalo preko trideset filmova na kojima je radilo više od 400 djece i mladih. Od 2010. godine VANIMA organizira VAFI - internacionalni festival animiranog filma djece i mladih koji je u kratkom roku postao prepoznatljiv, te je njime Varaždin ucrtan u mapu svjetski poznatih festivala animiranog filma. Od 2018. godine Festival proširio se i na Rijeku, te u suradnji s Art-kinom organiziramo VAFI & RAFI festival. Od 2012. do 2017. godine VANIMA je bila nositelj audiovizualne djelatnosti u Varaždinu te joj dano na korištenje bivše kino Gaj u kojem je VANIMA, uz pomoć Ministarstva kulture RH i HAVC-a, digitalizirala kino dvoranu.

SWOT ANALIZA

Prednosti	Slabosti
<p>Bogata kulturna baština: Varaždin ima očuvanu povijesnu jezgru, barokne palače, crkve i dvorce, što stvara jak identitet i osnovu za kulturni turizam.</p> <p>Razvijena kulturna infrastruktura: Postojeći muzeji, galerije, kazalište i kulturni centri omogućuju raznoliku ponudu kulturnih događanja.</p> <p>Prepoznatljivi festivali: Špancirfest i Varaždinske barokne večeri su međunarodno poznati događaji koji privlače tisuće posjetitelja.</p> <p>UNESCO titula: Varaždin je prvi grad u Hrvatskoj s titulom UNESCO-vog grada glazbe, što dodatno podiže kulturni ugled grada</p>	<p>Nedostatak suvremenih kulturnih sadržaja: Postoji manjak inovativnih i digitalnih kulturnih sadržaja koji bi privukli mlađu publiku kao i manjak prostora za mlade glazbenike</p> <p>Ograničena financijska sredstva: Kultura često ovisi o ograničenim proračunskim sredstvima i vanjskim financijskim izvorima.</p> <p>Nedovoljna promocija lokalne baštine: Povijesno i kulturno nasljeđe grada nije dovoljno promovirano među širim krugovima, osobito u kontekstu turističkih potencijala</p> <p>Nedostatak infrastrukture poput moderne i višefunkcionalne velike koncertne dvorane</p> <p>Nedostatak smještajnih kapaciteta za daljnji razvoj kulturnog turizma</p>
<p>Razvoj kulturnog turizma: Jačanje promocije kulturnih i povijesnih znamenitosti može potaknuti turistički sektor, privući strane posjetitelje i povećati prihode.</p> <p>Europski fondovi i međunarodna suradnja: Korištenje europskih fondova za razvoj kulturne infrastrukture i projekata nudi mogućnost modernizacije i proširenja kulturne ponude.</p> <p>Digitalizacija i inovacije: Uvođenje novih tehnologija, digitalnih muzeja i virtualnih vodiča može proširiti doseg kulturne ponude.</p> <p>Razvoj kreativnih industrija: Kultura može biti okosnica razvoja kreativnih industrija, uključujući dizajn, medije i IT sektor</p> <p>Korištenje statusa UNESCO grada glazbe za profiliranje u regionalni hub kreativnih gradova s glazbenog područja</p>	<p>Nedovoljna potpora lokalne zajednice: Ako građani ne prepoznaju značaj ulaganja u kulturu, može doći do pada interesa i smanjenja potpore za kulturne projekte.</p> <p>Natjecanje s drugim turističkim destinacijama: Razvijene kulturne destinacije unutar Hrvatske i regije mogu privući potencijalne posjetitelje.</p> <p>Eksterni ekonomski faktori: Gospodarske krize mogu smanjiti proračune za kulturu i otežati financiranje projekata.</p> <p>Ovisnost o sezonalnosti: Kulturna događanja, poput festivala, često su sezonskog karaktera, što ograničava cjelogodišnju turističku aktivnost</p>
Prilike	Prijetnje

STRATEŠKI OKVIR

U strategiji razvoja kulture, vizija i misija ključni su pojmovi koji predstavljaju temeljne smjernice za budući razvoj i oblikovanje kulturnih politika. One pomažu u definiranju ciljeva, prioriteta i načina na koje se kultura može unaprijediti i razvijati na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini.

Vizija

Vizija je široki i dugoročni cilj koji opisuje idealnu budućnost kulture u zajednici ili organizaciji. Ona predstavlja aspiracije i željeni ishod strategije, odnosno stanje koje zajednica želi postići u budućnosti kroz kulturne aktivnosti, razvoj infrastrukture i društvenu participaciju.

Ključne značajke vizije:

Inspirativna i usmjerena prema budućnosti: Vizija pruža smjer i motivira dionike kulture da rade prema zajedničkom cilju. Ona daje sliku o tome kako bi kulturni sektor trebao izgledati u određenom vremenskom razdoblju.

Ambiciozna, ali realistična: Iako vizija treba biti ambiciozna, važno je da ostane realistična i ostvariva, uzimajući u obzir kapacitete i resurse zajednice.

Široka i opća: Vizija se ne bavi detaljima, već je usredotočena na širu sliku, opisujući što se želi postići u kulturnom razvoju, npr. "Grad Varaždin će postati prepoznatljivo središte kulturnog turizma s bogatom kulturnom baštinom i inovativnom suvremenom kulturnom produkcijom.

Iz navedenih smjernica za donošenje vizije, ova Strategija predlaže:

VIZIJU RAZVOJA KULTURE GRADA VARAŽDINA DO 2030. GODINE

Varaždin kao prepoznatljivo kulturno središte srednje Europe, gdje kultura postaje pokretač društvene kohezije, inovacija i gospodarskog razvoja, integrirajući tradiciju s modernim tehnologijama i stvarajući platforme za lokalno i globalno kulturno stvaralaštvo i kulturni turizam.

Misija

Misija je konkretnija izjava koja definira svrhu i način djelovanja kulturne strategije. Ona odgovara na pitanja "Zašto postojimo?" i "Kako ćemo postići viziju?". Misija je usmjerena na aktivnosti koje će se provoditi kako bi se postigao željeni ishod, odnosno vizija.

Ključne značajke misije:

Jasna i konkretna: Misija je preciznija od vizije i opisuje što konkretno treba raditi kako bi se ostvarili ciljevi strategije.

Usredotočena na djelovanje: Za razliku od vizije koja je usmjerena na budućnost, misija se odnosi na trenutne i buduće aktivnosti koje će doprinijeti ostvarenju vizije.

Operativna i pragmatična: Misija nudi smjernice za donošenje odluka i djelovanje, identificirajući ključna područja na koja se treba fokusirati kako bi se ostvarila vizija.

Orijentirana prema korisnicima: Misija često uključuje dionike i korisnike kulturnog sektora, bilo da su to umjetnici, građani, turisti, lokalna zajednica ili šira javnost.

Uzimajući u obzir viziju razvoja te smjernice o misiji, ova Strategija, u ime Gradske uprave Grada Varaždina predlaže njihovu:

MISIJU RAZVOJA KULTURE U GRADU VARAŽDINU DO 2030. GODINE

Očuvanje bogate kulturne baštine Varaždina i poticanje suvremenog kulturnog stvaralaštva kroz inovacije, digitalizaciju i dostupnost kulture svim građanima, uz jačanje suradnje između kulturnih, obrazovnih i turističkih subjekata, te podršku lokalnim umjetnicima i kreativnim industrijama.

Zaključno, vizija i misija su ključni alati u kreiranju učinkovite i održive strategije razvoja kulture, jer omogućuju jasnu definiciju ciljeva i načina na koji će se oni postići, usmjeravajući aktivnosti i resurse prema dugoročnom uspjehu. No, da bi vizija i misija bile uspješne potrebno je donijeti čitav niz strateških ciljeva, prioriteta i mjera kojima će se osigurati da strateški dokument bude provediv, realan, uspješan i održiv. U nastavku slijedi predstavljanje čitavog strateškog okvira koji slijedi te smjernice.

STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Strateški ciljevi:

1. **Očuvanje i valorizacija kulturne baštine:**
  - Osigurati održivo očuvanje povijesnih i kulturnih objekata.
  - Poticanje njihovog uključivanja u svakodnevni život zajednice kroz kulturno-turističke projekte.
2. **Razvoj kreativnih industrija:**
  - Promicati razvoj kreativnih sektora, kao što su dizajn, digitalne umjetnosti, i mediji, kako bi se kultura povezala s ekonomskim rastom.
3. **Jačanje kulturnog identiteta i lokalne zajednice:**
  - Povećati sudjelovanje lokalnog stanovništva u kulturnim događanjima i projektima.
  - Osnažiti identitet grada kao središta barokne i glazbene kulture.
4. **Promocija međunarodne suradnje i kulturnog turizma:**
  - Privući međunarodne partnere i goste kroz festivale, izložbe, te kroz digitalnu promociju kulturnih proizvoda.

STRATEŠKI CILJ 1 – OČUVANJE I VALORIZACIJA KULTURNE BAŠTINE

Strateški cilj očuvanja i valorizacije kulturne baštine zahtijeva dobro osmišljene prioritete i mjere koje će osigurati dugoročnu zaštitu, promociju i održivo korištenje baštine. Ove mjere uključuju obnovu materijalne baštine, edukaciju o nematerijalnim tradicijama, unaprjeđenje infrastrukture i dostupnosti te korištenje novih tehnologija kako bi kulturna baština postala integralni dio suvremenog života i razvoja Grada Varaždina.

STRATEŠKI PRIORITETI:

Očuvanje materijalne kulturne baštine	Cilj je osigurati sustavno i dugoročno očuvanje povijesnih građevina, kulturnih spomenika i ostalih materijalnih resursa koji čine identitet grada
Valorizacija nematerijalne kulturne baštine	Ovaj prioritet usmjeren je na očuvanje tradicija, običaja, vještina, jezika i drugih nematerijalnih aspekata kulturne baštine kroz edukaciju i promicanje u široj javnosti.
Povećanje dostupnosti i atraktivnosti kulturne baštine	Cilj je poboljšati pristup kulturnim dobrima i proširiti njihovu dostupnost široj javnosti, kao i povećati turističku atraktivnost kulturne baštine.
Unaprjeđenje sustava upravljanja kulturnom baštinom	Fokus je na uspostavljanju i poboljšanju upravljanja baštinom putem integriranih i participativnih modela koji uključuju sve relevantne dionike.
Korištenje digitalnih tehnologija u očuvanju i promociji baštine	Digitalizacija kulturne baštine i korištenje novih tehnologija mogu pridonijeti očuvanju i lakšem pristupu kulturnoj baštini, kao i njezinoj popularizaciji kod mlađih generacija.

MJERE ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH PRIORITETA

Strateški prioritet 1: Očuvanje materijalne kulturne baštine

Identifikacija i klasifikacija kulturnih dobara:

- Ažurirati popis svih materijalnih kulturnih dobara od lokalnog, regionalnog i nacionalnog značaja te klasificirati spomenike prema stupnju važnosti i hitnosti njihove obnove.

Financijska sredstva za obnovu i restauraciju:

- Poticati financiranje putem lokalnog i državnog proračuna, ali i korištenje fondova Europske unije za projekte obnove i restauracije povijesnih građevina.

Restauracija i revitalizacija povijesnih građevina:

- Planirati i provoditi projekte obnove ključnih povijesnih građevina u Gradu Varaždinu, kao što su Stari grad, barokne palače i crkve, uz osiguravanje adekvatne konzervatorske zaštite.

Osnivanje fonda za hitne intervencije:

- Osigurati sredstva za hitne intervencije kod ugroženih kulturnih spomenika (primjerice, sanacija oštećenih zgrada uslijed vremenskih nepogoda ili propadanja).

Strateški prioritet 2: Valorizacija nematerijalne kulturne baštine**Edukacija o tradicijskim vještinama i običajima:**

- Organizirati radionice, tečajeve i edukativne programe kako bi se očuvale i prenosile tradicijske vještine, zanati, folklor i običaji specifični za varaždinsko područje.

Dokumentiranje i promocija nematerijalne baštine:

- Sustavno dokumentirati nematerijalnu baštinu kroz videozapise, fotografije i pisanu građu te to predstaviti javnosti putem izložbi, medijskih kampanja i digitalnih platformi.

Integracija nematerijalne baštine u obrazovni sustav:

- Poticati uvođenje lokalne kulturne baštine u obrazovni kurikulum kako bi se djeca od malih nogu upoznala s važnim aspektima kulturnog naslijeđa.

Organizacija festivala i manifestacija:

- Podupirati i organizirati festivale posvećene nematerijalnoj baštini, kao što su festivali folkloru, tradicijskih zanata i glazbenih običaja, u suradnji s kulturno-umjetničkim društvima (KUD-ovima).

Strateški prioritet 3: Povećanje dostupnosti i atraktivnosti kulturne baštine**Obnova brownfield infrastrukture u svrhu stavljanja u funkciju kulturnog turizma:**

- Osigurati obnovu zapuštenih prostora u svrhu jačanja kulturnog turizma, kulturne infrastrukture, produljivanja kulturno – turističke ponude na cijelu godinu te stvaranja novih sadržaja u kulturi dostupnih građanima i posjetiteljima
- Grad Varaždin ima dvije konkretne mjere u fazi pripreme kroz projekt 'Unaprjeđenje kulturno-povijesne baštine za razvoj cjelogodišnje turističke ponude UPVŽ', sufinanciran iz ITU mehanizma, a to su: Obnova i turistička valorizacija Varaždinske kuće koja uključuje kompletnu projektnu dokumentaciju s troškovnicima, studijom izvodljivosti, pravomoćnom građevinskom dozvolom i programskim sadržajem izrađenom od strane Grada Varaždina te Obnova Sinagoge u Varaždinu i programsko povezivanje u zajedničku turističku ponudu koja će sadržavati obnovljeni prostor Sinagoge prenamijenjen u višenamjenski prostor za izvedbene umjetnosti, odnosno koncerte i glazbeno scensku djelatnost te za kombinirane i likovne sadržaje, izložbe, kongrese, edukacije, prezentacije te ostale događaje važne za potrebe u kulturi grada Varaždina. Koncertni ured Varaždin imat će ključnu ulogu u definiranju sadržaja i programa koji će se odvijati u Sinagogi te će ujedno u post projektnom razdoblju upravljati Sinagogom i implementirati programski sadržaj koji će obogatiti kulturnu ponudu prostora, pružajući posjetiteljima jedinstvena iskustva i doprinoseći širenju kulturne svijesti

Izrada kulturnih ruta i vodiča:

- Razviti tematske kulturne rute koje povezuju povijesne građevine, muzeje, galerije i druge znamenitosti, uz postavljanje multimedijalnih vodiča i informativnih ploča koje objašnjavaju važnost pojedinih lokaliteta.

Promocija baštine kroz kulturni turizam:

- Razviti promotivne kampanje u suradnji s turističkim zajednicama za prezentaciju kulturne baštine Varaždina kao ključne destinacije kulturnog turizma u Hrvatskoj.

Poticanje umjetničkih rezidencija i programa:

- Pozvati umjetnike iz Hrvatske i inozemstva na rezidencijalne programe vezane uz kulturnu baštinu, čime se potiče kreativna interpretacija i suvremena valorizacija baštine.

Strateški prioritet 4: Unaprjeđenje sustava upravljanja kulturnom baštinom

Formiranje međusektorskih radnih skupina:

- Uspostaviti radne skupine koje će uključivati stručnjake iz kulture, turizma, urbanizma i zaštite okoliša kako bi se koordinirale aktivnosti vezane uz očuvanje i valorizaciju baštine.

Razvoj participativnih modela upravljanja:

- Uključiti lokalnu zajednicu, nevladine organizacije i civilno društvo u procese planiranja i donošenja odluka vezanih uz očuvanje i korištenje kulturne baštine.

Usavršavanje zaposlenika u kulturnim institucijama:

- Organizirati treninge i stručna usavršavanja za zaposlenike u institucijama koje upravljaju kulturnom baštinom kako bi usvojili najnovije metode očuvanja i promocije baštine.

Strateški prioritet 5: Korištenje digitalnih tehnologija u očuvanju i promociji baštine

Digitalizacija kulturnih resursa:

- Digitalizirati zbirke muzeja, arhiva i knjižnica te osigurati njihov besplatan pristup javnosti putem internetskih platformi, što omogućuje širu dostupnost i očuvanje građe.

Razvoj virtualnih tura i aplikacija:

- Kreirati virtualne ture i mobilne aplikacije koje omogućuju posjetiteljima digitalno istraživanje kulturnih lokaliteta, uključujući 3D prikaze spomenika, što bi dodatno privuklo mlađe generacije.

Upotreba digitalnih arhiva i platformi za edukaciju:

- Razviti digitalne obrazovne platforme koje omogućuju školama, studentima i istraživačima korištenje digitalizirane baštine u edukativne svrhe.

STRATEŠKI CILJ 2 - RAZVOJ KREATIVNIH INDUSTRIJA

Razvoj kreativnih industrija ključan je za jačanje kulturne i gospodarske dinamike u Gradu Varaždinu. Kroz ciljne mjere koje uključuju razvoj infrastrukture, edukaciju, poticanje poduzetništva, jačanje promocije te povezivanje kreativnog sektora s drugim industrijama, Grad Varaždin može postati prepoznatljivo središte kreativnosti i inovacija. Ove mjere također doprinose stvaranju novih radnih mjesta, jačanju kulturne ponude i privlačenju investicija u lokalnu zajednicu.

Za strateški cilj "**Razvoj kreativnih industrija**", strateški prioriteti i mjere usmjereni su na poticanje inovativnog stvaralaštva, jačanje poslovnih kapaciteta u kulturnom i kreativnom sektoru te povećanje doprinosa kreativnih industrija gospodarstvu i društvenom životu zajednice. Kreativne industrije, koje obuhvaćaju širok raspon djelatnosti poput dizajna, filma, glazbe, digitalnih medija i umjetnosti, igraju ključnu ulogu u stvaranju novih radnih mjesta, unapređenju kulturne ponude i povećanju konkurentnosti grada. Ključni projekt ovog cilja je 'Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ' koji je u visokoj fazi spremnosti te je prijavljen za sufinanciranje EU sredstvima kroz ITU mehanizam.

STRATEŠKI PRIORITETI:

Razvoj infrastrukture za kreativne industrije

Stvaranje i unapređenje prostora i platformi namijenjenih kreativnim djelatnostima, što uključuje kulturne hubove, coworking prostore i inkubatore za kreativne startupe kroz Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ kao strateški projekt

Edukacija i poticanje vještina u kreativnim industrijama	Podizanje razine znanja i vještina potrebnih za razvoj kreativnog sektora, posebice u područjima kao što su digitalna umjetnost, poduzetništvo u kulturi i nove tehnologije
Poticanje poduzetništva u kreativnim industrijama	Poticaj osnivanja novih poduzeća i poslovnih subjekata u kreativnom sektoru kroz financijsku potporu, mentorstvo i podršku pri razvoju poslovnih modela
Jačanje vidljivosti i promocije kreativnih industrija	Promocija kreativnog sektora i njegovih proizvoda na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu, te jačanje prepoznatljivosti Grada Varaždina kao centra kreativnih industrija
Suradnja između kreativnih industrija i drugih sektora	Povezivanje kreativnih industrija s drugim sektorima kao što su turizam, obrazovanje i IT kako bi se stvorili inovativni proizvodi i usluge te proširio utjecaj kreativnog sektora

MJERE ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH PRIORITETA

Strateški prioritet 1: Razvoj infrastrukture za kreativne industrije

Osnivanje kreativnih hubova i coworking prostora:

- Osigurati fizičke prostore koji bi služili kao centri za kreativce i poduzetnike u kreativnim industrijama. Ovi prostori mogu uključivati coworking prostore, studije za snimanje, radionice i laboratorije za digitalnu umjetnost.
- Uspostaviti **Multimedijski centar (MMC) Kult** ili slične prostore koji bi podržavali razvoj digitalne umjetnosti, glazbene produkcije, dizajna i drugih kreativnih disciplina.

Inkubatori za kreativne startupe:

- Pokrenuti inkubatore specijalizirane za kreativne industrije, koji će pružati podršku mladim poduzetnicima i kreativcima kroz mentorstvo, poslovno savjetovanje i pristup financijskim resursima.
- Pružati financijske poticaje i subvencije za pokretanje poduzeća u kreativnom sektoru.

Unapređenje kulturne infrastrukture:

- Modernizirati postojeće kulturne prostore, kao što su muzeji, galerije i kazališta, kako bi oni postali multifunkcionalne platforme za kreativno izražavanje i događaje povezane s kreativnim industrijama.

Strateški prioritet 2: Edukacija i poticanje vještina u kreativnim industrijama

Programi obrazovanja i obuke:

- Uvesti specijalizirane obrazovne programe i tečajeve koji se fokusiraju na vještine potrebne u kreativnim industrijama, kao što su digitalni dizajn, produkcija videa, glazbena tehnologija i animacija.

- Suradnja s obrazovnim institucijama, kao što su sveučilišta i strukovne škole, kako bi se razvili programi koji pripremaju mlade za karijeru u kreativnim industrijama.

Radionice i masterclass tečajevi:

- Organizirati radionice i tečajeve pod vodstvom uspješnih profesionalaca iz kreativnih industrija. Ove radionice mogu biti fokusirane na specifične vještine poput glazbene produkcije, filmskog stvaranja, dizajna interijera, digitalnog marketinga, itd.

Razvoj vještina poduzetništva:

- Uključiti module o poduzetništvu u kreativnim industrijama u obrazovne programe kako bi kreativci stekli poslovne vještine kao što su upravljanje projektima, marketing, financijsko planiranje i upravljanje autorskim pravima.

Strateški prioritet 3: Poticanje poduzetništva u kreativnim industrijama

Financijski poticaji i potpore:

- Osigurati financijske poticaje u obliku bespovratnih sredstava, subvencija i povoljnih kredita za razvoj malih i srednjih poduzeća u kreativnim industrijama.
- Poticati sudjelovanje poduzetnika iz kreativnog sektora u europskim i nacionalnim programima za potporu inovacija i razvoja.

Programi mentorstva i poslovnog savjetovanja:

- Uspostaviti mrežu mentora koji bi pružali podršku mladim kreativnim poduzetnicima u razvoju poslovnih planova, ulasku na tržište i privlačenju investicija.
- Razviti inkubatorske programe u suradnji s lokalnim poduzetnicima i kreativnim stručnjacima.

Povezivanje s investitorima:

- Organizirati događaje poput pitch natjecanja i foruma na kojima će kreativci imati priliku predstaviti svoje projekte potencijalnim investitorima.

Strateški prioritet 4: Jačanje vidljivosti i promocije kreativnih industrija

Promotivne kampanje:

- Razviti promotivne kampanje koje ističu uspješne projekte iz kreativnih industrija u Varaždinu, kako bi se povećala vidljivost kreativnih djelatnosti na nacionalnom i međunarodnom tržištu.
- Korištenje digitalnih platformi, društvenih mreža i lokalnih medija za promicanje kreativnih proizvoda i usluga.

Festival kreativnih industrija:

- Organizirati godišnji **Festival kreativnih industrija** u Varaždinu koji bi okupljao kreatore, poduzetnike, investitore i široku publiku te omogućio prezentaciju najnovijih kreativnih proizvoda, inovacija i tehnologija.

Suradnja s međunarodnim institucijama:

- Razviti suradnje s međunarodnim kulturnim i kreativnim institucijama kako bi se omogućila promocija lokalnih kreativaca u inozemstvu i privukli strani investitori.

Strateški prioritet 5: Suradnja između kreativnih industrija i drugih sektora

Povezivanje s turizmom:

- Povezati kreativne industrije s turističkim sektorom kroz razvoj suvenira, kulturnih događanja, festivala i drugih turističkih proizvoda koji uključuju kreativne aspekte, poput dizajna, glazbe i umjetnosti.

Kreativna rješenja za javni prostor:

- Angažirati lokalne umjetnike i dizajnere u kreiranju rješenja za javni prostor, kao što su ulična umjetnost, urbani dizajn i instalacije koje poboljšavaju estetiku i funkcionalnost grada.

Suradnja s IT sektorom:

- Razviti partnerstva između kreativnih industrija i IT sektora u područjima kao što su digitalni dizajn, virtualna stvarnost, gaming i animacija. Stvaranje multidisciplinarnih timova može rezultirati inovativnim rješenjima koja imaju potencijal za globalno tržište.

STRATEŠKI CILJ 3 - JAČANJE KULTURNOG IDENTITETA I LOKALNE ZAJEDNICE

Za strateški cilj "**Jačanje kulturnog identiteta i lokalne zajednice**", ključni prioriteti i mjere usmjereni su na očuvanje i promicanje lokalnih tradicija, običaja i kulturne baštine te uključivanje građana svih dobrih skupina u kulturne aktivnosti. Ovaj cilj ima za svrhu ne samo očuvanje bogatog kulturnog identiteta, već i stvaranje snažne zajednice koja se aktivno uključuje u kulturni život grada. Jačanjem lokalnog identiteta i zajedništva, kultura postaje sredstvo povezivanja ljudi i izgradnje osjećaja pripadnosti.

Strateški cilj "**Jačanje kulturnog identiteta i lokalne zajednice**" ima za cilj stvaranje snažnog lokalnog identiteta kroz očuvanje tradicija, promicanje kulturnih vrijednosti i aktivno uključivanje građana u kulturne aktivnosti. Kroz jasne strateške prioritete i konkretne mjere, Grad Varaždin može osigurati da njegovi građani budu ponosni na svoju baštinu i da kultura postane alat za jačanje zajedništva.

STRATEŠKI PRIORITETI:

Očuvanje i promocija lokalne kulturne baštine i tradicija	Fokus na očuvanju specifičnih kulturnih tradicija, običaja, jezika i lokalnih umjetničkih izraza, uz njihovu promociju u širem kulturnom kontekstu.
Poticanje participacije lokalne zajednice u kulturnim aktivnostima	Aktivno uključivanje građana u kulturni život grada kroz različite oblike sudjelovanja, od amaterskih umjetničkih projekata do sudjelovanja u lokalnim manifestacijama.
Edukacija o kulturnom nasljeđu i identitetu	Podizanje svijesti i znanja o važnosti kulturnog identiteta kroz obrazovne programe i aktivnosti za sve dobne skupine.
Oснаživanje suradnje između lokalnih kulturnih udruga i institucija	Jačanje međusektorske suradnje između lokalnih kulturnih udruga, institucija i organizacija kako bi se omogućio održivi razvoj kulturnih programa i projekata.
Promocija kulturnog identiteta kroz manifestacije i festivale	Organizacija događanja koja naglašavaju lokalni identitet i vrijednosti, kao što su festivali, smotre folkloru i lokalni kulturni projekti koji potiču građane na sudjelovanje i prepoznaju vrijednost lokalne baštine.

MJERE ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH PRIORITETA

Strateški prioritet 1: Očuvanje i promocija lokalne kulturne baštine i tradicija

Dokumentacija i arhiviranje lokalne baštine:

- Provesti sustavno prikupljanje, dokumentiranje i arhiviranje lokalnih tradicija, običaja, jezika, glazbe i drugih elemenata nematerijalne kulturne baštine. Ovi podaci mogu biti dostupni kroz digitalne platforme ili u lokalnim muzejima.

Suradnja s kulturno-umjetničkim društvima (KUD-ovima):

- Podupirati rad lokalnih KUD-ova u očuvanju i promicanju tradicijskih plesova, pjesama, narodnih nošnji i običaja te omogućiti njihove redovite nastupe na lokalnim i nacionalnim manifestacijama.

Obnova i revitalizacija tradicijskih zanata:

- Organizirati radionice i programe usmjerene na očuvanje i oživljavanje starih zanata (npr. lončarstvo, tkanje, izrada tradicijskih suvenira), uključujući suradnju s lokalnim obrtnicima i umjetnicima.

Lokalni muzeji i baštinske institucije:

- Modernizirati muzejske postave koji promoviraju lokalnu povijest i tradiciju te omogućiti interaktivne izložbe koje privlače lokalno stanovništvo, osobito mlade, kako bi bolje razumjeli vlastitu baštinu.

Strateški prioritet 2: Poticanje participacije lokalne zajednice u kulturnim aktivnostima

Programi za aktivno sudjelovanje građana:

- Organizirati participativne kulturne projekte u kojima građani svih dobnih skupina mogu sudjelovati, kao što su umjetničke radionice, javne izvedbe, izložbe i kazališne predstave.

Kulturni događaji u kvartovima i ruralnim područjima:

- Proširiti kulturnu ponudu i izvan gradskog središta, organizirajući događaje u kvartovima, manjim naseljima i ruralnim područjima, čime bi se omogućilo većem broju ljudi sudjelovanje u kulturnim aktivnostima.

Podrška amaterskim kulturnim grupama:

- Osigurati financijsku i organizacijsku podršku amaterskim skupinama i udrugama koje rade na očuvanju lokalnog identiteta i poticanju sudjelovanja u kulturnom životu, uključujući amaterska kazališta, zborove i dramske skupine.

Povećanje uključenosti mladih:

- Organizirati posebne programe i aktivnosti koji potiču mlade da se uključe u kulturni život grada, kroz kulturne radionice, natjecanja, festivale i druge oblike kreativnog izražavanja.

Strateški prioritet 3: Edukacija o kulturnom nasljeđu i identitetu**Integracija kulturnog identiteta u obrazovni sustav:**

- U suradnji sa školama i obrazovnim institucijama, uvesti programe koji će djecu i mlade upoznati s povijesti, tradicijama i običajima Varaždina i šire regije.

Radionice i seminari za širu zajednicu:

- Organizirati edukativne programe i radionice za širu zajednicu, s temama koje se odnose na lokalnu baštinu, identitet i važnost očuvanja kulturne baštine.

Promocija kroz medije i digitalne platforme:

- Razviti digitalne alate (web stranice, aplikacije, virtualne ture) koji promiču lokalni identitet i baštinu, te ih učiniti dostupnim široj publici, posebno mlađim generacijama koje koriste digitalne tehnologije.

Suradnja s kulturnim institucijama i muzejima:

- Uključiti muzeje i kulturne institucije u edukativne projekte kako bi se javnosti predstavila povijest, kultura i identitet grada kroz izložbe, javna predavanja i publikacije.

Strateški prioritet 4: Osnaživanje suradnje između lokalnih kulturnih udruga i institucija**Poticaj na zajedničke projekte i suradnju:**

- Poticati zajedničke projekte između lokalnih udruga, kulturnih institucija, škola i civilnih organizacija, s ciljem razvoja zajedničkih kulturnih inicijativa koje jačaju identitet zajednice.

Platforme za koordinaciju i suradnju:

- Uspostaviti platforme koje omogućuju bolju komunikaciju i koordinaciju između različitih dionika u kulturi kako bi se osigurala suradnja i učinkovito korištenje resursa.

Organizacija zajedničkih manifestacija:

- Poticati organizaciju većih manifestacija koje okupljaju različite kulturne aktere i grupe te pružaju priliku za prezentaciju lokalnih kulturnih sadržaja na jednom mjestu (npr. smotre folklor, festivali lokalne umjetnosti).

Strateški prioritet 5: Promocija kulturnog identiteta kroz manifestacije i festivale

Organizacija festivala lokalne kulture:

- Podržati i razvijati festivale koji slave lokalni identitet, poput smotri folklor, festivala lokalnih zanata, tradicionalnih glazbenih manifestacija i gastronomskih događanja.

Brendiranje kulturnih događanja:

- Razviti prepoznatljiv brend kulturnih manifestacija koje promoviraju varaždinski kulturni identitet, čime bi se te manifestacije mogle plasirati kao ključne atrakcije za domaću i inozemnu publiku.

Povezivanje lokalnih umjetnika s manifestacijama:

- Aktivno uključiti lokalne umjetnike, zanatlije i kulturne radnike u razvoj i provedbu kulturnih manifestacija, čime se potiče lokalna kreativna scena i stvaranje kulturnih sadržaja koji su bliski zajednici.

Međunarodna promocija lokalne baštine:

- Poticati promociju varaždinske baštine na međunarodnoj razini kroz kulturnu razmjenu, sudjelovanje na međunarodnim festivalima i suradnju s inozemnim kulturnim institucijama.

STRATEŠKI CILJ 4 - PROMOCIJA MEĐUNARODNE SURADNJE I KULTURNOG TURIZMA

Strateški cilj "Promocija međunarodne suradnje i kulturnog turizma u Varaždinu" fokusira se na jačanje prepoznatljivosti grada kao atraktivne destinacije za kulturne događaje i turizam, te na uspostavljanje trajnih međunarodnih kulturnih partnerstava. Kroz ciljane mjere, poput razvoja

infrastrukture, promocije kulturnih manifestacija, digitalnih alata i međunarodnih partnerstava, Varaždin može postati važno središte kulturnog turizma u regiji i šire.

Za strateški cilj "**Promocija međunarodne suradnje i kulturnog turizma u Varaždinu**", ključni prioriteti i mjere usmjereni su na jačanje prepoznatljivosti Varaždina na međunarodnoj kulturnoj sceni, povećanje broja stranih posjetitelja te razvoj kulturnog turizma kao strateške komponente lokalnog gospodarstva. Ovaj cilj uključuje uspostavu suradnje s inozemnim partnerima, promociju varaždinske kulturne baštine izvan granica Hrvatske i razvijanje kulturnih manifestacija koje će privući međunarodne posjetitelje.

STRATEŠKI PRIORITETI:

Razvijanje međunarodne kulturne suradnje i partnerstava	Uspostavljanje trajnih i strateških kulturnih partnerstava s inozemnim gradovima, institucijama i organizacijama radi razmjene kulturnih sadržaja, umjetnika i programa.
Promocija Varaždina kao kulturne turističke destinacije	Brendiranje Varaždina kao atraktivne kulturno-turističke destinacije, s naglaskom na povijesnu baštinu, festivale i specifičnu lokalnu kulturu.
Razvoj i širenje kulturnih manifestacija s međunarodnim dosegom	Jačanje postojećih kulturnih manifestacija, poput Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri, te njihov razvoj kako bi privukle međunarodne posjetitelje.
Ulaganje u infrastrukturu i kapacitete kulturnog turizma	Povećanje smještajnih kapaciteta, unapređenje turističke infrastrukture i usluga te povezivanje kulturnih i turističkih sadržaja kako bi se poboljšalo iskustvo međunarodnih posjetitelja.
Povećanje vidljivosti Varaždina na međunarodnom tržištu putem digitalnih alata	Razvoj digitalnih platformi i online kampanja usmjerenih prema međunarodnoj publici, kako bi se poboljšala promocija kulturne ponude i privukli strani turisti.

MJERE ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH PRIORITETA

Strateški prioritet 1: Razvijanje međunarodne kulturne suradnje i partnerstava

Uspostava kulturnih partnerstava s europskim i svjetskim gradovima:

- Potpisivanje sporazuma o suradnji s gradovima koji imaju sličnu kulturnu baštinu i strategiju razvoja kulture. Ova partnerstva mogu uključivati razmjenu umjetnika, kulturnih sadržaja i zajedničke projekte, poput izložbi, koncerata i festivala.

Sudjelovanje u međunarodnim kulturnim mrežama i programima:

- Povezivanje Varaždina s međunarodnim kulturnim mrežama poput Europskog grada kulture, UNESCO-ve mreže kreativnih gradova, Europeane i drugih platformi koje potiču kulturnu razmjenu i suradnju.

Koprodukcije i međunarodni projekti:

- Poticati suradnju varaždinskih kulturnih institucija, poput HNK Varaždin, Gradskog muzeja i drugih, na koprodukcijama s inozemnim partnerima kako bi se omogućila razmjena kulturnih proizvoda te potaknuo razvoj novih programa namijenjenih međunarodnoj publici.

Razvoj programa rezidencija za inozemne umjetnike:

- Uspostaviti programe umjetničkih rezidencija u Varaždinu, koji bi omogućili dolazak inozemnih umjetnika na određeno vrijeme radi stvaranja novih djela i interakcije s lokalnom zajednicom.

Strateški prioritet 2: Promocija Varaždina kao kulturne turističke destinacije

Brendiranje Varaždina kao europske kulturne destinacije:

- Razviti jedinstveni brend Varaždina koji ističe njegove specifične kulturne, povijesne i turističke resurse. Ovaj brend može obuhvatiti baroknu arhitekturu, povijesnu jezgru, kulturne manifestacije i specifične lokalne običaje.

Razvoj promotivnih kampanja na međunarodnoj razini:

- Pokrenuti promotivne kampanje usmjerene prema inozemnom tržištu, koristeći digitalne medije, turističke sajmove, suradnju s međunarodnim turističkim agencijama i influencerima kako bi se povećala svijest o Varaždinu kao kulturnoj destinaciji.

Suradnja s nacionalnim i regionalnim turističkim zajednicama:

- Povezati se s nacionalnim i regionalnim turističkim zajednicama kako bi se Varaždin promovirao u okviru šire turističke ponude Hrvatske, posebno u kontekstu kulturnog turizma.

Razvoj specifičnih turističkih paketa za inozemne posjetitelje:

- U suradnji s lokalnim turističkim subjektima, razviti turističke pakete koji uključuju posjete varaždinskim kulturnim znamenitostima, sudjelovanje u lokalnim manifestacijama te degustacije lokalne gastronomije, prilagođene stranim posjetiteljima.

Strateški prioritet 3: Razvoj i širenje kulturnih manifestacija s međunarodnim dosegom

Međunarodna promocija Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri:

- Pojačati međunarodnu promociju Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri, dviju ključnih manifestacija, kroz marketinške kampanje, suradnju s međunarodnim medijima i sudjelovanje na kulturnim sajmovima. Cilj je privući veći broj stranih posjetitelja i proširiti doseg ovih manifestacija na europsku i globalnu razinu.

Razvoj novih međunarodnih kulturnih događanja:

- Organizirati nove kulturne manifestacije, festivale ili izložbe koji privlače međunarodnu publiku, poput festivala suvremene umjetnosti, dizajna ili filma, koristeći lokalne resurse i međunarodne veze.

Sudjelovanje lokalnih umjetnika na inozemnim festivalima:

- Poticati sudjelovanje varaždinskih umjetnika, glazbenika, kazališnih ansambala i drugih kulturnih profesionalaca na međunarodnim festivalima, što će doprinijeti prepoznatljivosti Varaždina i njegovih kulturnih resursa izvan Hrvatske.

Poticanje kulturnog volontiranja s međunarodnim sudjelovanjem:

- Organizirati programe kulturnog volontiranja koji uključuju dolazak međunarodnih volontera za pomoć pri organizaciji lokalnih kulturnih događanja. Ovi programi omogućuju promociju Varaždina kao kulturne destinacije, ali i povezivanje s mladim ljudima iz cijelog svijeta.

Strateški prioritet 4: Ulaganje u infrastrukturu i kapacitete kulturnog turizma

Povećanje smještajnih kapaciteta:

- Potaknuti razvoj novih smještajnih kapaciteta prilagođenih turistima koji dolaze u Varaždin radi sudjelovanja u kulturnim manifestacijama ili posjete kulturnim znamenitostima, uključujući hostele, boutique hotele i pansione.

Unaprjeđenje turističke infrastrukture:

- Unaprijediti turističku infrastrukturu, uključujući informativne centre, digitalne vodiče, multimedijske sadržaje i dostupnost informacija na stranim jezicima, kako bi se olakšao boravak stranih posjetitelja i poboljšalo njihovo iskustvo.

Razvoj kulturnih ruta i tematskih staza:

- Kreirati tematske kulturne rute koje povezuju glavne varaždinske znamenitosti, muzeje, galerije i kulturne prostore, omogućujući turistima da istraže grad na strukturiran i atraktivan način.

Poboljšanje digitalnih alata za kulturni turizam:

- Razviti aplikacije i digitalne vodiče koji omogućuju posjetiteljima da istražuju varaždinsku baštinu, uz informacije o kulturnim događanjima, znamenitostima, turističkim rutama i gastronomskim lokacijama.

Strateški prioritet 5: Povećanje vidljivosti Varaždina na međunarodnom tržištu putem digitalnih alata

Izrada međunarodne web stranice i mobilne aplikacije:

- Razviti višegodišnji digitalni plan promocije Varaždina, koji uključuje izradu atraktivne web stranice i mobilne aplikacije na više jezika, kako bi strani turisti imali sve informacije o kulturnim i turističkim sadržajima na jednom mjestu.

Online kampanje i društveni mediji:

- Pokrenuti ciljane online kampanje na društvenim mrežama i digitalnim platformama (npr. Facebook, Instagram, YouTube) s fokusom na međunarodnu publiku. Ove kampanje mogu uključivati videozapise, virtualne ture i priče o varaždinskoj kulturnoj baštini i događanjima.

Virtualne ture i interaktivni sadržaji:

- Razviti virtualne ture po varaždinskim znamenitostima i kulturnim institucijama, omogućujući posjetiteljima da istraže grad prije dolaska, čime se potiče interes za fizički posjet.

Suradnja s međunarodnim turističkim influencerima:

- Uspostaviti suradnju s međunarodnim turističkim influencerima i blogerima kako bi promovirali Varaždin kao kulturnu destinaciju na globalnim platformama.

STRATEŠKI PROJEKTI

Strateški projekti su ključni za pretvaranje ciljeva i smjernica iz Strategije razvoja kulture u konkretne i mjerljive rezultate. Oni omogućuju planiranje resursa, jačanje suradnje, uvođenje inovacija te osiguravanje održivosti kulturnog razvoja. U konačnici, strateški projekti su most između vizije i stvarnosti, jer omogućuju dugoročni rast kulturnog sektora i jačanje njegovog utjecaja na širu zajednicu.

Strateški projekti igraju ključnu ulogu u dokumentu **Strategije razvoja kulture** jer omogućuju praktičnu realizaciju postavljenih ciljeva i prioriteta te osiguravaju konkretne rezultate. Njihov značaj se ogleda u nekoliko ključnih aspekata:

1. Provedba ciljeva strategije

Strateški projekti su **operativni alati** koji omogućuju ostvarenje ciljeva definirane strategije. Bez konkretnih projekata, strategija ostaje samo na razini teorije i smjernica. Projekti daju jasne korake kako ostvariti postavljene ciljeve i prioritete, npr. očuvanje kulturne baštine, razvoj kulturnih industrija, promociju kulturnog turizma itd.

2. Konkretizacija resursa i financijskih planova

Strateški projekti omogućuju da se **precizno definiraju resursi** potrebni za provedbu aktivnosti, uključujući ljudske resurse, financije i infrastrukturu. Time se olakšava i

planiranje proračuna te osiguranje financijskih sredstava iz različitih izvora (lokalni, državni proračun, EU fondovi, privatni sektor).

3. Praćenje i vrednovanje uspješnosti

Strateški projekti omogućuju **praćenje i vrednovanje uspjeha** implementacije strategije kroz jasno definirane ciljeve, rokove i mjerila uspjeha (indikatore). Na temelju tih podataka moguće je pratiti napredak i ocijeniti je li strategija uspješno implementirana ili su potrebne prilagodbe.

4. Osiguranje kontinuiteta i održivosti

Strateški projekti pomažu da se planovi ne svedu samo na kratkoročne aktivnosti, već se osigurava **kontinuitet i dugoročna održivost** kulturnog razvoja. Planiranje projekata omogućuje faznu provedbu strategije i stalni razvoj kulturnih kapaciteta grada ili regije.

5. Poticaj za suradnju i partnerstva

Strateški projekti često uključuju **širu suradnju** između različitih dionika - kulturnih institucija, obrazovnih ustanova, nevladinih organizacija, lokalne zajednice i privatnog sektora. Oni pomažu u stvaranju mreže suradnje koja osnažuje kulturni sektor i potiče zajedničke inicijative.

6. Poticanje inovacija i razvoja novih modela u kulturi

Strateški projekti često uključuju inovativne pristupe i metode, osobito kada su povezani s kreativnim industrijama, digitalizacijom ili korištenjem novih tehnologija u kulturi. Kroz strateške projekte omogućuje se testiranje i primjena novih modela rada koji mogu unaprijediti kulturnu produkciju i učiniti je relevantnijom za suvremene potrebe.

7. Jačanje prepoznatljivosti i identiteta

Strateški projekti mogu igrati važnu ulogu u **brendiranju grada ili regije** kroz specifične kulturne inicijative koje jačaju lokalni identitet i prepoznatljivost na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Oni služe kao platforma za promociju lokalnih resursa i kulturnih posebnosti koje mogu privući turiste, investicije i suradnje.

8. Unaprjeđenje kapaciteta kulturnog sektora

Strateški projekti mogu služiti kao alat za **osnaživanje kapaciteta kulturnih institucija** i organizacija, bilo kroz edukaciju, tehničku podršku, financiranje ili razvoj novih modela upravljanja. Projekti usmjereni na profesionalni razvoj unutar kulturnog sektora pomažu u podizanju standarda kulturnih usluga i programa.

STRATEŠKI PROJEKTI GRADA VARAŽDINA

Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ
Jačanje interesa građana za sudjelovanje u kulturnom životu Grada Varaždina
Jačanje kapaciteta gradske uprave Grada Varaždina za razvoj kulture
Muzej na otvorenome
Trg umjetnosti
Varaždinski kulturni koridor
Prenamjena brownfield prostora u koncertnu dvoranu u Varaždinu
Unaprjeđenje kulturno-povijesne baštine za razvoj cjelogodišnje turističke ponude UPVŽ

Centar kreativnih i kulturnih industrija Urbanog područja Varaždin

Strateški projekt: Centar kreativnih i kulturnih industrija Urbanog područja Varaždin ima za cilj razviti ključnu infrastrukturu za podršku kreativnim industrijama, poticati inovacije, poduzetništvo i zapošljavanje te ojačati položaj Varaždina kao regionalnog središta kreativnih djelatnosti. Kroz ovaj centar, Varaždin može pružiti resurse za razvoj kreativnog sektora, uspostaviti platformu za suradnju umjetnika i poduzetnika te promovirati kulturnu i kreativnu ekonomiju. Ovaj projekt je u visokoj fazi spremnosti i prijavljen je za financiranje kroz ITU mehanizam temeljem SRUP-a Varaždin u kojem je definiran kao strateški projekt.

Cilj je strateškog projekta obnoviti napušteni javni prostor (brownfield lokaciju) te je prenamijeniti u Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ-a, koji podrazumijeva organizaciju za razvoj i provedbu industrija temeljenih na umjetničkom i kreativnom stvaralaštvu. Glavna mu je funkcija razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća, obrtnika, umjetničkih organizacija ili kreativnih pojedinaca. Takva je institucija važna za opstanak i razvoj kreativnih i kulturnih industrija koje svojim radom pridonose cjelokupnom gospodarskom razvoju i oporavku. Osim toga što će projekt omogućiti potporu kreativnom i kulturnom stvaralaštvu, provedbom projekta planiramo osnažiti kapacitete POU-a Varaždin za provedbu programa osposobljavanja i prekvalifikacija te ostale vrste obrazovanja za poslove budućnosti. Projekt se provodi u partnerstvu s Gradom Varaždinom te gradovima Ludbreg i Varaždinske Toplice kao i općinama Maruševac, Trnovec Bartolovečki i Vinica.

1. Primarni dionici

Projekt uključuje širok raspon dionika koji su ključni za njegovu provedbu i dugoročno funkcioniranje:

Pučko otvoreno učilište Varaždin: Glavni nositelj projekta, odgovoran za planiranje, koordinaciju i upravljanje projektom.

Grad Varaždin, Grad Ludbreg, Grad Varaždinske Toplice, Općina Maruševac, Općina Trnovec Bartolovečki, Općina Vinica: Strateški partneri u projektu koji u suradnji sa nositeljem pružaju potporu projektu na svim razinama.

Ministarstvo kulture i medija RH: Pruža stručnu podršku te doprinosi razvoju kulturnih politika u kreativnim industrijama.

Lokalni kreativni umjetnici i poduzetnici u kreativnim industrijama: Korisnici Centra koji će koristiti resurse za razvoj svojih projekata.

Lokalni i međunarodni umjetnici: Sudjeluju u programima Centra, umjetničkim rezidencijama i kreativnim suradnjama.

Obrazovne institucije: Srednje škole, fakulteti i obrazovne ustanove koje će koristiti Centre za edukaciju, praksu i istraživanje.

Europski fondovi i programi: Ključni izvor financiranja za projekte vezane uz kreativne industrije i inovacije.

Turistička zajednica Grada Varaždina: Pomaže u promociji Centra i njegovih aktivnosti, posebno u međunarodnim turističkim kampanjama.

2. Proračun

Procijenjeni proračun za izgradnju i operativne troškove Centra kreativne industrije pokriva različite aspekte projekta, od infrastrukturnih ulaganja do operativnih troškova:

Izgradnja i uređenje prostora: 2.500.000 - 3.000.000 EUR

Uključuje građevinske radove, adaptaciju postojećih prostora i opremanje potrebnim tehničkim resursima (studiji, coworking prostori, multimedijalne sobe, galerijski prostori).

Tehnička oprema i digitalna infrastruktura: 300.000 - 500.000 EUR

Troškovi opreme za kreativne industrije (3D printeri, audio-vizualni studiji, softveri za dizajn, VR/AR oprema).

Programi i inkubatorske aktivnosti: 200.000 - 300.000 EUR godišnje

Razvoj inkubatorskih i akceleratorских programa, edukacija, mentorstvo i podrška start-upovima.

Promocija i marketing: 50.000 - 100.000 EUR godišnje

Digitalne kampanje, međunarodne promocije, suradnja s kreativnim industrijama iz drugih država.

Operativni troškovi i održavanje: 100.000 - 150.000 EUR godišnje

Troškovi za održavanje objekta, plaće zaposlenika, organizacija događanja i tehnička podrška.

Ukupni procijenjeni proračun: cca **4.000.000.00 EUR** za prvu fazu (izgradnja i početak operacija), uz **godišnje operativne troškove** od 350.000 - 500.000 EUR.

Izvori financiranja:

Proračun Grada Varaždina i Ministarstva kulture i medija RH

Europski fondovi (ITU mehanizam)

3. Ključne aktivnosti

Provedba projekta podijeljena je u nekoliko ključnih aktivnosti koje će omogućiti njegovu uspješnu realizaciju:

- provodit će se rekonstrukcija i opremanje Centra kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ-a u Varaždinu
- provodit će se opremanje i uspostava suradničke podružnice u Ludbregu
- provodit će se opremanje i uspostava suradničke podružnice u Maruševcu
- provodit će se opremanje i uspostava suradničke podružnice u Trnovcu Bartolovečkom
- provodit će se opremanje i uspostava suradničke podružnice u Varaždinskim Toplicama
- provodit će se opremanje i uspostava suradničke podružnice u Vinici.

4. Kratki opis projekta

Cilj je strateškog projekta obnoviti napušteni javni prostor (brownfield lokaciju) te je prenamijeniti u Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ-a, koji podrazumijeva organizaciju za razvoj i provedbu industrija temeljenih na umjetničkom i kreativnom stvaralaštvu. Glavna mu je funkcija razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih

poduzeća, obrtnika, umjetničkih organizacija ili kreativnih pojedinaca. Takva je institucija važna za opstanak i razvoj kreativnih i kulturnih industrija koje svojim radom pridonose cjelokupnom gospodarskom razvoju i oporavku. Osim toga što će projekt omogućiti potporu kreativnom i kulturnom stvaralaštvu, provedbom projekta planiramo osnažiti kapacitete POU-a Varaždin za provedbu programa osposobljavanja i prekvalifikacija te ostale vrste obrazovanja za poslove budućnosti. Projekt se provodi u partnerstvu s Gradom Varaždinom te gradovima Ludbreg i Varaždinske Toplice kao i općinama Maruševac, Trnovec Bartolovečki i Vinica.

Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ-a djelovat će u središnjici (u gradu Varaždinu) te u lokalnim podružnicama UPVŽ-a. U okviru središnjeg Centra provodile bi se edukacije za sve stanovnike UPVŽ-a, aktivnosti za kreativne i kulturne industrije, a pojedine općine i gradovi UPVŽ-a (Grad Ludbreg, Grad Varaždinske Toplice, Općina Trnovec Bartolovečki, općina Maruševac i Općina Vinica) opremili bi prostore kojima bi se kulturni i kreativni pojedinci koristili za rad i učenje u lokalnoj zajednici.

Kroz Centar kreativnih i kulturnih industrija UPVŽ-a:

- poduprijet će se samozapošljavanje i poduzetništvo u području kreativnih i kulturnih industrija (modularni programi za korisnike Centra - poduzetnike - iz područja osnivanja poslovnog subjekta, zakonodavnog okvira, financija, računovodstva, upravljanja poslovnim procesima, vještina marketinga i prodaje, istraživanja tržišta, digitalizacije, komunikacijskih vještina, zaštite intelektualnog vlasništva, zaštite osobnih podataka, izvora financiranja, razvoja osobnih i poslovnih vrijednosti, društveno odgovornog poslovanja, crowdfundinga i dr.)
- provodit će se programi obrazovanja odraslih i cjeloživotnog obrazovanja za poslove budućnosti
- provodit će se edukacije o kreativnim i kulturnim industrijama za djecu i mlade, individualno mentoriranje poduzetnika, formalne i neformalne edukacije u skladu s potrebama tržišta rada
- pružat će se podrška novoosnovanim poduzećima s područja kreativnih i kulturnih industrija, poticati će se umrežavanja, pomoći pri plasmanu proizvoda i usluga na tržištu i dr.
- poticati će se održivo poduzetništvo i društveno odgovorno poslovanje,

- poticati će se umrežavanje klastera kreativnih i kulturnih industrija unutar Centra u svrhu razvoja novih proizvoda i privlačenja novih korisnika

5. Dugoročni učinci

Projekt izgradnje Centra kreativne industrije imat će dugoročne učinke na Grad Varaždin i njegovu ekonomiju:

Razvoj kreativnog gospodarstva: Centar će potaknuti razvoj kreativnih industrija, generirati nova radna mjesta i povećati konkurentnost grada na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Podizanje međunarodnog profila grada: Povećana međunarodna prepoznatljivost Varaždina kao središta kreativnih industrija kroz suradnje, razmjene i međunarodne događaje.

Poticanje inovacija i poduzetništva: Centar će pružiti platformu za inovativne ideje i poduzetničke projekte, čime se stvara dinamičan ekosustav za kreativne industrije.

Razvoj lokalnog talenta: Edukacija i podrška mladim kreativcima i poduzetnicima kroz radionice, mentorstvo i poslovne prilike potaknut će zadržavanje talenata u gradu.

Jačanje kulturnog identiteta i kreativnosti: Kroz organizaciju kulturnih i umjetničkih programa, Centar će ojačati kulturni identitet grada, omogućujući lokalnim umjetnicima da surađuju i stvaraju inovativne sadržaje

Centar kreativne industrije u Varaždinu ključna je infrastruktura za razvoj kreativnog sektora, koji može imati snažan utjecaj na gospodarstvo, kulturu i međunarodnu prepoznatljivost grada. Uz jasan plan financiranja, suradnje i provedbe aktivnosti, Centar će postati platforma za inovacije, umrežavanje i razvoj kreativnih industrija, te će imati dugoročne pozitivne učinke na grad i njegovu zajednicu.

Jačanje interesa građana za sudjelovanje u kulturnom životu Grada Varaždina

Strateški projekt: "Jačanje interesa građana za sudjelovanje u kulturnom životu Grada Varaždina" ima za cilj povećati sudjelovanje građana u kulturnim događanjima i aktivnostima te stvoriti dublju povezanost između građana i lokalne kulturne scene. Projekt se fokusira na kreiranje inkluzivnih i atraktivnih kulturnih programa koji će privući raznoliku publiku, podići svijest o važnosti kulture i povećati kulturnu participaciju u zajednici.

1. Primarni dionici

Projekt uključuje širok spektar dionika iz različitih sektora koji su ključni za uspjeh projekta:

Grad Varaždin: Glavni nositelj projekta, odgovoran za planiranje, koordinaciju i podršku aktivnostima vezanim uz kulturnu participaciju.

Ministarstvo kulture i medija RH: Financijska i stručna podrška u promoviranju participacije u kulturi te razvoju strategija za povećanje kulturnog sudjelovanja.

Kulturne institucije Grada Varaždina: HNK Varaždin, Gradski muzej, Koncertni ured, Knjižnica, Pučko otvoreno učilište i druge kulturne ustanove koje će sudjelovati u kreiranju i provedbi programa.

Nevladine organizacije i kulturne udruge: Udruge koje provode kulturne i umjetničke aktivnosti i programe za građane svih dobnih skupina.

Obrazovne institucije: Osnovne i srednje škole, fakulteti i učilišta koji će kroz obrazovne programe poticati sudjelovanje učenika i studenata u kulturnom životu.

Lokalni umjetnici i kreativci: Sudjeluju u osmišljavanju programa i događanja koji će privući širu javnost.

Lokalni mediji: Mediji koji će promovirati aktivnosti i povećavati vidljivost kulturnih događanja.

2. Proračun

Procijenjeni proračun za realizaciju projekta obuhvaća troškove organizacije događanja, promociju, infrastrukturnu podršku i edukativne aktivnosti:

Organizacija kulturnih događanja i programa: 100.000 - 150.000 EUR godišnje

Troškovi za organizaciju i provedbu kulturnih programa, radionica, manifestacija i festivala namijenjenih lokalnoj zajednici.

Promocija i marketing: 50.000 - 70.000 EUR godišnje

- Troškovi za oglašavanje, promociju putem digitalnih medija, društvenih mreža i suradnju s lokalnim medijima.

Edukativni programi i radionice: 30.000 - 50.000 EUR godišnje

Organizacija edukativnih programa u suradnji s lokalnim školama, kulturnim institucijama i nevladinim organizacijama.

Infrastruktura i tehnička podrška: 20.000 - 30.000 EUR godišnje

Održavanje i prilagodba kulturnih prostora kako bi bili pristupačniji široj publici.

Ukupni procijenjeni godišnji proračun: **200.000 - 300.000 EUR**

Izvori financiranja:

Lokalni i državni proračun: Sredstva Grada Varaždina i Ministarstva kulture i medija RH.

Europski fondovi i programi: Prijava na EU fondove koji potiču kulturnu participaciju i obrazovanje.

Sponzorstva i donacije: Suradnja s privatnim sektorom i lokalnim poduzećima u financiranju specifičnih programa i događanja.

Prihodi od ulaznica: Za specifična događanja koja naplaćuju ulaznice, što će se koristiti za dodatno financiranje aktivnosti.

3. Ključne aktivnosti

Kako bi se povećalo sudjelovanje građana u kulturnom životu, projekt će se fokusirati na nekoliko ključnih aktivnosti:

Faza 1: Edukacija i podizanje svijesti

Kampanje podizanja svijesti o važnosti kulture: Organizirati informativne kampanje na temu važnosti kulturne participacije i koristi koje donosi zajednici.

Radionice i predavanja u školama i učilištima: Uključiti mlade kroz obrazovni sustav, kako bi se povećala njihova svijest o kulturnim vrijednostima i potaknulo sudjelovanje.

Faza 2: Povećanje pristupačnosti i raznolikosti programa

Besplatni i dostupni kulturni programi: Organizacija besplatnih događanja i programa u različitim dijelovima grada, kako bi bili dostupni širem krugu građana.

Tematske radionice i festivali: Organizacija festivala i radionica na različite teme koje privlače specifične skupine, poput djece, mladih, obitelji i starijih osoba.

Digitalizacija i online pristup: Kreirati digitalne platforme za promociju kulturnih sadržaja i omogućiti građanima pristup online kulturnim sadržajima, uključujući virtualne izložbe, predstave i druge digitalne programe.

Faza 3: Poticanje participacije kroz zajedničke projekte

Participativni kulturni projekti: Poticati građane na sudjelovanje u organizaciji kulturnih manifestacija, kroz participativne umjetničke projekte, poput uličnih izložbi, glazbenih nastupa i interaktivnih performansa.

Kulturni volonterski programi: Razviti volonterske programe gdje građani mogu aktivno sudjelovati u kulturnim manifestacijama i događanjima, što će povećati njihov osjećaj povezanosti s kulturnim sektorom.

Faza 4: Promocija i vidljivost događanja

Lokalne i digitalne kampanje: Pokrenuti kampanje na društvenim mrežama, lokalnim radijima i televizijama kako bi se građanima pružile informacije o kulturnim događanjima.

Sudjelovanje lokalnih medija: Osigurati redovnu pokrivenost u lokalnim medijima, kako bi kulturni programi bili vidljivi i dostupni svima.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjeri se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj sudionika u kulturnim događanjima: Mjerenje broja građana koji sudjeluju u kulturnim događanjima i programima tijekom godine.

Rast broja mladih sudionika: Praćenje broja mladih ljudi koji su uključeni u kulturne aktivnosti kroz školske programe, radionice i festivale.

Raznolikost publike: Praćenje uključivanja različitih demografskih skupina (djeca, mladi, odrasli, stariji) u kulturne programe i događanja.

Vidljivost događanja: Broj medijskih objava, promocija na društvenim mrežama i opća vidljivost kulturnih događanja na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Broj volontera: Praćenje broja volontera uključenih u kulturni sektor i događanja, što može biti pokazatelj rasta interesa građana za aktivno sudjelovanje.

Broj edukativnih programa: Mjerenje broja edukativnih aktivnosti, radionica i seminara koje su provedene kao dio projekta.

5. Dugoročni učinci

Projekt "Jačanje interesa građana za sudjelovanje u kulturnom životu Grada Varaždina" imat će nekoliko ključnih dugoročnih učinaka:

Održivo povećanje sudjelovanja u kulturi: Povećana kulturna participacija dovodi do dugoročno aktivnije i angažiranije zajednice koja sudjeluje u kulturnom životu grada.

Povećanje kvalitete života u zajednici: Sudjelovanje u kulturnim događanjima doprinosi boljoj socijalnoj povezanosti, jačanju lokalnog identiteta i stvaranju pozitivne atmosfere u zajednici.

Podizanje kulturne svijesti: Kroz edukaciju i podizanje svijesti o važnosti kulture, projekt će doprinijeti dubljem razumijevanju kulturnih vrijednosti među građanima, posebno mladima.

Jačanje lokalne kulturne scene: Povećano sudjelovanje građana u kulturnim aktivnostima može potaknuti lokalne umjetnike, kreativce i kulturne radnike na razvoj novih projekata i programa.

Ekonomski učinak: Aktivnije sudjelovanje građana i povećanje broja kulturnih manifestacija može privući turiste i pridonijeti gospodarskom rastu kroz razvoj kulturnog turizma.

Projekt "Jačanje interesa građana za sudjelovanje u kulturnom životu Grada Varaždina" osmišljen je kako bi stvorio dublju povezanost između lokalnih stanovnika i kulturne scene grada. Kroz raznolike aktivnosti, promociju i edukaciju, projekt će povećati kulturnu participaciju, potaknuti građane na aktivnije sudjelovanje i doprinijeti razvoju kulturne zajednice. Dugoročno, projekt će jačati kulturni identitet grada, povećati socijalnu koheziju i poboljšati kvalitetu života građana.

Jačanje kapaciteta gradske uprave Grada Varaždina za razvoj kulture

Strateški projekt: "Jačanje kapaciteta gradske uprave Grada Varaždina za razvoj kulture" usmjeren je na unapređenje sposobnosti gradske uprave da planira, koordinira i provodi kulturne politike i programe te potiče održivi razvoj kulturnog sektora. Cilj je povećati učinkovitost upravljanja kulturnim resursima, poboljšati kapacitete za strateško planiranje i osigurati kontinuiranu potporu kulturnom razvoju kroz jačanje stručnih kapaciteta i suradnje među različitim dionicima.

1. Primarni dionici

Ključni dionici u ovom projektu uključuju:

Grad Varaždin: Glavni nositelj projekta, odgovoran za provedbu aktivnosti vezanih uz jačanje kapaciteta uprave.

Ministarstvo kulture i medija RH: Pruža savjetodavnu i financijsku podršku te doprinosi razvoju strategija i planova na nacionalnoj razini.

Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Varaždina: Ključni odjel zadužen za implementaciju kulturnih politika i provedbu programa jačanja kapaciteta.

Lokalne kulturne institucije i udruge, umjetničke organizacije i ostali akteri kulture: Suradnici gradske uprave u provedbi kulturnih programa i aktivnosti.

Stručnjaci za upravljanje kulturnim resursima: Vanjski konzultanti i stručnjaci koji će pružati obuku i savjetovanje zaposlenicima gradske uprave.

Europski fondovi i programi: Potencijalni izvori financiranja za aktivnosti vezane uz jačanje kapaciteta.

Obrazovne institucije i stručni centri: Partneri u organizaciji edukativnih programa i radionica za zaposlenike gradske uprave.

2. Proračun

Procijenjeni proračun za projekt uključuje troškove edukacija, savjetovanja, digitalizacije i razvoja alata za upravljanje kulturnim resursima:

Edukacija i stručno usavršavanje zaposlenika: 25.000 - 40.000 EUR

Troškovi za seminare, radionice, treninge i studijske posjete, s ciljem jačanja kompetencija zaposlenika gradske uprave za upravljanje kulturnim resursima.

Razvoj digitalnih alata za upravljanje kulturom: 80.000 - 120.000 EUR

Ulaganje u razvoj IT sustava koji olakšavaju koordinaciju i praćenje kulturnih projekata, upravljanje financijama i integraciju digitalne tehnologije u upravljanje kulturnim sektorom.

Savjetodavne usluge i konzultacije: 50.000 - 80.000 EUR

Angažiranje vanjskih konzultanata za pružanje strateških savjeta i stručne podrške u jačanju kapaciteta gradske uprave.

Infrastrukturalna poboljšanja i opremanje: 40.000 - 60.000 EUR

Ulaganja u opremu i infrastrukturu (radni prostori, informatička oprema) potrebnu za učinkovito upravljanje kulturnim resursima.

Promocija i diseminacija rezultata projekta: 20.000 - 30.000 EUR

Troškovi za promidžbu aktivnosti, konferencije i javne događaje povezane s projektom.

Ukupni procijenjeni proračun: **290.000 - 440.000 EUR**

Izvori financiranja:

Lokalni i državni proračun: Sredstva Grada Varaždina i Ministarstva kulture RH.

EU fondovi: Korištenje fondova poput Europskog socijalnog fonda (ESF) i programa Kreativna Europa za jačanje kapaciteta kulturnih institucija.

Privatna ulaganja: Potencijalna suradnja s privatnim sektorom kroz donacije i sponzorstva za specifične projekte vezane uz digitalizaciju i inovacije.

3. Ključne aktivnosti

Provedba projekta obuhvaća nekoliko ključnih aktivnosti koje su usmjerene na jačanje sposobnosti gradske uprave da provodi kulturne politike i podrži razvoj kulture u Varaždinu:

Faza 1: Analiza potreba i planiranje

Procjena postojećih kapaciteta: Provođenje analize trenutnih kapaciteta gradske uprave za upravljanje kulturnim sektorom, uključujući stručne kompetencije zaposlenika i dostupne resurse.

Razvoj plana jačanja kapaciteta: Na temelju rezultata analize, izrada plana koji uključuje specifične aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta, kao što su edukacije, poboljšanje tehnologije i unaprjeđenje procesa upravljanja.

Faza 2: Edukacija i stručno usavršavanje

Organizacija radionica i seminara: Provođenje edukativnih radionica i seminara za zaposlenike gradske uprave na teme poput strateškog planiranja, upravljanja projektima, financiranja iz EU fondova, digitalizacije kulturnih resursa i participativnog upravljanja kulturom.

Studijska putovanja i razmjena iskustava: Organizacija posjeta drugim gradovima i institucijama koje imaju razvijene modele upravljanja kulturnim sektorom radi razmjene znanja i dobrih praksi.

Faza 3: Razvoj digitalnih alata za upravljanje kulturom

Implementacija digitalnih sustava: Razvoj ili nabava IT rješenja koja će omogućiti učinkovitije praćenje, planiranje i upravljanje kulturnim programima, uključujući financijsko upravljanje i evaluaciju projekata.

Digitalizacija kulturnih resursa: Digitalizacija dokumentacije i podataka o kulturnoj baštini i resursima kako bi se omogućila bolja koordinacija i dostupnost informacija zaposlenicima i partnerima.

Faza 4: Suradnja s dionicima i partnerima

Organizacija radnih skupina: Uspostava radnih skupina koje uključuju predstavnike kulturnih institucija, nevladinih organizacija i drugih relevantnih dionika kako bi se osigurala suradnja i sinergija u provedbi kulturnih politika.

Razvoj partnerstava s privatnim sektorom: Uspostavljanje suradnje s lokalnim tvrtkama i poduzećima u svrhu osiguranja dodatnih resursa za razvoj kulturnih projekata.

Faza 5: Praćenje i evaluacija

Razvoj sustava praćenja i evaluacije: Implementacija sustava za praćenje napretka u jačanju kapaciteta, uključujući mjerne pokazatelje uspješnosti, redovne evaluacije i prilagodbe na temelju povratnih informacija.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjeri se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj zaposlenika uključenih u edukativne programe: Praćenje broja zaposlenika koji su prošli stručne edukacije i obuke vezane uz upravljanje kulturnim resursima.

Razina usvojenih kompetencija: Mjerenje poboljšanja vještina i znanja zaposlenika na temelju evaluacija prije i nakon edukacija.

Broj implementiranih digitalnih alata: Uvođenje novih IT rješenja za upravljanje kulturnim projektima i njihova upotreba u svakodnevnim operacijama gradske uprave.

Broj strateških partnerstava i suradnji: Povećanje broja partnerstava između gradske uprave i lokalnih kulturnih institucija, nevladinih organizacija i privatnog sektora.

Uspješnost prijave na natječaje za financiranje: Broj uspješno prijavljenih projekata za financiranje iz domaćih i europskih fondova.

Povećanje učinkovitosti upravljanja projektima: Povećana brzina i kvaliteta provedbe kulturnih projekata kroz optimizirane procese i upravljanje resursima.

5. Dugoročni učinci

Projekt će imati nekoliko ključnih dugoročnih učinaka na Grad Varaždin i razvoj njegovog kulturnog sektora:

Povećana učinkovitost upravljanja kulturom: Jačanje kapaciteta gradske uprave omogućit će bolje planiranje, praćenje i provedbu kulturnih projekata te učinkovitije korištenje financijskih sredstava.

Bolja kvaliteta kulturnih usluga: Građani će imati koristi od boljih i raznovrsnijih kulturnih programa, koji će biti kvalitetno planirani i usklađeni s potrebama lokalne zajednice.

Povećana vidljivost i prepoznatljivost Varaždina: Učinkovito upravljanje kulturom i strateško planiranje omogućit će da Varaždin postane još značajnije kulturno središte na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Održiva kulturna infrastruktura: Razvijeni kapaciteti osigurat će dugoročnu održivost kulturnih projekata, poboljšati infrastrukturnu podršku i privući dodatna sredstva za daljnji razvoj.

Jačanje partnerstava i suradnje: Dugoročna suradnja između gradske uprave, kulturnih institucija, nevladinih organizacija i privatnog sektora doprinijet će integriranom pristupu razvoju kulture.

Povećanje prilika za financiranje iz EU fondova: Razvijeni kapaciteti i stručnost u upravljanju projektima omogućit će gradu uspješniju prijavu na natječaje za europska sredstva, čime se osigurava dodatni izvor financiranja kulturnih projekata.

Projekt "**Jačanje kapaciteta gradske uprave Grada Varaždina za razvoj kulture**" ima za cilj osigurati učinkovito upravljanje kulturnim resursima, bolje strateško planiranje i dugoročno održiv razvoj kulturnih politika. Kroz edukaciju zaposlenika, implementaciju digitalnih alata i poboljšanje suradnje s dionicima, gradska uprava će biti sposobna pružiti

kvalitetnije kulturne usluge i povećati svoju sposobnost privlačenja financijskih sredstava za kulturne projekte. Dugoročni učinci uključuju povećanje učinkovitosti, održivost kulturne infrastrukture i jačanje kulturne scene Grada Varaždina.

Muzej na otvorenome

Za strateški projekt "Muzej na otvorenom" u Gradu Varaždinu, ključno je definirati dionike, proračun, ključne aktivnosti, pokazatelje uspjeha i dugoročne učinke kako bi se osigurala učinkovita realizacija i dugoročna održivost projekta.

1. Primarni dionici

Dionici projekta "Muzej na otvorenom" uključuju sve one koji su direktno ili indirektno uključeni u njegovu realizaciju i operativno funkcioniranje. Primarni dionici su:

Grad Varaždin: Kao nositelj projekta, odgovoran za upravljanje, osiguravanje financiranja i nadzor nad provedbom.

Ministarstvo kulture i medija RH: Osigurava financijsku podršku te pruža savjete o konzervatorskoj zaštiti i promociji baštine.

Turistička zajednica Grada Varaždina: Zadužena za promociju projekta na nacionalnoj i međunarodnoj razini te integraciju projekta u širu turističku ponudu.

Lokalne kulturne institucije: Gradski muzej Varaždin, Hrvatsko narodno kazalište Varaždin, te druge kulturne organizacije bit će partneri u kreiranju i održavanju sadržaja.

Umjetnici i kreativci: Lokalni i međunarodni umjetnici uključeni u stvaranje umjetničkih instalacija i programa.

Obrazovne institucije: vrtići, osnovne i srednje škole, fakulteti, koji će koristiti sadržaje muzeja za edukativne aktivnosti.

Lokalna zajednica i stanovnici: Kroz participativne projekte i uključenost u aktivnosti muzeja.

Privatni sektor: Sponzori i donatori iz privatnog sektora koji će biti uključeni u financiranje specifičnih programa i instalacija.

2. Proračun

Proračun za projekt "Muzej na otvorenom" obuhvaća različite stavke, uključujući infrastrukturne radove, instalacije, digitalne alate i promociju. Okvirni proračun uključuje sljedeće komponente:

Infrastruktura i uređenje javnih prostora: 300.000 - 500.000 EUR

Uređenje povijesnih i javnih prostora, instalacija potrebne opreme, rasvjete i signagea.

Umjetničke instalacije i skulpture: 200.000 - 400.000 EUR

Troškovi za umjetničke radove, angažiranje umjetnika i materijale potrebne za izradu instalacija.

Digitalna infrastruktura i tehnologija: 100.000 - 150.000 EUR

Razvoj mobilne aplikacije, QR kodova, virtualnih i proširenih stvarnosti (VR/AR) te interaktivnih informativnih pultova.

Promocija i marketing: 50.000 - 100.000 EUR

Lokalna i međunarodna marketinška kampanja, digitalni marketing, medijska pokrivenost.

Operativni troškovi i održavanje: 50.000 - 100.000 EUR godišnje

Operativni troškovi vezani za održavanje instalacija, vođenje programa i organizaciju događanja.

Ukupni procijenjeni proračun: 700.000 - 1.250.000 EUR

Izvori financiranja:

Proračun Grada Varaždina i Ministarstva kulture RH

EU fondovi (Kreativna Europa, Europski fond za regionalni razvoj)

Sponzorstva i donacije iz privatnog sektora

Prilozi od posjetitelja kroz vođene ture i specijalne događaje

3. Ključne aktivnosti

Projekt se sastoji od nekoliko ključnih aktivnosti koje će omogućiti uspješnu realizaciju i provedbu:

Faza 1: Planiranje i projektiranje

Identifikacija ključnih povijesnih lokacija i točaka za instalacije.

Suradnja s lokalnim povjesničarima, konzervatorima i umjetnicima na dizajnu projekta.

Razvoj digitalne platforme i aplikacija za multimedijalnu interakciju.

Faza 2: Infrastruktura i instalacije

Uređenje povijesnih prostora i instalacija fizičkih oznaka, informativnih ploča, skulptura i umjetničkih intervencija.

Implementacija digitalnih alata poput QR kodova i mobilne aplikacije s virtualnim vodičima.

Instalacija multimedijalnih stanica za informiranje posjetitelja.

Faza 3: Programi i događaji

Organizacija vođenih tura kroz Muzej na otvorenom, s naglaskom na povijesne događaje i značajna mjesta u Varaždinu.

Postavljanje privremenih i stalnih izložbi suvremenih umjetnika koji interpretiraju povijest i baštinu grada.

Edukativne radionice za škole i fakultete o povijesnim temama i kreativnim industrijama.

Faza 4: Promocija i marketing

Kampanje za promoviranje "Muzeja na otvorenom" na nacionalnoj i međunarodnoj razini, uključujući digitalne platforme, društvene mreže i suradnju s turističkim agencijama.

Organizacija medijskih događaja i konferencija za lansiranje projekta.

Faza 5: Održavanje i daljnji razvoj

Redovito održavanje instalacija, obnova sadržaja i osiguranje tehničke podrške za digitalne elemente.

Praćenje posjećenosti i interesa posjetitelja te prilagodba programa na temelju povratnih informacija.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjerit će se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj posjetitelja: Mjerenje broja lokalnih i stranih posjetitelja koji koriste Muzej na otvorenom i sudjeluju u vođenim turama i događanjima.

Uključivanje lokalne zajednice: Broj lokalnih stanovnika uključenih u aktivnosti, kao sudionici programa, volonteri ili posjetitelji.

Posjećenost digitalnih sadržaja: Broj preuzimanja mobilne aplikacije i korištenje digitalnih sadržaja (QR kodova, proširene stvarnosti) kao mjerilo angažmana.

Medijska pokrivenost: Broj medijskih objava i promocija, kako na lokalnoj, tako i na međunarodnoj razini.

Broj umjetničkih instalacija: Ukupan broj stalnih i privremenih umjetničkih instalacija postavljenih u sklopu projekta.

Broj edukativnih programa i radionica: Učestalost održavanja radionica, edukativnih programa i školskih posjeta.

5. Dugoročni učinci

Projekt "Muzej na otvorenom" ima nekoliko dugoročnih učinaka koji će pozitivno utjecati na Varaždin:

Povećanje turističke privlačnosti: Dugoročno povećanje broja turista u Varaždinu, posebno onih zainteresiranih za kulturni turizam, što donosi gospodarsku korist lokalnoj zajednici.

Jačanje lokalnog identiteta: Aktivno sudjelovanje lokalnih stanovnika u očuvanju i promociji kulturne baštine stvara jači osjećaj ponosa i pripadnosti.

Edukacija i svijest o baštini: Dugoročni učinak na obrazovanje mladih o povijesti grada i značaju očuvanja kulturne baštine kroz interaktivne i suvremene metode.

Kulturna i kreativna inovacija: Postavljanje Varaždina kao središta inovacija u kulturnim industrijama, poticanje kreativnih poduzetnika i umjetnika da sudjeluju u kulturnom životu grada.

Održiva kulturna infrastruktura: Razvoj kulturne infrastrukture koja može podržavati daljnje projekte i manifestacije, osiguravajući stalni napredak i promociju kulturne baštine.

Projekt "**Muzej na otvorenom**" za Grad Varaždin ima potencijal postati ključni element u kulturnom i turističkom razvoju grada, nudeći jedinstveno iskustvo koje spaja povijesnu baštinu s suvremenom umjetnošću i digitalnim tehnologijama. Projekt ne samo da će privući turiste, već će također doprinijeti obrazovanju i kulturnom identitetu lokalne zajednice, čime se osigurava njegova dugoročna vrijednost i održivost.

Trg umjetnosti u Varaždinu

Trg umjetnosti u Varaždinu predviđa transformaciju dijela javnog prostora u gradu u mjesto posvećeno umjetnosti i kreativnosti, koje će služiti kao otvorena platforma za umjetničke instalacije, performanse, izložbe i kulturne događaje. Ovaj projekt ima za cilj stvaranje središta kulturne aktivnosti koje će privući lokalno stanovništvo, turiste, umjetnike i kreativce te obogatiti kulturni identitet Varaždina.

1. Primarni dionici

U projektu **Trg umjetnosti** sudjeluju ključni dionici koji igraju važnu ulogu u njegovoj realizaciji:

Grad Varaždin: Glavni nositelj projekta, zadužen za planiranje, financiranje i koordinaciju aktivnosti vezanih uz infrastrukturu i upravljanje.

Lokalne kulturne institucije: Gradski muzej, HNK Varaždin, galerije i druge kulturne institucije koje će surađivati u stvaranju umjetničkih sadržaja i programa na Trgu umjetnosti.

Lokalni i međunarodni umjetnici: Umjetnici koji će kreirati sadržaje za trg, od skulptura i instalacija do performansa i izložbi.

Obrazovne institucije: vrtići, škole i fakulteti, koji će biti uključeni u edukativne programe i radionice povezane s umjetničkim aktivnostima na trgu.

Turistička zajednica Grada Varaždina: Uloga u promociji Trga umjetnosti kao atrakcije za turiste te organizaciji kulturno-turističkih događanja.

Nevladine organizacije: Kulturne udruge, umjetničke organizacije i ostali dionici kulture koji će sudjelovati u planiranju i provedbi umjetničkih i kulturnih programa.

Privatni sektor i sponzori: Tvrtke koje će putem sponzorstava financirati umjetničke programe i infrastrukturne projekte na Trgu umjetnosti.

2. Proračun

Procijenjeni proračun za realizaciju projekta **Trg umjetnosti** uključuje troškove za infrastrukturu, umjetničke programe, promociju i održavanje trga. Ovdje su ključne stavke proračuna:

Infrastruktura i uređenje prostora: 300.000 - 500.000 EUR

Troškovi za uređenje javnog prostora, uključujući obnovu površina, postavljanje urbanog mobilijara, izgradnju infrastrukture za instalacije (postolja za skulpture, rasvjetu, audio-vizualnu opremu).

Umjetnički sadržaji i programi: 100.000 - 150.000 EUR godišnje

Angažiranje umjetnika za izradu skulptura, instalacija, organizaciju performansa i izložbi, te osmišljavanje novih programa i manifestacija.

Promocija i marketing: 30.000 - 50.000 EUR godišnje

Digitalne kampanje, promotivni materijali i oglašavanje u lokalnim i međunarodnim medijima kako bi se povećala vidljivost Trga umjetnosti.

Održavanje trga: 20.000 - 40.000 EUR godišnje

Troškovi redovitog održavanja prostora, uključujući čišćenje, tehničko održavanje opreme i popravke.

Ukupni procijenjeni proračun: **450.000 - 750.000 EUR za početnu fazu** (uključujući uređenje prostora), uz **godišnje operativne troškove od 150.000 - 240.000 EUR.**

Izvori financiranja:

Proračun Grada Varaždina: Sredstva namijenjena za uređenje prostora i održavanje infrastrukture.

EU fondovi: Mogućnost financiranja iz programa Kreativne Europe i drugih fondova za kulturne i urbane projekte.

Privatni sektor i sponzori: Sponzorstva od strane lokalnih i međunarodnih poduzeća zainteresiranih za ulaganje u umjetnost i javni prostor.

Turistički prihodi: Dodatni prihodi od događanja, radionica i manifestacija na trgu.

3. Ključne aktivnosti

Provedba projekta podrazumijeva nekoliko ključnih aktivnosti koje će osigurati uspješnu realizaciju i održivost Trga umjetnosti:

Faza 1: Planiranje i uređenje prostora

Uređenje trga i postavljanje infrastrukture: Obnova ili preuređenje postojećeg trga kako bi se stvorio prostor za instalacije, skulpture i umjetničke performanse, uz postavljanje infrastrukture poput stalaka za skulpture, montažnih zidova i rasvjete.

Dizajn urbanog mobilijara: Postavljanje klupa, sjenila i drugih elemenata urbanog mobilijara koji će omogućiti posjetiteljima da se zadrže na trgu i uživaju u umjetničkim sadržajima.

Razvoj planova za javne skulpture i instalacije: U suradnji s umjetnicima, definirati mjesto za stalne i privremene skulpture te kreirati plan izložbi.

Faza 2: Programiranje umjetničkih sadržaja

Izložbe i instalacije: Organizacija stalnih i rotirajućih izložbi lokalnih i međunarodnih umjetnika, s fokusom na suvremene umjetničke forme.

Performansi i kulturne manifestacije: Redoviti performansi, ulični teatar, glazbeni događaji, festivali i tematske manifestacije koje će uključivati lokalne umjetnike i publiku.

Radionice i edukativni programi: Organizacija radionica za djecu i odrasle, uz uključivanje škola i obrazovnih institucija, s ciljem podizanja svijesti o važnosti umjetnosti i kulturne baštine.

Faza 3: Promocija i uključivanje javnosti

Promotivne kampanje: Pokretanje digitalnih i lokalnih kampanja kako bi se povećala vidljivost Trga umjetnosti i privukla šira publika, uključujući turiste.

Sudjelovanje lokalne zajednice: Poticanje lokalnih stanovnika na aktivno sudjelovanje u programu kroz volontiranje, participativne projekte i uključivanje u aktivnosti trga.

Međunarodna suradnja i gostovanja: Pozivanje međunarodnih umjetnika i suradnja s inozemnim galerijama kako bi Trg umjetnosti postao mjesto kulturne razmjene.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjeri se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj posjetitelja trga: Praćenje broja posjetitelja koji posjećuju Trg umjetnosti tijekom godine, uključujući sudjelovanje u izložbama i događanjima.

Broj umjetničkih programa i manifestacija: Praćenje broja realiziranih umjetničkih programa, izložbi, performansa i drugih kulturnih događaja.

Uključenost lokalnih umjetnika: Broj lokalnih umjetnika koji su sudjelovali u programu kroz izlaganje svojih radova ili sudjelovanje u radionicama i performansima.

Medijska pokrivenost i promocija: Broj medijskih objava, reportaža i promocija projekta na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Broj turističkih posjeta: Rast broja turista koji posjećuju Trg umjetnosti kao dio kulturno-turističke ponude Varaždina.

Sudjelovanje u edukativnim programima: Broj sudionika u edukativnim radionicama i programima za djecu, mlade i odrasle.

5. Dugoročni učinci

Projekt **Trg umjetnosti u Varaždinu** donosi niz dugoročnih učinaka koji će obogatiti gradsku zajednicu i kulturni sektor:

Povećanje kulturne participacije: Trg umjetnosti postat će središte kulturnih aktivnosti, potičući lokalne stanovnike i turiste na aktivno sudjelovanje u umjetničkim i kulturnim manifestacijama.

Razvoj kulturnog identiteta grada: Varaždin će kroz ovaj projekt ojačati svoj identitet kao kulturno središte, povećavajući svoju vidljivost na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Poticanje kreativnih industrija: Kroz suradnju s umjetnicima, kreativnim industrijama i obrazovnim institucijama, projekt će otvoriti nove prilike za razvoj kreativnih poslova i projekata.

Povećanje turističke atraktivnosti: Trg umjetnosti postat će turistička atrakcija koja će privući posjetitelje u grad, čime se jača lokalno gospodarstvo i promovira kulturni turizam.

Jačanje društvene kohezije: Projekt će omogućiti lokalnoj zajednici da se aktivno uključi u razvoj i održavanje kulturnog života grada, stvarajući osjećaj zajedništva i ponosa.

Trg umjetnosti u Varaždinu predstavlja značajan projekt koji će transformirati javni prostor u dinamično kulturno središte. Kroz umjetničke sadržaje, performanse i edukativne programe, ovaj projekt jača kulturni identitet grada, potiče kreativnost i inovacije te privlači lokalne i međunarodne posjetitelje. Dugoročni učinci uključuju razvoj kulturnog turizma, povećanje participacije građana i jačanje kreativnih industrija, čime se Varaždin pozicionira kao važan kulturni centar.

Varaždinski kulturni koridor - Povezivanje tradicije i suvremenosti

Ovaj projekt ima za cilj stvoriti kulturnu platformu u Gradu Varaždinu koja povezuje lokalnu baštinu i suvremene umjetničke prakse, inspiriranu modelima kulturnih koridora i manifestacija u srednjoeuropskim gradovima slične veličine, poput Graza, Maribora, Linza i Brna. Varaždinski kulturni koridor obuhvaćao bi niz kulturnih događanja koja bi integrirala povijesne lokacije s novim umjetničkim sadržajem, privlačeći lokalnu zajednicu, turiste i međunarodne umjetnike.

1. Primarni dionici

Grad Varaždin: Glavni nositelj projekta, odgovoran za upravljanje, koordinaciju i financiranje aktivnosti.

Kulturne institucije Varaždina: Gradski muzej, galerije, HNK Varaždin, Pučko otvoreno učilište, knjižnica i druge kulturne organizacije.

Međunarodni kulturni centri: Institucije iz sličnih srednjoeuropskih gradova (Graz, Maribor, Linz, Brno) s kojima bi se uspostavila kulturna suradnja.

Obrazovne institucije: Srednje škole, fakulteti, Sveučilište Sjever i ostale obrazovne ustanove koje će biti uključene u edukativne programe.

Lokalni i međunarodni umjetnici: Umjetnici koji će sudjelovati u izložbama, performansima i rezidencijalnim programima.

Nevladine organizacije: Udruge koje promiču kulturu i kulturnu razmjenu.

Privatni sektor i sponzori: Tvrtke koje će pružiti financijsku podršku kroz sponzorstva ili donacije.

2. Proračun

Procijenjeni proračun za provedbu projekta obuhvaća troškove za razvoj infrastrukture, organizaciju događanja i međunarodne suradnje:

Obnova kulturnih prostora i infrastrukture: 200.000 - 400.000 EUR

Troškovi obnove i prilagodbe javnih prostora za održavanje kulturnih događanja (trgovi, parkovi, povijesni objekti).

Organizacija kulturnih manifestacija i događanja: 150.000 - 250.000 EUR godišnje

Organizacija festivala, izložbi, radionica i performansa koji integriraju baštinu s modernom umjetnošću.

Međunarodna kulturna suradnja i razmjena: 100.000 - 150.000 EUR godišnje

Troškovi povezani s razmjenom umjetnika i kulturnih radnika s gradovima partnerima te organizacija međunarodnih izložbi i rezidencijalnih programa.

Promocija i marketing: 30.000 - 50.000 EUR godišnje

Digitalne kampanje, medijska pokrivenost i izrada promotivnih materijala kako bi projekt bio vidljiv lokalno i međunarodno.

Ukupni procijenjeni proračun: **480.000 - 850.000 EUR za početnu fazu** (obnova prostora i početak aktivnosti), uz **godišnje operativne troškove od 280.000 - 450.000 EUR.**

Izvori financiranja:

Lokalni proračun i Ministarstvo kulture RH: Podrška za infrastrukturne projekte i kulturne manifestacije.

EU fondovi: Prijava na fondove poput Kreativne Europe i Interreg za međunarodne kulturne projekte.

Sponzorstva i privatni sektor: Donacije i sponzorstva od strane tvrtki zainteresiranih za promoviranje kulturne scene.

Prihodi od događanja i ulaznica: Dodatni prihodi od ulaznica za specifične događaje.

3. Ključne aktivnosti

Projekt uključuje nekoliko ključnih aktivnosti koje će osigurati uspjeh:

Faza 1: Planiranje i obnova prostora

Identifikacija ključnih lokacija: Povijesni trgovi, zgrade i parkovi u Varaždinu bit će adaptirani za kulturne aktivnosti.

Obnova i prilagodba infrastrukture: Obnova starih objekata i urbanih prostora kako bi se stvorio okruženje koje može ugostiti kulturne događaje i instalacije.

Faza 2: Međunarodna suradnja

Uspostavljanje partnerstva s EU gradovima: Uspostavljanje suradnje s kulturnim institucijama u srednjoeuropskim gradovima (npr. Graz, Maribor, Brno) za razmjenu umjetnika, izložbi i kulturnih programa.

Razmjena umjetnika i kulturnih radnika: Uvođenje programa razmjene u sklopu kojih će umjetnici iz Varaždina izlagati u gradovima partnerima, dok će Varaždin biti domaćin inozemnim umjetnicima.

Faza 3: Organizacija kulturnih manifestacija

Festivali suvremene umjetnosti i baštine: Organizacija festivala koji spajaju suvremenu umjetnost s baštinom kroz instalacije, performanse, digitalne medije i kreativne radionice.

Rezidencijalni programi: Stvaranje programa za domaće i međunarodne umjetnike koji će kroz nekoliko mjeseci raditi na kulturnim projektima u Varaždinu.

Faza 4: Promocija i uključivanje lokalne zajednice

Promocija projekta u Hrvatskoj i inozemstvu: Kampanje na društvenim mrežama, lokalnim medijima i turističkim portalima kako bi se privukli turisti i promovirala međunarodna suradnja.

Sudjelovanje lokalne zajednice: Uključivanje lokalnih stanovnika u kulturne programe kroz participativne projekte, volontiranje i edukativne radionice.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjeri se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj organiziranih kulturnih manifestacija: Praćenje broja kulturnih događanja organiziranih u Varaždinu u sklopu projekta.

Broj razmijenjenih umjetnika i kulturnih radnika: Mjerenje broja umjetnika iz Varaždina i inozemstva uključenih u programe razmjene i rezidencije.

Broj posjetitelja: Praćenje broja domaćih i inozemnih posjetitelja koji sudjeluju u kulturnim događanjima.

Medijska vidljivost i promocija: Broj medijskih objava o projektu i prisutnost u nacionalnim i međunarodnim medijima.

Broj lokalnih umjetnika uključenih u projekt: Mjerenje sudjelovanja lokalnih umjetnika i kreativnih profesionalaca.

5. Dugoročni učinci

Projekt **Varaždinski kulturni koridor** donosi brojne dugoročne učinke za Grad Varaždin:

Povećanje kulturne participacije: Građani Varaždina imat će pristup raznolikim kulturnim programima, a umjetnici će dobiti priliku za suradnju s međunarodnim partnerima.

Jačanje međunarodnih veza: Kroz kulturnu razmjenu i partnerstva, Varaždin će postati dio europske kulturne mreže, što će otvoriti vrata daljnjoj suradnji i projektima.

Razvoj kulturnog turizma: Projekt će privući turiste zainteresirane za kulturna događanja, čime će se doprinijeti rastu lokalne ekonomije.

Podizanje međunarodne prepoznatljivosti Varaždina: Grad će postati prepoznat kao kulturno središte koje spaja tradiciju i suvremenost, s naglaskom na suradnju sa sličnim europskim gradovima.

Poticaj kreativnim industrijama: Projekt će stvoriti nove prilike za razvoj kreativnih i kulturnih industrija te poticati inovacije u kulturnom sektoru.

Varaždinski kulturni koridor - Povezivanje tradicije i suvremenosti predstavlja strateški projekt koji spaja povijesnu baštinu Varaždina s modernim umjetničkim praksama. Inspiriran kulturnim modelima srednjoeuropskih gradova, projekt će ojačati međunarodne kulturne veze, povećati kulturnu participaciju, unaprijediti turističku ponudu i osnažiti kreativne industrije u gradu.

Prenamjena brownfield prostora u koncertnu dvoranu u Varaždinu

Prenamjena brownfield prostora u koncertnu dvoranu u Varaždinu predviđa revitalizaciju napuštenog ili neiskorištenog industrijskog prostora (brownfielda) u modernu koncertnu dvoranu. Cilj projekta je pružiti gradu novu kulturnu infrastrukturu koja će služiti kao središte glazbenih događanja, koncerata, festivala i drugih kulturnih manifestacija. Projekt će također pridonijeti očuvanju industrijske baštine, poticanju održivog razvoja i revitalizaciji zapuštenih dijelova grada.

1. Primarni dionici

Ključni dionici uključeni u realizaciju projekta prenamjene brownfield prostora u koncertnu dvoranu su:

Grad Varaždin: Nositelj projekta, zadužen za koordinaciju, planiranje i financiranje prenamjene prostora.

Ministarstvo kulture i medija RH: Osigurava stručnu podršku, savjetovanje i potencijalna financijska sredstva kroz nacionalne programe za kulturnu infrastrukturu.

Arhitektonske i građevinske tvrtke: Zadužene za projektiranje, planiranje i građevinske radove prenamjene brownfield prostora u funkcionalnu koncertnu dvoranu.

Lokalne i međunarodne kulturne organizacije: Doprinos organizaciji događanja i stvaranju sadržaja za koncertnu dvoranu.

Glazbeni ansambli, orkestri i bendovi: Glavni korisnici prostora, uključujući lokalne i međunarodne glazbenike koji će koristiti dvoranu za koncerte i probe.

Turistička zajednica Grada Varaždina: Promocija koncertne dvorane kao novog kulturnog sadržaja i turističke atrakcije.

Privatni sektor i sponzori: Privatne tvrtke koje će financirati ili donirati sredstva za određene faze projekta.

Lokalna zajednica: Građani Varaždina, kao krajnji korisnici koncertne dvorane, koji će sudjelovati u kulturnim događanjima i koncertima.

2. Proračun

Proračun za prenamjenu brownfield prostora u koncertnu dvoranu uključuje sljedeće stavke:

Arhitektonsko projektiranje i studije izvodljivosti: 100.000 - 150.000 EUR

Troškovi za angažiranje arhitekata, konzultanata i izvođenje preliminarnih studija o prenamjeni prostora.

Građevinski radovi i adaptacija prostora: 1.500.000 - 2.500.000 EUR

Troškovi prenamjene brownfielda u koncertnu dvoranu, uključujući adaptaciju građevine, unutarnje uređenje, zvučnu izolaciju, ugradnju tehničke opreme te sigurnosne standarde.

Tehnička oprema (ozvučenje, rasvjeta, multimedijalna oprema): 500.000 - 800.000 EUR

Oprema za dvoranu kako bi zadovoljila tehničke zahtjeve za različite vrste koncerata i događanja.

Održavanje i upravljanje dvoranom: 100.000 - 150.000 EUR godišnje

Troškovi održavanja, upravljanja i organizacije događanja u koncertnoj dvorani, uključujući troškove osoblja i tehničke podrške.

Ukupni procijenjeni proračun: 2.200.000 - 3.600.000 EUR

Izvori financiranja:

Proračun Grada Varaždina: Glavni izvor financiranja za arhitektonsko projektiranje i dio građevinskih radova.

Ministarstvo kulture i medija RH: Mogućnost sufinanciranja kroz programe poticanja kulturne infrastrukture.

EU fondovi: Prijave na fondove poput Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) ili Kreativne Europe za projekte kulturne infrastrukture.

Privatni sektor i sponzori: Sponzorstva i donacije lokalnih poduzeća, tvrtki i međunarodnih investitora.

Prihodi od događanja: Sredstva generirana kroz organizaciju kulturnih događanja i koncerata u koncertnoj dvorani.

3. Ključne aktivnosti

Provedba projekta podrazumijeva niz ključnih aktivnosti koje će omogućiti uspješnu realizaciju prenamjene brownfield prostora u koncertnu dvoranu:

Faza 1: Planiranje i projektiranje

Analiza prostora i studije izvodljivosti: Provođenje detaljne analize prostora, procjena strukturnog stanja objekta i izrada studije izvodljivosti.

Arhitektonsko projektiranje: Izrada detaljnih planova za prenamjenu prostora, uključujući tehničke specifikacije za zvučnu izolaciju, unutarnje uređenje i prostor za izvođače.

Prikupljanje dozvola i suglasnosti: Pribavljanje građevinskih dozvola, odobrenja i suglasnosti od relevantnih tijela.

Faza 2: Građevinski radovi i adaptacija

Prenamjena i adaptacija objekta: Izvođenje građevinskih radova, uključujući prilagodbu unutarnjih prostora, obnovu fasade i prilagođavanje brownfielda za potrebe koncertne dvorane.

Ugradnja tehničke opreme: Instalacija ozvučenja, rasvjete i druge opreme potrebne za održavanje koncerata i multimedijalnih događanja.

Testiranje akustike i tehničkih sustava: Nakon instalacije opreme, provode se testiranja kako bi se osigurala optimalna akustika i tehnička funkcionalnost dvorane.

Faza 3: Razvoj programa i sadržaja

Kreiranje programa koncerata i kulturnih događanja: Razvoj kalendara događanja, uključujući suradnju s glazbenim ansamblima, orkestrima, bendovima i festivalima.

Edukativni programi i radionice: Uvođenje obrazovnih programa, radionica i seminara o glazbi, koncertima i multimedijским umjetnostima, u suradnji s obrazovnim institucijama.

Suradnja s kulturnim organizacijama i festivalima: Uspostavljanje suradnje s domaćim i međunarodnim kulturnim organizacijama radi uključivanja koncertne dvorane u širi kulturni kalendar.

Faza 4: Promocija i marketing

Kampanje za promociju koncertne dvorane: Pokretanje promotivnih kampanja na lokalnim, nacionalnim i međunarodnim platformama kako bi se povećala svijest o novom kulturnom prostoru.

Međunarodna suradnja i gostovanja: Organizacija koncerata i glazbenih događanja s međunarodnim umjetnicima i ansamblima kako bi se dvorana pozicionirala kao važno kulturno središte.

4. Pokazatelji uspjeha

Uspjeh projekta mjeri se kroz nekoliko ključnih pokazatelja:

Broj koncerata i kulturnih događanja: Praćenje broja koncerata, festivala i kulturnih događanja održanih u novoj koncertnoj dvorani tijekom godine.

Posjećenost dvorane: Mjerenje broja posjetitelja koji pohađaju koncerte i kulturna događanja u koncertnoj dvorani.

Medijska pokrivenost i promocija: Broj medijskih objava, promocija na društvenim mrežama i vidljivost projekta na lokalnoj i međunarodnoj razini.

Financijska održivost: Praćenje prihoda od ulaznica, sponzorstava i donacija u odnosu na operativne troškove održavanja dvorane.

Sudjelovanje lokalnih i međunarodnih umjetnika: Broj umjetnika i glazbenika, kako lokalnih tako i međunarodnih, koji su nastupili u koncertnoj dvorani.

Broj suradnji i partnerstava: Mjerenje broja kulturnih i glazbenih organizacija s kojima je ostvarena suradnja na organizaciji događanja.

5. Dugoročni učinci

Projekt prenamjene brownfield prostora u koncertnu dvoranu imat će nekoliko ključnih dugoročnih učinaka na Varaždin i širu zajednicu:

Kulturna revitalizacija: Koncertna dvorana će revitalizirati neiskorišteni prostor i stvoriti novo kulturno središte koje će poticati glazbenu i kulturnu scenu u gradu.

Jačanje kulturne infrastrukture: Grad će dobiti suvremeni prostor za održavanje koncerata, festivala i drugih glazbenih događanja, čime će se povećati broj kulturnih sadržaja i mogućnosti za građane i turiste.

Povećanje kulturnog turizma: Koncertna dvorana postat će atrakcija za ljubitelje glazbe i kulturnih manifestacija, što će privući posjetitelje i turiste u Varaždin, čime se potiče lokalno gospodarstvo.

Održiva urbana regeneracija: Revitalizacija brownfield prostora donosi nove vrijednosti u gradsku infrastrukturu, pridonoseći održivom razvoju i očuvanju kulturne baštine kroz prenamjenu industrijskih objekata.

Razvoj kreativnih industrija: Stvaranjem novog prostora za kreativna i kulturna događanja, projekt će poticati razvoj kreativnih industrija i otvaranje novih radnih mjesta u kulturnom sektoru.

Dugoročna financijska održivost: Kroz kombinaciju prihoda od ulaznica, sponzorstava i drugih izvora, koncertna dvorana može postati financijski održiv projekt koji kontinuirano doprinosi kulturnom životu grada.

Projekt prenamjene brownfield prostora u koncertnu dvoranu u Varaždinu donosi brojne kulturne, društvene i ekonomske koristi. Kroz revitalizaciju napuštenog prostora, grad će dobiti suvremeni kulturni objekt koji će postati središte glazbenih i kulturnih događanja, privlačeći lokalno stanovništvo i turiste. Dugoročno, projekt će pridonijeti jačanju kulturne infrastrukture, razvoju kreativnih industrija i održivom urbanom razvoju.

Unaprjeđenje kulturno-povijesne baštine za razvoj cjelogodišnje turističke ponude UPVŽ

Područje UPVŽ-a bogato je kulturno-povijesnom baštinom koja nije dovoljno turistički valorizirana niti je adekvatno zaštićena od propadanja za potrebe turizma, obrazovanja i gospodarstva. Većina zaštićene spomeničke baštine zahtijeva dubinsku obnovu, interpretaciju i promociju kako bi se iskoristio potencijal visoke međunarodne vrijednosti, koji uz planirana produktivna ulaganja može pridonijeti razvoju lokalnog i regionalnog gospodarstva. Budući da je riječ o napuštenim lokacijama, tj. o prostorima koji trenutačno nemaju svoju namjenu, projektom se pridonosi urbanoj obnovi i razvoju održivog turizma kroz obnovu, zaštitu i osmišljavanje zajedničkih turističkih proizvoda i usluga koji će se nuditi na predmetnim lokacijama. Turistički sadržaji koji će se temeljiti na obnovljenoj kulturnoj baštini bit će suvremeni, inkluzivni, tržišno atraktivni i konkurentni, a, osim razvoja turizma, novi će sadržaji biti svojevrsna društvena ponuda lokalnim stanovnicima koja će osigurati razumijevanje kulturne baštine, sudjelovanje u svakodnevnim kulturno-povijesnim aktivnostima te pridonijeti zbližavanju lokalnog stanovništva s lokalnim vrijednosti i kulturnom baštinom.

1. Primarni dionici

Ključni dionici uključeni u realizaciju projekta su:

Nositelj projekta: Grad Varaždin

Partneri: Grad Varaždinske Toplice , Općina Vidovec, Općina Vinica, Turistička zajednica Grada Varaždina, Koncertni ured Varaždin

2. Proračun

Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 8.204.660,34 €, a financirati će se iz EU fondova kroz ITU mehanizam, te sufinanciranjem od strane lokalnih proračuna Grada Varaždina kao nositelja projekta te partnera.

3. Ključne aktivnosti

- obnova Sinagoge u Varaždinu i programsko povezivanje u zajedničku turističku ponudu

- obnova i turistička valorizacija Varaždinske kuće
- projekt interpretacije i prezentacije tradicijske kulture “Topličkog kraja” i obnova i prezentacija šute i prališća u Varaždinskim Toplicama
- opremanje etnokuće u Vidovcu (Tužno), interpretacija kulturne baštine i razvoja turističkih programa
- obnova Kurije Patačić u Vinici i turistička valorizacija.

4. Kratki opis projekta

Kvalitetna promocija temeljena na razumijevanju kulturno-povijesne baštine UPVŽ-a imat će niz pozitivnih posljedica ne samo na lokalno stanovništvo, na povećanje broja turista i oživljavanje lokalne ekonomije kroz poticanje rada MSP-a i obrtnika, nego i za nacionalnu ekonomiju i turističku strukturu. Usklađena promocija integriranoga turističkog proizvoda imat će pozitivan utjecaj i šire od lokalnog konteksta - pospješit će diversifikaciju hrvatske turističke ponude i pridonijeti rasterećenju priobalnog područja. Osnaživanje kulturnog turizma omogućit će UPVŽ-u da postane konkurentan s obzirom na globalne turističke trendove koji zahtijevaju jasnu komunikaciju imidža destinacije putovanja, kao i tematski razvijenu turističku ponudu. Brend grada Varaždina nedvojbeno je temeljen na kulturi kao njegovu najjačem identitetskom obilježju, što je podržano bogatim kulturnim nasljeđem i postojećom kulturnom produkcijom. no taj je identitet potrebno dalje razvijati te strateški komunicirati u turističkom kontekstu.

Nadalje, projekt će pridonijeti oživljavanju suradnje različitih sektora te razvoju zajedničke promocije turističke ponude područja, što će imati pozitivne posljedice na konkurentnost resursno-atraktivne osnove UPVŽ-a, a s time i njegove konkurentnosti kao turističkog odredišta.

5. Dugoročni učinci

Jačanje identiteta lokalne zajednice: Projekt doprinosi očuvanju lokalne povijesti i tradicije, čime se osnažuje kulturni identitet stanovnika.

Razvoj cjelogodišnjeg turizma: Projekt stvara stabilnu i raznovrsnu turističku ponudu, smanjujući sezonalnost i povećavajući posjete tijekom cijele godine.

Otvaranje novih radnih mjesta: Povećanje broja posjetitelja stvara potražnju za turističkim vodičima, djelatnicima u ugostiteljstvu, umjetnicima, zanatlijama i ostalim pružateljima usluga.

Privlačenje dodatnih ulaganja: Obnovljena baština i uspješan projekt povećavaju interes investitora za ulaganja u slične projekte u gradu i regiji

PROVEDBA I EVALUACIJA STRATEGIJE

Provedba **Strategije razvoja kulture Grada Varaždina do 2030. godine** ključan je korak u ostvarivanju dugoročnih ciljeva usmjerenih na očuvanje kulturne baštine, poticanje kreativnih industrija, povećanje sudjelovanja građana u kulturnom životu i jačanje međunarodne kulturne suradnje. Proces provedbe zahtijeva učinkovitu koordinaciju svih dionika, jasnu podjelu odgovornosti, alociranje potrebnih resursa i kontinuirano praćenje napretka. Ovdje je detaljan opis ključnih faza i elemenata procesa provedbe strategije:

1. Faza planiranja i pripreme

Ova faza predstavlja početnu točku provedbe i uključuje sljedeće aktivnosti:

Usvajanje strategije: Nakon izrade i formalnog usvajanja strategije od strane Gradskog vijeća Grada Varaždina, službeno počinje njezina provedba.

Formiranje provedbenih tijela: Osniva se radna skupina ili tim za provedbu strategije koji uključuje predstavnike gradske uprave, kulturnih institucija, nevladinih organizacija, privatnog sektora i ostalih relevantnih dionika.

Razrada operativnih planova: Na temelju strateških ciljeva iz strategije, izrađuju se detaljni godišnji operativni planovi koji uključuju konkretne aktivnosti, odgovorne institucije i rokove za provedbu.

Priprema financijskog plana: Alociranje financijskih sredstava potrebnih za provedbu strategije, uz razradu izvora financiranja, uključujući lokalni proračun, državne potpore, EU fondove i privatne donacije.

2. Faza implementacije

Ova faza uključuje praktičnu provedbu aktivnosti definiranih strategijom:

Provedba prioritetnih projekata i aktivnosti: Na temelju operativnih planova, započinje provedba konkretnih projekata i aktivnosti. Ovdje se mogu uključivati projekti poput obnove kulturnih objekata, organizacije kulturnih manifestacija, podrške kreativnim industrijama i razvoja međunarodne suradnje.

Suradnja s ključnim dionicima: Gradska uprava koordinira suradnju s kulturnim institucijama, organizacijama civilnog društva, privatnim sektorom i obrazovnim institucijama kako bi se osigurala učinkovita provedba strategije.

Razvoj kapaciteta: Provedba edukacijskih programa za zaposlenike kulturnih institucija i gradske uprave s ciljem jačanja upravljačkih kapaciteta u kulturnom sektoru.

Promocija aktivnosti: Informiranje javnosti o kulturnim projektima i aktivnostima kroz medijske kampanje, društvene mreže i suradnju s lokalnim medijima.

3. Faza praćenja i evaluacije

Praćenje i evaluacija ključni su za osiguranje uspješne provedbe strategije. Ova faza uključuje:

Razvoj sustava praćenja: Uspostavlja se sustav praćenja i evaluacije koji omogućuje redovito praćenje napretka provedbe strategije, praćenje rezultata i korištenje financijskih sredstava.

Redoviti izvještaji: Tim za provedbu strategije priprema redovita izvješća o napretku, uključujući ostvarene ciljeve, postignuća, izazove i predložene mjere za poboljšanje. Ovi izvještaji podnose se Gradskom vijeću, a rezultati se objavljuju javnosti.

Prilagodba i ažuriranje strategije: Na temelju rezultata praćenja i evaluacije, ako se utvrde poteškoće u provedbi ili promjene u okolnostima, strategija se može prilagoditi kako bi bila relevantnija i učinkovitija.

4. Financiranje provedbe

Za uspješnu provedbu strategije ključan je adekvatan financijski okvir:

Lokalni proračun: Grad Varaždin osigurava sredstva za financiranje prioritarnih projekata iz gradskog proračuna.

Državni fondovi: Koriste se sredstva Ministarstva kulture i medija RH za projekte vezane uz kulturnu baštinu, infrastrukturu i promociju.

EU fondovi: Prijava projekata na fondove poput Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Kreativne Europe, koji osiguravaju dodatne resurse za razvoj kulturnih projekata.

ITU mehanizam: Grad Varaždin, kao središte Urbanog područja Varaždin ima velike mogućnosti povlačenja financijskih sredstava za ključne strateške projekte za grad i regiju

Privatni sektor i donacije: Poticanje suradnje s privatnim sektorom kroz sponzorstva i donacije za specifične projekte.

5. Komunikacija i uključivanje javnosti

Transparentnost i uključivanje javnosti ključni su za uspješnu provedbu strategije. Aktivnosti uključuju:

Javno savjetovanje: Prije samog donošenja strateškog dokumenta, nacrt će biti upućen u javno savjetovanje u trajanju od 30 dana gdje će građani i zainteresirana javnost moći iznijeti svoje sugestije, dopune i ispravke.

Redovita komunikacija s građanima: Kroz digitalne platforme, društvene mreže, medijske kampanje i javne rasprave, građani su informirani o napretku provedbe strategije, kao i o mogućnostima sudjelovanja.

Participacija građana: Građani su aktivno uključeni u razvoj kulturnih programa kroz javne rasprave, ankete i participativne projekte, čime se povećava njihovo sudjelovanje i doprinos kulturnom razvoju.

6. Evaluacija uspješnosti i dugoročni učinci

Na kraju svakog operativnog razdoblja, provodi se detaljna evaluacija uspješnosti provedbe strategije:

Mjerenje uspjeha: Mjerenje uspjeha temelji se na ostvarivanju postavljenih ciljeva i pokazatelja uspješnosti, kao što su broj realiziranih projekata, povećanje kulturne participacije građana, jačanje kulturnog turizma i privlačenje međunarodnih partnera.

Dugoročni učinci: Dugoročni učinci strategije uključuju jačanje kulturnog identiteta Varaždina, održivi razvoj kulturnih industrija, povećanje kulturnog turizma te rast međunarodne prepoznatljivosti grada kao kulturnog središta.

Provedba **Strategije razvoja kulture Grada Varaždina do 2030. godine** odvija se kroz jasno definirane faze, od planiranja i implementacije do praćenja, evaluacije i financiranja.

Uspjeh provedbe ovisi o učinkovitoj suradnji među dionicima, osiguranju financijskih sredstava, prilagodbi strategije prema potrebama i aktivnom uključivanju građana. Kontinuirano praćenje i evaluacija osiguravaju postizanje strateških ciljeva i dugoročne koristi za kulturni sektor i širu zajednicu.

Za evaluaciju Strategije razvoja kulture Grada Varaždina potrebno je uključiti ključne dionike iz gradske uprave, kulturnih institucija i stručnih tijela:

1. Gradonačelnik i zamjenik

Uloga: Gradonačelnik je odgovoran za nadzor provedbe strateških dokumenata, pa bi njegova uloga bila osiguravanje političke podrške i resursa za evaluaciju. Zamjenik gradonačelnika može sudjelovati u koordinaciji s različitim odjelima i vanjskim partnerima.

2. Upravni odjel za društvene djelatnosti

Funkcija: Ovo je ključni odjel koji bi trebao voditi proces evaluacije. Odjel bi bio odgovoran za prikupljanje podataka, izradu izvješća o provedbi mjera te komunikaciju s kulturnim ustanovama. Njihova bi uloga uključivala praćenje realizacije pojedinih projekata i provedbu mjera iz Strategije.

3. Uloga: Ustanove poput Gradskog muzeja Varaždin, HNK u Varaždinu, Koncertnog ureda i Knjižnice bit će ključni partneri u provedbi i evaluaciji. Njihova uloga uključuje dostavu podataka o aktivnostima, posjećenosti, financijskim rezultatima i realizaciji kulturnih programa. One također mogu pomoći u procjeni kvalitete kulturne ponude i utjecaja na zajednicu.

4. Kulturno vijeće

Funkcija: Zadaća Vijeća je praćenje izvješća i pružanje povratnih informacija i ocjena uspješnosti provedbe Strategije s naglaskom na zadovoljstvo zajednice i profesionalaca u kulturi.

5. Turistička zajednica Grada Varaždina

Uloga: Budući da je kulturni turizam ključni dio kulturne strategije, Turistička zajednica trebala bi pratiti utjecaj kulturnih projekata na turističke pokazatelje (broj posjetitelja, ekonomski učinci, promocija grada). Njihovi bi podaci bili vrijedni za ocjenu šireg ekonomskog utjecaja kulture.

6. Vanjski evaluatori i stručnjaci

Uloga: Angažiranje vanjskih stručnjaka za evaluaciju može pružiti objektivnu ocjenu provedbe strategije. Ovi stručnjaci mogu biti iz akademske zajednice, sektora kulturnog menadžmenta ili organizacija specijaliziranih za praćenje javnih politika.

Predloženi proces evaluacije:

1. Godišnji plan i prikupljanje podataka:

odjel za društvene djelatnosti Grada Varaždina odgovoran je za izradu godišnjeg plana evaluacije. To uključuje određivanje ciljeva, pokazatelja uspjeha i prikupljanje podataka (broj posjetitelja, financijska izvješća, provedeni projekti).

2. Izvještavanje i analiza:

na temelju prikupljenih podataka, upravni odjel podnosi izvješća Kulturnom vijeću Grada Varaždina. Izvješća uključuju analize ključnih pokazatelja, uspješnost provedbe mjera, izazove i prijedloge za poboljšanje.

3. Konzultacije sa Kulturnim vijećem:

nakon analize, Kulturno vijeće ocjenjuje izvješća i predlaže korektivne mjere ili dodatne projekte koji bi bolje odgovarali kulturnim potrebama zajednice te ista prosljeđuje Gradskom vijeću na znanje

4. Polugodišnje i godišnje evaluacije:

polugodišnje evaluacije provodi Upravni odjel za društvene djelatnosti s vanjskim stručnjacima, a godišnje evaluacije prezentiraju se Gradskom vijeću i široj javnosti.

5. Revizija strategije:

na temelju godišnjih evaluacija, Grad može revidirati strategiju i prilagoditi ciljeve ili prioritete na temelju novih okolnosti ili rezultata provedbe.

Pokazatelji uspjeha:

Broj kulturnih događanja

Posjećenost kulturnih institucija

Uključivanje građana u kulturne aktivnosti

Rast kulturnog turizma

Ekonomski učinci (porast prihoda od turizma)

Kvalitativne analize zadovoljstva korisnika i dionika

Ovakav sustav evaluacije osigurava da se Strategija razvoja kulture kontinuirano prati, prilagođava i poboljšava na temelju stvarnih podataka i povratnih informacija.

Proces izrade akcijskih planova za Strategiju razvoja kulture Grada Varaždina do 2030. godine ključan je korak u implementaciji same strategije. Akcijski planovi predstavljaju operativni okvir za realizaciju ciljeva postavljenih u strategiji te definiraju konkretne aktivnosti, resurse, odgovorne subjekte i rokove za ostvarenje planiranih zadataka. Oni su fleksibilan alat koji se izrađuje za određena razdoblja (najčešće godišnja ili višegodišnja), a omogućuju gradskim tijelima i kulturnim institucijama da sustavno prate i provode aktivnosti u skladu s definiranim strateškim prioritetima.

Proces izrade akcijskih planova:

1. Analiza strateških ciljeva i prioriteta

Prvi korak u izradi akcijskih planova je **analiza ciljeva** postavljenih u Strategiji razvoja kulture. Ova analiza uključuje:

Pregled strateških prioriteta: Identifikacija ključnih prioriteta strategije, poput očuvanja kulturne baštine, razvoja kreativnih industrija, jačanja kulturnog turizma, povećanja participacije građana u kulturi i drugih specifičnih ciljeva.

Identifikacija mjera: Analiza mjera unutar svake strategije koje zahtijevaju provedbu kroz konkretne aktivnosti. Mjere su često široko definirane, pa ih je potrebno detaljno razraditi kroz operativne korake.

2. Definiranje konkretnih aktivnosti

Nakon identifikacije prioriteta i mjera, izrađuju se detaljne **operativne aktivnosti** koje će osigurati provedbu strategije. Svaka aktivnost mora biti jasno definirana u smislu:

Specifičnih zadataka: Konkretno, što se treba učiniti (npr. obnova kulturnih objekata, organizacija festivala, razvoj edukativnih programa).

Trajanja aktivnosti: Vremenski okvir u kojem će se aktivnost provesti (npr. tijekom jedne godine, sezonski, višegodišnji program).

Resursa: Određivanje potrebnih resursa za provedbu, uključujući financijska sredstva, ljudske resurse, infrastrukturu i tehničku podršku.

Odgovornih dionika: Definiranje odgovornih subjekata za provedbu aktivnosti, uključujući gradske institucije, kulturne organizacije, nevladine udruge, privatni sektor i partnere.

3. Postavljanje prioriteta i raspoređivanje resursa

Kako ne bi došlo do preopterećenja resursa ili paralelne provedbe prevelikog broja aktivnosti, akcijski planovi moraju odrediti **prioritete među aktivnostima**. To uključuje:

Raspored aktivnosti prema važnosti: Klasificiranje aktivnosti prema njihovoj važnosti u ostvarivanju strateških ciljeva i utjecaju na zajednicu.

Raspored financijskih sredstava: Detaljno planiranje troškova svake aktivnosti i alociranje potrebnih sredstava iz lokalnih, državnih i europskih fondova, te iz privatnih donacija i sponzorstava.

Raspodjela ljudskih resursa: Jasna raspodjela odgovornosti među zaposlenicima kulturnih institucija, gradskih tijela i vanjskih suradnika uključenih u provedbu akcijskog plana.

4. Suradnja s dionicima

Izrada akcijskog plana zahtijeva blisku suradnju između svih relevantnih dionika, uključujući:

Gradske institucije i kulturne ustanove: Grad Varaždin, ustanove u kulturi, te druge kulturne organizacije aktivno sudjeluju u izradi akcijskog plana.

Civilni sektor: Udruge i nevladine organizacije koje djeluju u području kulture uključuju se u izradu planova, osobito kada je riječ o participaciji građana i manjinskim skupinama.

Obrazovne institucije: Fakulteti, škole i učilišta pridonose akcijskim planovima kroz obrazovne programe i suradnju na projektima.

Privatni sektor i partneri: Kroz javno-privatna partnerstva, privatne tvrtke i sponzori također se uključuju u financiranje i podršku specifičnih kulturnih programa i manifestacija.

5. Monitoring i evaluacija

Kako bi akcijski plan bio učinkovit, nužno je u proces izrade uključiti i mehanizme **monitoringa i evaluacije**:

Definiranje pokazatelja uspjeha: Svaka aktivnost mora imati jasno definirane pokazatelje uspjeha (npr. broj organiziranih događanja, povećanje broja posjetitelja, razina financijske potrošnje, sudjelovanje građana).

Praćenje napretka: Redovito praćenje provedbe aktivnosti i postignutih rezultata omogućuje prilagodbu akcijskog plana i osigurava njegovu fleksibilnost.

Evaluacija rezultata: Nakon završetka aktivnosti, provodi se evaluacija kako bi se utvrdilo jesu li ciljevi ostvareni i koje su prilagodbe potrebne za buduće aktivnosti.

6. Javna prezentacija i uključivanje građana

Važan dio procesa je **komunikacija s građanima** i njihovo uključivanje u proces izrade akcijskih planova:

Javne rasprave i prezentacije: Prije donošenja akcijskog plana, organiziraju se javne rasprave i prezentacije kako bi građani bili informirani o planiranim aktivnostima i kako bi se prikupili prijedlozi i povratne informacije.

Participativni modeli: Kroz participativne projekte, građani mogu aktivno sudjelovati u provedbi akcijskog plana, osobito u aktivnostima vezanim uz kulturne manifestacije, volontiranje i javne projekte.

7. Financijski plan i alokacija sredstava

Kroz akcijske planove izrađuje se detaljan **financijski plan** koji određuje:

Izvore financiranja: Jasno se definiraju izvori sredstava, uključujući proračunska sredstva, fondove EU-a, privatne donacije, sponzorstva i druge oblike financiranja.

Troškovi provedbe: Razrađuju se svi troškovi provedbe pojedinih aktivnosti, od organizacije kulturnih događanja do razvoja infrastrukture i promocije.

8. Fleksibilnost i ažuriranje

Akcijski planovi moraju biti **fleksibilni** kako bi se mogli prilagoditi promjenama u okolnostima:

Ažuriranje planova: Ako se pojave nove prilike za financiranje, promjene u potrebama zajednice ili neočekivani izazovi, akcijski planovi mogu se prilagoditi u realnom vremenu.

Godišnje ili višegodišnje planiranje: Akcijski planovi mogu biti izrađeni kao godišnji planovi ili kao višegodišnji dokumenti koji se prilagođavaju svake godine na temelju evaluacija i novih uvjeta.

Proces izrade **akcijskih planova za Strategiju razvoja kulture Grada Varaždina do 2030. godine** temeljit je, sustavan i usmjeren prema postizanju konkretnih rezultata. Ključne faze uključuju detaljno planiranje, suradnju s dionicima, raspodjelu resursa, praćenje provedbe i evaluaciju, uz aktivno uključivanje građana u proces. Kroz ovaj pristup osigurava se održiva i učinkovita provedba kulturnih inicijativa koje doprinose razvoju kulturnog života u Varaždinu.